

Nr 134.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen rörande ratifikation av Förenta Nationernas konvention angående flyktingars rättsliga ställning; given Stockholms slott den 19 februari 1954.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 12 regeringsformen, föreslå riksdagen att godkänna ratifikation av Förenta Nationernas konvention angående flyktingars rättsliga ställning.

GUSTAF ADOLF.

Östen Undén.

Propositionens huvudsakliga innehåll.

I propositionen föreslås, att riksdagen godkänner ratifikation av en i Genève den 28 juli 1951 upprättad konvention angående flyktingars rättsliga ställning, som utarbetats av en genom beslut av Förenta Nationernas generalförsamling sammankallad internationell konferens av befullmäktigade regeringsombud och vilken konvention undertecknats av Sverige den 28 juli 1951.

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19 februari 1954.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, LINGMAN, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL, NORDENSTAM.

Efter gemensam beredning med cheferna för justitie-, social-, finans-, ecklesiastik-, handels- och inrikesdepartementen anmäler ministern för utrikes ärendena fråga om *ratifikation av Förenta Nationernas konvention angående flyktingars rättsliga ställning* och anför:

Flyktingproblemet är förvisso icke en ny företeelse i historien men kan i den gestalt vari det framträder i våra dagar sägas hava uppstått under och efter det första världskriget. Skilda politiska händelseförlopp kom stora människoskaror att som flyktingar sätta sig i rörelse i hopp om fristad innanför ett främmande lands gränser. De krigiska förvecklingarna på Balkan hade — för övrigt även i tiden omedelbart före 1914 — i släptåg folkvandringar av väldiga mått. Särskilt må här erinras om den flykt från Turkiet till Grekland av personer av grekiskt ursprung, som följde på det grekiska nederlaget 1922 mot Turkiet, samt om det genom ett särskilt avtal 1923 reglerade folkutbytet mellan Turkiet och Grekland. Här må likaså omnämnas de till ett antal av omkring en halv million uppskattade armenier, vilka genom att taga sin tillflykt till främmande land undgick att dela sina i Turkiet kvarblivna landsmäns grymma lott. Den största flyktingkategorien från denna tid utgjorde dock de ryska flyktingarna, vilka efter tsardörets fall tog sin första tillflykt till Väst-Europa, Levanten och Fjärran Östern. Efter en period av relativt lugn fick från mitten av 1930-talet flyktingproblemet förnyad aktualitet och blev alltmera brännande i samma mån som förföljelsen av det judiska befolkningselementet intensifierades i Tyskland samt i Österrike och Tjeckoslovakien efter dessa staters införlivande med Tyskland. Ett annat exempel bland många, vilkas fullständiga uppräknande här skulle föra för långt, utgör utvandringen av saarländare efter Saaromröstningen 1935.

En mängd privata hjälporganisationer, såväl särskilt för ändamålet bildade som ock för mera allmänna uppgifter tillkomna sådana, var under mellankrigstiden verksamma för att lämna bistånd åt flyktingarna.

Redan kort efter sin tillkomst upptog emellertid även Nationernas För-

bund frågan om hjälp till flyktingar på sitt program. Den drivande kraften bakom denna hjälpverksamhet var som bekant norrmannen Fridtjof Nansen, vilken från 1921 fram till sin död 1930 verkade som Nationernas Förbunds Høge Kommissarie för flyktingar. På Nansens initiativ tillkom åtskilliga internationella avtal, dels om utställandet av legitimationsbevis (s. k. Nansenpass) åt flyktingar, dels ock avseende deras rättsliga ställning i allmänhet. Utmärkande för samtliga under Nationernas Förbunds medverkan tillkomna internationella avtal i flyktingfrågor var deras restriktiva karaktär, i det att de blott gällde vissa, för varje särskilt fall noggrant bestämda grupper av flyktingar.

År 1935 väcktes i Nationernas Förbunds generalförsamling förslag om att Nationernas Förbund skulle åtaga sig skyddet av samtliga flyktingar och statslösa personer, men förslaget stötte på motstånd från många staters sida och blev icke antaget. En internationell kommitté för flyktingfrågor, uppriktad vid en internationell konferens i Evian 1943, uppställde som sitt mål att skydda »envar, varhelst han än må befinna sig, som till följd av händelser vilka inträffat i Europa har blivit eller kan bli nödsakad att lämna sitt vistelseland av hänsyn till faror, som hotar hans liv eller frihet på grund av hans ras, religion eller politiska åskådning». Omständigheterna vid tiden för beslutets fattande medgav likväl icke att detta kunde förverkligas i den utsträckning som från början avsetts. Kommitténs fortsatta hjälparbete kom därför icke att i praktiken inriktas på andra än tyska, österrikiska och spanska flyktingar. Sedan Nationernas Förbunds Høge Kommissarie för flyktingar den 31 december 1946 nedlagt sin verksamhet, övertog emellertid kommittén därjämte dennes dittillsvarande uppgifter beträffande äldre flyktingkategorier.

Kommittén tog år 1946 ett betydelsefullt initiativ genom att till London sammankalla en konferens med uppgift att utarbeta en överenskommelse om utfärdandet av resedokument åt flyktingar. Resultatet av konferensen blev en den 20 oktober 1946 dagtecknad konvention, vartill Sverige anslutit sig och vars text med bilaga i det närmaste oförändrad har fogats vid den konvention, om vars ratifikation nu är fråga.

Redan medan det andra världskriget pågick, stod det klart, att detta satt i rörelse skaror av hjälpbehövande flyktingar och från sina hemorter med tvång fördrivna personer, s. k. »displaced persons», av en förut okänd storleksordning, som påkallade hjälpåtgärder av en helt annan omfattning än efter det första världskrigets slut. En för ändamålet upprättad organisation, United Nations Relief and Rehabilitation Administration, vanligen benämnd UNRRA, stod beredd att under andra världskrigets slutskede och tiden närmast därefter, delvis i samarbete med lokala militära och civila myndigheter, omhändertaga dessa rotlösa människor samt sörja för deras underhåll och hemsändande. Mer än sju millioner människor hade redan före utgången av år 1945 genom denna organisations försorg blivit repatrierade.

Spörsmålet om hjälp åt flyktingar och »displaced persons» ansågs av Förenta Nationerna vara av sådan vikt, att detsamma blev upptaget till behandling redan under första delen av generalförsamlingens första ordinarie sammanträde. Genom en resolution den 12 februari 1946 beslöt sålunda generalförsamlingen att hänskjuta hela flyktingproblemet till ekonomiska och sociala rådet för en grundlig undersökning. I anledning härav tillsatte ekonomiska och sociala rådet en kommitté bestående av representanter för 20 stater, däribland dock icke några skandinaviska. Resultatet av kommitténs arbete blev ett förslag till stadga för en internationell flyktingorganisation. I ett bihang till stadgan återfanns regler, som närmare bestämde vilka kategorier av flyktingar som skulle utgöra föremål för organisationens verksamhet. Genom resolution den 15 december 1946 godkände sedermera Förenta Nationernas generalförsamling en stadga för Internationella flyktingorganisationen (IRO) jämte tillhörande bihang. Stadgan ratificerades av 18 stater, däribland Danmark och Norge, samt trädde i kraft den 20 augusti 1948. Sverige anslöt sig icke till organisationen men bidrog till kostnaderna för dess verksamhet med ett belopp av 50 millioner kronor. Flyktingorganisationen, som erhöll ställningen av ett Förenta Nationernas fackorgan, hade till huvudsakliga arbetsuppgifter att hemsända flyktingarna till deras hemland och att i fråga om dem som icke kunde återvända sörja för att de vunne utkomst i annat land. Ett annat åliggande för organisationen, även detta av stor vikt, var att vaka över att flyktingarna kom i åttnjutande av rättsligt och politiskt skydd. Internationella flyktingorganisationen övertog vidare från den 1 juli 1947 de funktioner, som dittills utövats av den förut omnämnda internationella kommittén för flyktingfrågor och av UNRRA.

Internationella flyktingorganisationen var icke från början avsedd att hava annat än tillfällig karaktär. Dess verksamhet upphörde också i februari 1952. Dessförinnan hade Förenta Nationernas generalförsamling vid sitt fjärde ordinarie sammanträde genom en resolution den 3 december 1949 inrättat en befattning såsom Förenta Nationernas Höge Kommissarie för flyktingar från och med den 1 januari 1951. Vid generalförsamlingens nästföljande ordinarie sammanträde 1950 godkändes statuter för flyktingkommissarien. Enligt dessa skall flyktingkommissarien, som har att handla efter direktiv av generalförsamlingen och av ekonomiska och sociala rådet, tillförsäkra flyktingarna internationellt skydd och söka få till stånd permanenta lösningar av deras problem. Vidare skall han vaka över tillämpningen av internationella konventioner till skydd för flyktingarna. Till flyktingkommissarie för en tid av tre år valde generalförsamlingen den 14 december 1950 den tidigare nederländske justitieministern G. J. van Heuven Goedhart. Flyktingkommissarien bedriver sin verksamhet från Genève. Hans mandat har genom beslut av generalförsamlingen sistlidna höst förlängts på ytterligare fem år.

Genom resolution den 8 augusti 1949 beslöt ekonomiska och sociala rådet tillsätta en särskild expertkommitté med uppgift att i första hand ut-

reda frågan, huruvida det kunde anses önskvärt att utarbeta en generell konvention om flyktingars och statslösa personers rättsliga ställning samt att, därest så befundes vara fallet, utarbeta en sådan konvention. Kommittén, som sammanträdde i Lake Success den 16 januari—16 februari 1950, överlämnade till ekonomiska och sociala rådets elfte sammanträde ett förslag till flyktingkonvention. Rådet företog icke någon detaljbearbetning av förslaget utan nöjde sig med att antaga en inledning till konventionen samt en definition av vad som i konventionen skulle förstås med flykting. Därefter beslöt rådet att återförvisa förslaget till expertkommittén med uppdrag att omarbeta detsamma, varvid den av rådet antagna inledningen och definitionen av begreppet flykting skulle komma till användning. Sedan kommittén på nytt sammanträtt, nu i Genève den 14—25 augusti 1950, antog kommittén sistnämnda dag en rapport till generalförsamlingen, innehållande en reviderad text till flyktingkonvention. Ärendet behandlades i generalförsamlingen i samband med frågan om tillsättandet av flyktingkommissarie. Sedan generalförsamlingen antagit ett av dess tredje utskott utarbetat förslag till artikel 1 (innefattande definition av begreppet flykting), beslöt generalförsamlingen genom resolution den 14 december 1950 att låta sammankalla en diplomatisk konferens för vidare behandling av frågan om en flyktingkonvention. Konferensen sammanträdde i Genève den 2—28 juli 1951. I densamma deltog befullmäktigade regeringsombud för 26 stater. Sverige företrädde av utrikesrådet Sture Petrén, biträdd av sekreteraren i utrikesdepartementet Folke Persson. Till grund för sitt arbete beslöt konferensen att lägga det av expertkommittén utarbetade konventionsutkastet med den ändring av artikel 1, som beslutats av generalförsamlingen.

Efter en fullständig genomgång av utkastet upprättades vid konferensen en konvention angående flyktingars rättsliga ställning, vilken vid konferensens slut den 28 juli 1951 undertecknades av följande stater, nämligen Belgien, Colombia, Danmark, Jugoslavien, Liechtenstein, Luxemburg, Nederländerna, Norge, Schweiz, Storbritannien, Sverige och Österrike. Den tid, inom vilken konventionen därefter stod öppen för undertecknande, utgick den 31 december 1952. Konventionen hade då undertecknats av ytterligare åtta stater, nämligen Brasilien, Frankrike, Grekland, Israel, Italien, Turkiet, Förbundsrepubliken Tyskland och Vatikanstaten. För stat som undertecknat konventionen blir denna icke bindande utan efterföljande ratifikation. I stället för undertecknande och ratifikation kan emellertid ske anslutning till konventionen, genom vilken åtgärd vederbörande stat omedelbart blir bunden. Konventionen träder dock icke i kraft förrän å nittionde dagen efter deponeringen hos Förenta Nationernas generalsekreterare av det sjätte ratifikations- eller anslutningsinstrumentet. Intill denna dag har konventionen ratificerats endast av Danmark, Norge, Belgien, Luxemburg och Förbundsrepubliken Tyskland. Därutöver har Australien den 22 januari 1954 deponerat sitt anslutningsdokument, i följd varav konventionen kommer att träda i kraft den 22 april 1954.

Angående konventionens innehåll må här lämnas följande redogörelse:

I den korta, förut berörda inledningen till konventionen göres bl. a. en hänvisning till att Förenta Nationerna såväl i sin stadga som i den universella förklaringen den 10 december 1948 om de mänskliga rättigheterna fastslagit grundsatsen, att människorna utan åtskillnad skall åtnjuta de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

I *art. 1* fastställes vilka kategorier av flyktingar, som skall erhålla det skydd och de förmåner konventionen avser att skänka. Den egentliga definitionen av uttrycket »flykting» återfinnes i artikelns första avsnitt, *under A*. Här uppräknas till en början vissa kategorier, som genom tidigare mellanfolkliga fördrag erhållit en internationell status.

Den första av dessa flyktinggrupper består av ryska och armeniska flyktingar, vilka åsyftas i Genèveprotokollet den 12 maj 1926 avseende identitetsbevis åt ryska och armeniska flyktingar och innefattande ändring i och tillägg till de tidigare protokollen i samma ämne den 5 juli 1922 och den 31 maj 1924. Enligt 1926 års protokoll skall med rysk flykting förstås person av ryskt ursprung, som icke åtnjuter sovjetregeringens skydd och vilken icke har förvärvat annat medborgarskap, samt med armenisk flykting person av armeniskt ursprung, som förut varit medborgare i ottomanska riket men som icke åtnjuter skydd av turkiska republikens regering samt icke heller har förvärvat annat medborgarskap.

Nästa hithörande grupp utgöres av flyktingar från Främre Orienten, vilka är hänförliga under Genèveprotokollet den 30 juni 1928 angående utvidgning av vissa till förmån för ryska och armeniska flyktingar vidtagna åtgärder till att omfatta ytterligare kategorier av flyktingar. Protokollet tager till en början sikte på flyktingar av assyriskt eller assyro-kaldeiskt ursprung samt vissa närstående flyktingsgrupper av syrisk eller kurdisk härstamning, för vilka samtliga är gemensamt, att de icke åtnjuter skydd av den stat de tidigare tillhört och att de icke förvärvat medborgarskap i annat land. Vidare skall 1928 års protokoll vara tillämpligt jämväl på varje förutvarande medborgare i ottomanska riket av turkisk härstamning, vilken till följd av Lausanneprotokollet den 24 juli 1923 angående folkutbytet mellan Turkiet och Grekland icke längre är berättigad åtnjuta turkiska republikens skydd och icke heller har förvärvat medborgarskap i annat land.

Samtliga nu beskrivna flyktingkategorier har genom Genèvekonventionen den 28 oktober 1933 angående flyktingars internationella ställning fått sig tillerkända nya förmåner i rättsligt hänseende.

En tredje grupp flyktingar, som tidigare erhållit internationell status, består av flyktingar från det nationalsocialistiska Tyskland, vilka avses i Genèvekonventionen den 10 februari 1938 angående tyska flyktingars rättsliga ställning. Denna konvention omfattar dels personer, vilka innehar eller innehaft tyskt medborgarskap och icke äger medborgarskap i annan stat, dels ock statslösa personer vilka, efter att hava tagit hemvist inom det tyska statsområdet, lämnat detsamma och vilka icke genom förut upprättade konventioner eller protokoll erhållit internationell status. I konventionen

förutsättes beträffande båda slagen av flyktingar, att de icke kunde påräkna vare sig rättsligt eller faktiskt skydd av tyska regeringen. Konventionen är vidare icke tillämplig på den som lämnat Tyskland av skäl, uteslutande hänförliga till den personliga bekvämligheten.

En fjärde grupp hithörande flyktingar utgöres av flyktingar från Österrike, vilka åsyftas i ett tilläggsprotokoll den 14 september 1939 till Genèvekonventionen den 10 februari 1938. Härunder ingår dels personer vilka, efter att hava innehaft österrikiskt medborgarskap, därefter förvärvat tyskt medborgarskap men icke därutöver medborgarskap i något annat land, dels ock statslösa personer vilka, efter att hava tagit hemvist inom det österrikiska statsområdet, lämnat detta och vilka icke omfattas av tidigare konventioner och protokoll rörande flyktingar. Beträffande båda slagen flyktingar förutsätter tilläggsprotokollet att de icke, vare sig faktiskt eller rättsligt, åtnjöt den tyska regeringens beskydd.

Slutligen hänvisar den nya konventionen i nu förevarande sammanhang även till Internationella flyktingorganisationens stadga och däremot svarende definition av begreppet flykting. Denna definition återfinnes i ett till själva stadgan anknutet bihang, vars text fastställts genom Förenta Nationernas ekonomiska och sociala råds resolution den 16 februari 1946. Den omfattar, till en början, förutom de förut uppräknade fyra flyktinggrupperna, spanska republikaner och andra offer för falangistregimen i Spanien ävensom personer, som fallit offer för de nazistiska eller fascistiska regimerna eller för de på dessas sida i andra världskriget stridande våldsregimerna eller för quislings- och därmed jämställda regimer, som bistått de förra mot de allierade. Vidare ingår emellertid under den nu ifrågavarande definitionen även varje annan person, som befann sig utanför sitt hemland eller, beträffande statslös, utanför det land, vari han haft sin vanliga vistelseort, och vilken till följd av händelser inträffade efter andra världskrigets utbrott icke kunde eller icke önskade begära skydd av sitt hemlands regering. Slutligen omfattar denna definition även envar som, under förutsättning att han haft sitt hemvist i Tyskland eller Österrike och antingen är av israelitisk härstamning eller varit utländsk medborgare eller statslös, fallit offer för nazistisk förföljelse samt med våld kvarhållits i endera av sagda stater eller, efter att hava tvungits att fly därifrån, återförts dit till följd av krigshändelserna, allt under förutsättning att vederbörande icke därefter på stadigvarande sätt ånyo blivit bosatt i landet. I betraktande av anledningen till flyktingorganisationens tillkomst har helt naturligt tyska medborgare och medborgare i stat, som deltagit i kriget på Tysklands sida, varit uteslutna från hjälp genom organisationen.

Här må anmärkas, att av de nu omnämnda tidigare överenskommelserna och protokollen Sverige endast är anslutet till protokollet den 12 maj 1926.

Efter uppräknande av de nu omtalade flyktingkategorierna med tidigare internationell status innehåller den nya konventionens definition av begreppet flykting såsom ett andra led det allmänt hållna stadgandet, att med flykting skall förstås den som till följd av händelser, som inträffat före den

1 januari 1951, och i anledning av välgrundad fruktan för förföljelse på grund av sin ras, religion, nationalitet, tillhörighet till viss samhällsgrupp eller politiska åskådning befinner sig utanför det land, vari han är medborgare, samt är ur stånd att eller på grund av sådan fruktan som nyss sagts icke önskar begagna sig av sagda lands skydd. Vad angår statslös, skall en sådan betraktas såsom flykting, därest han till följd av händelser som förut sagts befinner sig utanför det land, vari han tidigare haft sin vanliga vistelseort, och icke kan eller vill återvända till sitt förutvarande vistelseland. Beträffande den som är medborgare i mera än ett land föreskrives, att han icke skall anses vara i avsaknad av sitt hemlands skydd, därest han utan bärande skäl grundat på berättigad fruktan underlåtit att begagna sig av något av de länders skydd, i vilka han är medborgare.

I fråga om den begränsning i definitionen, som ligger däri att flyktingskapet skall hava orsakats av händelser inträffade före den 1 januari 1951, må framhållas, att även personer, vilka flytt först efter detta datum, kommer att omfattas av konventionen, under förutsättning att flykten kan sägas hava varit en följd av politiska omvälvningar som ägt rum före den angivna dagen.

Det konventionsutkast, som utgjorde underlag vid utarbetandet av konventionen, innehöll icke någon begränsning av begreppet flykting ur geografiska synpunkter. Under konferensen framträdde emellertid på denna punkt betydande motsättningar, vilka icke kunde överbryggas. Från åtskilliga staters sida hävdades med stor kraft, att en begränsning till händelser, som inträffat på den europeiska kontinenten, vore oundgängligen erforderlig för att icke en signatärmakt genom en alltför vidsträckt definition skulle löpa risk att ådraga sig förpliktelser av oöverskådlig omfattning. Som ett annat argument för denna linje framfördes också, att de flesta av konventionens bestämmelser enligt samma staters åsikt blivit utformade med tanke på de ekonomiska och sociala förhållandena i europeiska länder. Andra delegationer, däribland de skandinaviska, intog en motsatt ståndpunkt och uttalade sig för en universell bestämning av flyktingbegreppet. Resultatet av debatten blev en under angivna förhållanden enhälligt antagen kompromisslösning, som återgivits i *art. 1 under B*. Innebörden härav är att med det i *art. 1 under A* förekommande uttrycket »händelser som inträffat före den 1 januari 1951» skall kunna förstås antingen »händelser som inträffat i Europa före den 1 januari 1951» eller »händelser som inträffat i Europa eller annorstädes före den 1 januari 1951». En stat skall följaktligen senast då den undertecknar eller ratificerar konventionen eller ansluter sig till densamma genom en uttrycklig förklaring angiva, huruvida staten i fråga, med hänsyn till de förpliktelser den åtager sig enligt konventionen, antager den vidare eller den mera begränsade definitionen av flyktingbegreppet.

Enligt de i fortsättningen av *art. 1, under C*, meddelade bestämmelserna är en person att anse såsom flykting i konventionens mening endast så länge vederbörande är utsatt för ett aktuellt hot av sådant slag, som avses under *A*. Konventionen skall sålunda upphöra att vara tillämplig på den,

som frivilligt ånyo begagnar sig av sitt hemlands skydd eller frivilligt återförvärvat ett förlorat medborgarskap eller vinner medborgarskap i ett nytt land eller frivilligt återbosätter sig i det land, som han lämnat eller utanför vilket han fortsatt att uppehålla sig på grund av fruktan för förföljelse. Detsamma skall gälla beträffande den som icke kan fortfara att vägra begagna sig av det lands skydd, vari han är medborgare, ävensom beträffande statslös som kan återvända till det land, vari han tidigare haft sin vanliga vistelseort, allt när de omständigheter, till följd av vilka vederbörande blivit erkänd såsom flykting, icke längre föreligger. I anslutning till sistnämnda stadgande innehöll det ursprungliga konventionsutkastet en undantagsbestämmelse av innebörd, att ställningen såsom flykting icke skulle fränkännas en person vilken, efter det att anledning till fruktan för förföljelse bortfallit, likväl icke önskade begagna sig av sitt hemlands skydd under förebärande av andra skäl än sådana som vore uteslutande hänförliga till den personliga bekvämligheten. Med denna bestämmelse åsyftades, enligt vad vid konferensen upplystes, huvudsakligen det förhållandet, att för judiska flyktingar från Tyskland utståndna egna lidanden och dödandet av nära anförvanter ofta grundade ett själsligt hinder mot återvändande till Tyskland även sedan normala samhällsförhållanden där återställts. Ovillighet att återvända betingad enbart av ekonomiska hänsyn skulle emellertid enligt denna tolkning icke få vinna beaktande. Då emellertid under det ifrågavarande stadgandet i utkastet på grund av dess allmänt hållna avfattning kunde föras även andra fall av ovillighet att återvända till hemlandet än de åberopade, avvisade konferensen detsamma. I stället intogs i konventionen en föreskrift av innebörd, att flykting tillhörande någon av de förut uppräknade kategorier, som redan tidigare erhållit internationell status, alltjämt skall betraktas såsom flykting, även om han icke längre hotas av förföljelse i det land vari han är medborgare men likväl för en vägran att begagna sig av dettas skydd kan åberopa tungt vägande skäl grundade på tidigare förföljelse. En motsvarande föreskrift beträffande statslösa tager sikte på deras förhållande till det tidigare vistelselandet.

Ytterligare några slag av flyktingar skall enligt bestämmelserna *under D, E och F* i art. 1 icke omfattas av konventionen. Flyktingar, vilka åtnjuta skydd eller bistånd av andra Förenta Nationernas organ eller institutioner än Förenta Nationernas Höge Kommissarie för flyktingar, är sålunda undantagna, så länge sådant skydd eller bistånd lämnas dem. De flyktingar, på vilka detta stadgande för närvarande är tillämpligt, är de arabiska flyktingarna från Palestina, till vilka hjälp lämnas genom Förenta Nationernas hjälporganisation för Palestinaflyktingar. Vidare undantages den som av vederbörande myndigheter i det land, vari han bosatt sig, erkännes hava de rättigheter och skyldigheter, som är förbundna med innehav av medborgarskap i sagda land. Detta stadgande tager sikte på exempelvis flyktingar från Östtyskland, som tagit sin tillflykt till Förbundsrepubliken Tyskland, samt på de flyktingar av turkisk härstamning, vilka nödgats fly till Turkiet från Bulgarien, ävensom på flyktingar från Indien eller

Pakistan, vilka fortfarande uppehåller sig i den andra av dessa båda stater. Slutligen är från konventionsskyddet uteslutna, förutom krigsförbrytare och vissa därmed jämställda brottslingar, de som med skäl kan antagas tillhöra den internationella förbrytarvärlden.

Ehuru konventionens grundläggande syfte är att tillförsäkra flyktingarna rättigheter och förmåner av den art och i den omfattning som beskrives i de skilda artiklarna, har det icke kunnat bortses från att en flykting i gengäld har åtskilliga skyldigheter gentemot det land, i vilket han funnit en fristad. Det har därför befunnits lämpligt att i *art. 2* intaga en erinran om dessa allmänna skyldigheter, av vilka särskilt framhålles förpliktelsen att ställa sig till efterrättelse i vistelselandet gällande lagar och föreskrifter samt anordningar, som där vidtages i syfte att upprätthålla den allmänna ordningen.

Enligt *art. 3* förbinder sig konventionsstaterna att icke vid konventionens tillämpning göra åtskillnad mellan flyktingar med hänsyn till deras ras, religion eller ursprungsland. *Art. 4* garanterar därefter flyktingarna lika vidsträckt religionsfrihet och rätt att bestämma över sina barns religiösa uppfostran som vistelselandets egna medborgare. I *art. 5* fastslås, att konventionens bestämmelser icke får minska de rättigheter och förmåner som redan kan hava beviljats flyktingar oberoende av konventionen. *Art. 6* innehåller en tolkningsregel för det i konventionen ofta förekommande uttrycket »under samma förhållanden». Detta uttryck förlänas härigenom den innebörd, att alla de förutsättningar (i synnerhet sådana hänförliga till längden av och betingelserna för uppehåll och vistelse) vilka vederbörande skulle behöva uppfylla för att komma i åtnjutande av någon viss rättighet, om han icke vore flykting, måste uppfyllas av honom med undantag för förutsättningar, som till sin natur är sådana, att en flykting icke kan uppfylla dem.

Då det gällde att bestämma omfattningen av de rättigheter och förmåner, som skulle tillerkännas en flykting i hans nya vistelseland, hade konferensen att välja mellan tre principlösningar: full jämställdhet med vistelselandets egna medborgare, ställning lika med utländsk medborgare av mest gynnad nation och slutligen ställning, som icke är ofördelaktigare än utlänningars i allmänhet. Valet utföll så, att i *art. 7* till en början i *mom. 1* fastslås som allmän grundsats, att flyktingar, i den mån konventionen icke själv innehåller för dem mera förmånliga bestämmelser, skall tillerkännas samma ställning som utlänningar i allmänhet. Därefter har emellertid i *mom. 2* intagits ett stadgande av innebörd, att en flykting efter tre års vistelse i en konventionsstat automatiskt skall tillerkännas alla förmåner, för vilkas åtnjutande av utlänning staten i fråga eljest uppställt ett villkor om ömsesidighet i lagstiftningen (*reciprocité législative*).

I *mom. 3* ålägges konventionsstat att icke främtaga flyktingarna rättigheter och förmåner, till vilka de oberoende av ömsesidighet redan är berättigade vid tidpunkten för konventionens ikraftträdande för staten i fråga. Härutöver har i *mom. 4* upptagits en allmän rekommendation till konventionsstaterna att låta flyktingarna komma i åtnjutande av en ännu gynnsam-

mare behandling än den som stadgas i artikelns föregående moment. Här åsyftas bl. a. möjligheten att tillerkänna flykting även sådana förmåner, vilka beviljas annan utlännning allenast såsom en följd av bestämmelser om ömsesidighet i ett mellan hans hemland och vistelselandet ingånget avtal (*réciprocité diplomatique*).

De två nästföljande artiklarna har avseende på exceptionella åtgärder, som en stat i något visst läge kan anse sig föranlåten vidtaga mot medborgare i en främmande stat. I det ursprungliga konventionsutkastet hade förslagslagers att, i vad gällde undantagsåtgärder som kunde komma att vidtagas mot medborgare i någon viss stat eller beträffande deras egendom, sådana åtgärder icke skulle vinna tillämpning mot en flykting enbart på grund av hans egenskap av medborgare i ifrågavarande stat. Denna formulering beaktade emellertid icke att i åtskilliga länder på det nu ifrågavarande området gällde lagar, så avfattade att de icke möjliggjorde ett automatiskt fritagande av flyktingar från bestämmelser, som meddelats angående medborgare i viss stat. Med hänsyn härtill har i *art. 8*, jämte det i konventionsutkastet innefattade stadgandet i ämnet, intagits en föreskrift, som öppnar alternativ möjlighet för en stat att väl låta en undantagslagstiftning av ifrågavarande typ till en början vinna tillämpning även på flyktingar med medborgarskap i den stat, som lagstiftningen avser, men därefter genom ett dispensförfarande i de enskilda fallen fritaga flyktingarna från lagstiftningens verkningar. Med den avfattning *art. 8* sålunda erhållit medger artikeln även möjlighet att göra en av förhållandena påkallad skillnad mellan olika slag av flyktingar. Det blir t. ex. möjligt att upprätthålla en egendomsindragning vidtagen mot en person vilken, efter att under lång tid hava varit solidarisk med en våldsregim i sitt hemland, först när dennas tillvaro står på spel gör sig till dess motståndare och tager sin tillflykt till annat land samt där under åberopande av sin egenskap av flykting gör anspråk på att fritagas från undantagsåtgärder riktade mot medborgare i diktaturlandet.

Dessa grundsatser beträffande undantagsåtgärder står i nära samband med innehållet i *art. 9*, som medger en mera vidsträckt befogenhet för en konventionsstat att mot någon viss person vidtaga åtgärder av provisorisk natur. I krigstid eller eljest i en situation, som i konventionstexten beskrives med orden »under andra allvarliga och utomordentliga förhållanden», skall en konventionsstat sålunda vara oförhindrad att gentemot en person provisoriskt sätta i verket sådana åtgärder, som staten för sin säkerhet finner oundgängligen erforderliga. Härigenom blir det möjligt för en stat att ingripa mot en viss utlännning utan hinder av att denne gör gällande att han är flykting. Staten skall vara skyldig att därefter vidtaga en utredning av fallet. Utvisar denna att vederbörande verkligen är flykting och att upprätthållandet av de beslutade åtgärderna icke är nödvändigt för statens säkerhet, skall desamma återkallas. Stadgandet i fråga har bl. a. syftning på personer, som utger sig för flyktingar men i själva verket är spioner för utländsk makt och då i första hand för sitt hemland. Vidare kan stadgan-

det komma till användning på flyktingar från ett land, med vilket flyktingarnas vistelseland råkar i krig. I en sådan situation är det tydligen rimligt, att vistelselandets myndigheter skall omedelbart kunna internera alla personer med medborgarskap i fiendelandet för att först sedermera frånskilja sådana flyktingar, vilka efter närmare undersökning kan förutsättas förhålla sig lojalt mot vistelselandet.

Art. 10 innehåller ett stadgande om en särskilt gynnsam beräkning av vistelsetid för tvångsförflyttade personer, som blivit flyktingar. I *art. 11* har intagits en uppmaning till konventionsstat att i fråga om flykting, som regelmässigt är anställd som besättningsmedlem ombord på fartyg under statens flagga, visa särskild välvilja vid behandling av ansökningar om bosättningsstillstånd, om utrustning med resedokument eller om tillfälligt uppehållstillstånd för underlättande av bosättning i annat land.

Art. 12 innehåller regeln, att flyktings personalstatut skall vara lagen i den stat, där flyktingen har sitt hemvist (*domicile*), eller, därest flyktingen saknar hemvist, lagen i den stat, där flyktingen har sin vistelseort (*residence, residence*). Ehuru ett flertal av de på konferensen representerade staterna i sin internationella privaträtt tillämpar nationalitetsprincipen, befunns nämligen den vid konferensen dominerande åsikten vara att, även om en flykting icke gått förlustig sitt medborgarskap i hemlandet, det icke skäligen kunde av honom fordras, att han under en måhända avsevärd tid efter sin flykt skulle fortsätta att i personligt hänseende vara underkastad hemlandets lagstiftning. Ett särskilt skäl för denna ståndpunkt var, att lagstiftningen i de länder, från vilka flyktingskarorna utgått, ofta på ett genomgripande sätt omvandlats efter principer i direkt motsättning till värderingar och grundsatser omfattade såväl av hemlandets tidigare lagstiftning som av den i vistelselandet gällande. Under diskussionen av denna artikel åskådliggjordes vidare med tydliga exempel svårigheten att i händelse av nationalitetsprincipens antagande alltid på ett tillfredsställande sätt utröna vilket land lag som i det särskilda fallet skulle tillämpas. Ytterligare framhölls, att det ofta kunde vara svårt eller rent av omöjligt att få klarhet om huruvida en flykting formellt expatrierats genom beslut av myndighet i hemlandet. Inför de argument som sålunda kunnat anföras till förmån för domicilprincipen och med hänsyn till att i Sverige en undersökning inletts om lämpligheten att i viss utsträckning övergå från nationalitetsprincipen till domicilprincipen, fann sig den svenska delegationen kunna, såvitt gäller den begränsade grupp utlänningar som omfattas av konventionen, acceptera ett avsteg från den i Sverige alltjämt gällande huvudprincipen. Frågan huruvida förevarande stadgande i konventionen nödvändiggjorde ett svenskt förbehåll avseende en övergångstid, lämnades därför öppen. — I *art. 12* ingår slutligen även ett stadgande om skydd för tidigare förvärvade rättigheter, som för flyktingen uppkommit under hans förutvarande personalstatut.

Såsom i *art. 7* mom. 1 antytts, tillerkänner konventionen i vissa hänseenden flykting en förmånligare ställning än som tillkommer utlänningar i allmänhet. Samma rättigheter som statens egna medborgare skall sålunda

flykting åtnjuta i följande hänseenden: skydd för industriell, litterär och konstnärlig äganderätt (*art. 14*), rätten att tala och svara inför domstol, däri inbegripna förmånerna av fri rättshjälp och befrielse från skyldighet att ställa säkerhet för rättegångskostnad (*art. 16*), tilldelning i händelse av ransonering vid varuknapphet (*art. 20*), rätt till bottenskoleundervisning i statliga och kommunala skolor (*art. 22 mom. 1*), understöd och bistånd från det allmänna i händelse av nöd (*art. 23*), förmåner på arbetslagstiftningens och socialförsäkringens område, varunder i mån av statlig reglering uttryckligen inbegripes bl. a. föreskrifter beträffande avlöning, arbetstidens längd, övertid, betald semester, minimiålder för arbetsanställning, lärlingskap och yrkesutbildning samt åtnjutande av förmåner enligt kollektivavtal, ävensom förmåner beträffande socialhjälp vid olycksfall i arbete, moderskap, sjukdom, invaliditet, ålderdom, dödsfall, arbetslöshet, familjeförsörjningsskyldighet och liknande (*art. 24 mom. 1*) samt beskattning (*art. 29*).

Följande inskränkningar är emellertid att observera. För nationell behandling i fråga om immateriell äganderätt och tillgång till domstolarna uppställs som villkor, att flyktingen skall hava sin vanliga vistelseort (*habitual residence, résidence habituelle*) inom den stat varom fråga är. På socialförmånernas område medger vidare *art. 24 mom. 1 b*) rätt till förbehåll i vissa närmare angivna hänseenden, nämligen dels för att skydda redan förvärvade rättigheter eller rättigheter, som håller på att förvärvas, dels ock för att undantaga förmåner eller delar av förmåner, som uteslutande bekostas av allmänna medel eller skulle utgå till personer, vilka icke i fråga om erläggande av avgifter uppfyller stadgade förutsättningar.

Under överläggningarna om *art. 24 mom. 1* framhölls från svensk sida, att Sverige i stort sett beredde utlänningar samma sociala förmåner som landets egna medborgare. Dock påpekades, att i Sverige folkpensionens belopp icke vore bestämt i någon relation till tidigare arbetsinsats eller erlagda avgifter, vilket tydligen utgjorde ett hinder mot att automatiskt utsträcka denna socialförmån även till inflyttade utlänningar. Slutligen upplystes, att i fråga om vissa av de socialförmåner, beträffande vilka den förut angivna huvudregeln om likställighet mellan egna medborgare och utländska medborgare skulle gälla, den svenska lagens tekniska utformning av bestämmelserna angående utländska medborgare i vissa hänseenden skilde sig från bestämmelserna för svenska medborgare. De sålunda anmärkta förhållandena medförde icke någon jämkning i konventionstexten, men den svenske representanten tillkännagav, att de kunde komma att föranleda ett svenskt förbehåll mot nu förevarande artikel.

Till de stadganden i *art. 24 mom. 1*, för vilka i det föregående redogjorts, ansluter sig en i *mom. 2* av samma artikel intagen föreskrift av innebörd, att ersättning för olycksfall i arbete eller för yrkessjukdom som utbetalas i anledning av flyktings död skall utgå utan hinder av att förmånstagaren vistas i annan stat än den varifrån ersättningen utgår. Betydelsefullt är även innehållet i *mom. 3* av samma artikel. Här stadgas att, i den mån konventionsstaterna inbördes träffat eller kommer att träffa överenskommelser

om vidmakthållandet av rätt till socialförmåner som förvärvats eller håller på att förvärvas, sådana förmåner skall åtnjutas även av flyktingar, under förutsättning att dessa uppfyller de villkor, som föreskrivits för medborgarna i de stater vilka träffat överenskommelserna i fråga.

Även den form av behandling förmånligare än utläningar i allmänhet som består i behandling såsom mest gynnad utlänningsflyktingar i några av konventionens artiklar. Denna behandling skall sålunda enligt *art. 15* tillkomma flyktingar i vad angår rätten att tillhöra samman slutningar utan politiska eller vinstsyften och fackföreningar. Samma ställning skall tillkomma flykting i fråga om rätten att antaga och innehava lönad anställning enligt vad som föreskrives i *art. 17 mom. 1*. Ännu mera värdefull för en flykting är fortsättningen av samma artikel. I *mom. 2* stadgas sålunda att, därest utlännings rätt till arbetsanställning beskurets till skydd för den inhemska arbetsmarknaden, en flykting skall vara undantagen från sådana inskränkningar, om han uppfyller något av följande villkor, nämligen att han antingen vistats i landet i tre år, eller är gift och sammanbor med medborgare i detta, eller ock har barn med sådant medborgarskap. Från svensk sida framhölls under överläggningarna om utformningen av detta moment, att Sverige tillämpade ett system med obligatoriska arbetstillstånd för utläningar samt att undantag härifrån till förmån för nu avsedda kategorier sannolikt icke kunde medges, varför på denna punkt ett svenskt förbehåll mot artikeln kunde förutses bliva erforderligt. I *art. 17* har slutligen under *mom. 3* även intagits en allmän rekommendation till konventionsstaterna att i fråga om rätten att antaga och innehava lönad anställning likställa flykting med statens egna medborgare, och detta i synnerhet beträffande flykting, som inkommit på statens område inom ramen för planerad anskaffning av arbetskraft eller immigration.

Konventionen innehåller vidare ett antal bestämmelser angående en rad särskilda rättigheter, i fråga om vilka skall gälla den i *art. 7 mom. 1* fastslagna huvudregeln om likställande av flyktingar med utläningar i allmänhet. I denna grupp särskilt behandlade sådana rättigheter ingår: rätten att förvärva äganderätt och andra rättigheter till lös och fast egendom, varunder särskilt omnämnes hyreskontrakt (*art. 13*), rätten att utöva näring (*art. 18*), rätten att utöva fria yrken (*art. 19*), rätten till bostad vid bostadsreglering (*art. 21*), rätten till deltagande i den högre undervisningen samt till nedsättning i avgifter därför och till stipendier (*art. 22 mom. 2*) ävensom rätten att välja vistelseort och att röra sig fritt inom statsområdet (*art. 26*).

Rätten till bistånd av myndigheterna behandlas i *art. 25*. Då en flykting för utövande av en rättighet skulle enligt vanliga regler behöva bistånd av utländsk myndighet, till vilken han emellertid såsom flykting icke kan hänvända sig, skall vistelselandet sörja för att motsvarande hjälp lämnas honom av någon dess myndighet eller av internationell myndighet. Myndighet som nu avses skall tillhandahålla flyktingen de handlingar och intyg, som i vanliga fall skulle hava utställts åt honom av hans hemlandsmyndigheter. På

denna punkt tillkännagav under konferensen flera delegationer, däribland den svenska, att förbehåll kunde bliva nödvändiga med avseende på åldersbetyg och liknande intyg, beträffande vilka underlag för utfärdandet saknades i vistelselandet.

Om en särskild form av myndighets bistånd handlar *art. 27*, som pålägger konventionsstat skyldighet att förse flykting med identitetshandlingar. På samma fält rör sig även *art. 28* som behandlar resedokument. Jag erinrar här om den förut omnämnda Londonöverenskommelsen den 15 oktober 1946 angående utställandet av resedokument för flyktingar. Denna, vilken är återgiven i Sveriges Överenskommelser med främmande makter 1950:103, har i stort sett oförändrad upptagits i en bilaga till den nya flyktingkonventionen, till vilken bilaga *art. 28* hänvisar. Två betydelsefulla skiljaktigheter i förhållande till den tidigare överenskommelsen föreligger dock. För det första ger *art. 28*, i motsats till Londonöverenskommelsen, konventionsstat rätt att vägra utställa resedokument, då staten i det särskilda fallet finner tungt vägande skäl hänförliga till den nationella säkerheten eller den allmänna ordningen rättfärdiga en sådan vägran. För det andra skall vid utställandet av resedokument kunna föreskrivas, att detta icke skall gälla för återresa till den utfärdande staten utan att hava viserats för sådan återresa (*§ 13 mom. 2* i bilagan). Detta senare stadgande får ses i sammanhang med att konventionen har övertagit en i Londonöverenskommelsen intagen föreskrift om att stat, som försett flykting med resedokument, icke äger hindra denne från att återvända till statens område före utgången av dokumentets giltighetstid (*§ 13 mom. 1* i bilagan). Flyktingen kan sålunda icke vägras återresa under dokumentets giltighetstid, men genom att ålägga honom skyldighet att härför söka visering kan vistelselandets myndigheter i fall av behov utöva en kontroll över flyktingens utlandsresor.

De närmare villkoren för utfärdande av resedokument återfinnes i den förut omnämnda bilagan till konventionen. Därjämte har i ett särskilt bifång till bilagan intagits ett formulär till resedokument.

En flykting, som lyckats medföra egendom på sin flykt, skall enligt *art. 30 mom. 1* erhålla tillstånd av den stat, dit han medtagit egendomen, att åter utföra densamma till land, som beviljat honom tillstånd till stadigvarande bosättning. Innebörden av detta stadgande framgår icke klart av den antagna texten, men i anledning av ett vid konferensen väckt ändringsförslag förklarade likväl konferensens ordförande, att stadgandet avsåg allenast sådana tillgångar, som en flykting medfört till ett första tillflyktsland. Det fall att en person under någon tid före sin flykt från hemlandet till ett främmande land, i vilket han senare tager sin tillfälliga fristad, överfört tillgångar i större eller mindre poster, vore icke hänförligt under stadgandet. Mot konferensordförandens här återgivna uttalande restes vid konferensen inga invändningar. — *Art. 30* innehåller därjämte i *mom. 2* en rekommendation till konventionsstaterna att till välvillig prövning upptaga en ansökan från flykting om att få utföra jämväl andra tillgångar till land, dit han önskar emigrera.

Flykting, som flyr undan förföljelse, kan själfvallet icke avvakta erforderligt tillstånd för inresa i det land, där han påräknar erhålla skydd. *Art. 31 mom. 1* tager sikte på detta fall och föreskriver, att en konventionsstat icke skall för olovlig inresa eller olovligt uppehåll bestraffa flykting, som anländer direkt från ett område, varest hans liv eller frihet är i fara, och som utan dröjsmål anmäler sig hos myndigheterna. Artikeln innehåller därjämte i *mom. 2* förbud för konventionsstat att pålägga en flykting andra inskränkningar i hans rörelsefrihet än som är nödvändiga för tiden intill dess att flyktingens ställning i landet blivit reglerad.

Artiklarna 32 och 33, som jämte *art. 1* torde få anses utgöra konventionens viktigaste, handlar om konventionsstats rätt att utvisa eller avvisa flyktingar. Långvariga och ingående överläggningar föregick vid konferensen den slutliga utformningen av dessa artiklar. Därunder kom också åtskilliga spörsmål av mera allmän räckvidd att beröras. Ett av dessa var den principiella frågan om konventionens ställning till asylrätten såsom sådan. I detta hänseende förelåg enighet om att med asylrätt borde förstås den varje stat tillkommande rätten att efter eget bedömande bevilja eller avslå en flyktings begäran om asyl och således icke en förmån, vilken flyktingen kunde kräva som en honom tillkommande rättighet. Det rådde likaledes samstämmighet om att konventionen icke på något sätt syftade till att begränsa en konventionsstats befogenhet att uteslutande utifrån egna utgångspunkter avgöra, huruvida staten i fråga skulle bifalla eller avslå en flyktings anhållan om inresetillstånd. När man därefter kom in på den närstående frågan, huruvida en stat i princip skulle anses äga rätt att avvisa flyktingar, som olovligen sökte taga sin tillflykt till statens område, respektive utvisa flyktingar, som olovligen inkommit på detta, konstaterades även den vid konferensen allmänt omfattade meningen vara, att sådan rätt alltjämt skulle föreligga utan hinder av konventionen. Ytterligare ett tolkningsspörsmål, värt att här omnämna, gällde en stats rätt att helt spärra sina gränser för en befarad massinvasion av flyktingar från en grannstat. Enighet uppnåddes om att konventionen icke heller skulle anses utgöra något hinder härför.

I *art. 32 mom. 1* stadgas, att en flykting, som lovligen (*lawfully, régulière-ment*) uppehåller sig på en konventionsstats område, icke skall få utvisas annat än av skäl hänförliga till den nationella säkerheten eller den allmänna ordningen (*public order, ordre public*). Sistnämnda uttryck tager här icke sikte på vad som svarar mot dettas svenska innebörd utan på det annorlunda utformade franska begreppet *ordre public*, vari kan sägas rymmas den samhällseliga rättsordningen i stort. Under diskussionen av denna artikel klargjordes, att exempelvis en flykting, vars uppehållstillstånd utgått, icke kunde anses lovligen uppehålla sig i landet och att följaktligen artikeln icke lade hinder i vägen för hans utvisning.

I *mom. 2* av artikeln fastslås flyktings rätt att bliva hörd, innan beslut om hans utvisning fattas. Enligt *mom. 3* skall konventionsstat före verkställandet av flyktings utvisning vidare bereda denne skäligen rådrudd för sökande av tillstånd att inresa i annat land.

Art. 33 mom. 1 stadgar förbud för en konventionsstat att utvisa eller avvisa en flykting till en stat, där flyktingens liv eller frihet skulle hotas på grund av hans ras, religion, nationalitet, tillhörighet till viss samhällsgrupp eller politiska åskådning. Vid diskussionen av denna bestämmelse föreslogs av den svenska delegationen i anslutning till det i Sverige pågående arbetet med en revision av utlänningslagen, att förbud även borde stadgas mot att utvisa eller avvisa flykting till en stat, i vilken flyktingen väl icke omedelbart skulle vara utsatt för förföljelse men varest han skulle löpa risk att bliva vidarebefordrad till stat, där förföljelse väntade honom. Flertalet andra delegationer ställde sig emellertid avvisande till detta förslag på grund av befarade tolkningssvårigheter. För att icke ett formellt avvisande av förslaget skulle få till följd en icke önskvärd restriktiv e-contrario-tolkning av artikeln, återtog den svenska delegationen detsamma, sedan konferensens ordförande utan gensaga från något håll förklarade, att en utvisning under sådana omständigheter som förslaget avsett finge anses stridande mot artikelns anda. I *mom. 2* av artikeln undantages från skyddet enligt *mom. 1* flykting, vilken det föreligger skälig anledning att betrakta som en fara för det lands säkerhet i vilket han uppehåller sig eller vilken, med hänsyn till att han genom lagakraftgående dom dömts för synnerligen grovt brott, utgör en samhällsfara i sagda land.

Den sista av konventionens materiella bestämmelser är *art. 34*, vilken innehåller en rekommendation till konventionsstaterna att så mycket som möjligt underlätta flyktingarnas införlivande med vistelselandet och deras naturalisation.

De följande artiklarna i konventionen är av huvudsakligen teknisk innebörd. Genom *art. 35* förbinder sig konventionsstaterna sålunda att samarbeta med Förenta Nationernas Höga Kommissariat för flyktingar eller annat Förenta Nationernas organ, som kan komma att efterträda kommissariatet. I artikeln ålägges vidare konventionsstat att på begäran lämna vissa upplysningar och statistiska uppgifter, av vilka Höga Kommissariatet eller ett detsamma efterföljande organ kan vara i behov för sin verksamhet. I *art. 37* beröres den nya konventionens inverkan på ett stort antal tidigare konventioner i flyktingfrågor. I förhållandet mellan parter som är bundna av den nya konventionen skall denna ersätta samtliga i artikeln uppräknade äldre internationella avtal.

Artiklarna 38—46 reglerar ett antal ämnen gemensamma för internationella konventioner i allmänhet, såsom biläggande av tvister, undertecknande, ratifikation, territoriell tillämplighet, förbehåll, ikraftträdande och uppsägning. Ifrågavarande artiklar torde icke vara av beskaffenhet att påkalla särskild redogörelse med undantag för *art. 42* angående förbehåll. I denna stadgas, att en stat äger göra förbehåll mot det stora flertalet artiklar i konventionen. Vissa artiklar har dock befunnits hava för konventionens syften så väsentlig betydelse, att förbehåll mot dem icke medgivits. Så är förhållandet beträffande *art. 1*, som innehåller definitionen av begreppet flykting i konventionens mening, *art. 3* om förbud mot diskri-

minering av flyktingar på grund av ras, religion eller ursprungsland, art. 4 angående religionsfrihet, art. 16 mom. 1 om rätt att tala och svara inför domstol, art. 33 om förbud mot utvisning och avvisning samt slutartiklarna 36—46. Såsom i det föregående anmärkts och såsom längre fram skall närmare utvecklas, torde Sveriges ratifikation av konventionen böra förbindas med ett begränsat antal förbehåll.

För fullständighetens skull må tilläggas, att — enligt ett i konferensens slutakt intaget beslut — de i konventionen insatta kapitel- och artikelrubrikerna skall anses hava medtagits uteslutande för att göra konventionstexten mera överskådlig och icke får vara vägledande vid en tolkning av konventionstexten.

Departementschefen.

Den konvention angående flyktingars rättsliga ställning, varom nu är fråga, synes mig på sitt område vara ett betydande bidrag för att förverkliga ett av Förenta Nationernas i denna organisations stadga inskrivna huvudändamål, nämligen att genom internationell samverkan lösa internationella problem av humanitär art. Konventionens syfte är att tillförsäkra flyktingar i densamma närmare beskrivna rättigheter och förmåner, vilka konventionsstaterna i det internationella fördragets form förpliktar sig att respektera. Likaväl som Sverige alltifrån krigsslutet 1945 efter måttet av sina resurser sökt genom statliga och privata ekonomiska bidrag befrämja återuppbyggnadsarbetet i de krigshärjade länderna samt förbättra flyktingars och andra av kriget drabbade personers belägenhet, bör Sverige enligt min åsikt även medverka till att bereda flyktingarna det internationellrättsliga skydd, som konventionen avser att skänka dem. Jag finner följaktligen önskvärt att den nu föreliggande flyktingkonventionen ratificeras av Sverige. Möjligheten härför är främst beroende av frågan huruvida de artiklar i konventionen, mot vilka förbehåll icke får göras, är förenliga med gällande svenska lagregler eller föreskrifter, som kan väntas träda i dessas ställe. Beträffande övriga artiklar i konventionen blir att undersöka, huruvida deras innehåll vid en liknande jämförelse med den svenska lagstiftningen befinnes påkalla förbehåll för Sverges del.

Frågan om ratifikation av konventionen äger sålunda till en början nära samband med den till innevarande riksdag avgivna propositionen nr 41 med förslag till ny utlänningslag. Det i det följande förda resonemanget bygger på förutsättningen, att nämnda proposition vinner riksdagens bifall. Vidare måste en jämförelse ske med gällande svenska lagar, som reglerar utanför utlänningslagens område fallande och i konventionen berörda ämnen, såsom utlännings rätt till religionsfrihet och rätt till näringsutövning.

Utifrån nu angivna förutsättningar synes icke möta något hinder för Sverige att godkänna de artiklar i konventionen, mot vilka förbehåll icke må göras. Vad åter angår frågan om vilka förbehåll mot andra artiklar som för Sveriges del kan bliva erforderliga, må till en början erinras om att medborgare i Danmark, Finland, Island eller Norge i åtskilliga hänse-

enden i Sverige åtnjuter en i förhållande till övriga utlänningar privilegierad ställning. Det synes mig oundgängligt, att Sverige vid en ratificering av konventionen gör förbehåll av innebörd, att i de fall då konventionen tillerkänner flykting behandling såsom utlänning av mest gynnad nation, flyktingen icke skall äga göra gällande anspråk på rättighet eller förmån enbart på den grund att rättigheten eller förmånen tillgodonjutes av medborgare i annat nordiskt land. Nödvändigheten av ett sådant förbehåll har även framhållits av den svenska delegationen vid upprättandet av konventionen.

Den i *art. 1* i konventionen intagna definitionen av begreppet flykting bör tydligen jämföras med utformningen av det i 2 § i förslaget till utlänningslag införda begreppet politisk flykting. Sådan flykting skall enligt lagförslaget ej utan synnerliga skäl vägras fristad i riket, då han är i behov därav. Såsom politisk flykting skall härvid anses utlänning, som i sitt hemland löper risk att bli utsatt för politisk förföljelse. Med politisk förföljelse skall förstås att någon på grund av sin härstamning, tillhörighet till viss samhällsgrupp, religiösa eller politiska uppfattning eller eljest på grund av politiska förhållanden utsättes för förföljelse, som riktar sig mot hans liv eller frihet eller eljest är av svår beskaffenhet, eller ock att på grund av politiskt brott allvarligt straff ålägges honom. Någon definition av uttrycket hemland har däremot icke givits i lagtexten. Emellertid kan här anföras ett uttalande av 1949 års utlänningskommitté. Dennas förslag till utlänningslag upptog visserligen en något annorlunda definition på flykting än det nu genom propositionen 1954: 41 framlagda förslaget. Även i utlänningskommitténs förslag var emellertid begreppet flykting bestämt i relation till vederbörandes hemland utan att någon definition på hemland lämnades. Utlänningskommittén har härom under hänvisning till den nu förevarande konventionen anfört (SOU 1951: 42 s. 171):

I definitionen angives icke vad som skall förstås med hemland. Även i gällande utlänningslag finnes emellertid samma uttryck utan något angivande av innebörden och utan att detta synes hava föranlett några egentliga svårigheter i praxis. I den nyssnämnda konventionen användes icke beteckningen hemland. Där förutsattes, att flyktingen icke kan återvända till det land, där han är medborgare, eller om han saknar medborgarskap i något land, till det land, där han tidigare haft stadig hemvist. Har flyktingen medborgarskap i mer än ett land, förutsattes att han icke kan återvända till något av dessa länder. I svensk praxis torde hemland hava erhållit en innebörd som i huvudsak överensstämmer med vad som föreskrives i denna konvention och något skäl att ändra denna praxis synes icke föreligga. Det är givet, att det i de fall, då utlänningen är statslös, kan vara svårt att avgöra vilket land som skall anses vara hans hemland. Det är emellertid för dylika fall av vikt att uttrycket icke tolkas alltför snävt.

Lagförslagets beskrivning på vem som skall anses såsom politisk flykting synes mig väl täcka den i konventionen i *art. 1 under A mom. 2* intagna allmänt avfattade definitionen av begreppet flykting, ehuru i viss mån skiljaktiga uttryckssätt kommit till användning. Sålunda har de i konventionen

använda orden »ras» och »nationalitet» i lagförslaget sammanfattats i det likvärdiga uttrycket »härstamning», varigenom, på sätt även påpekats i utlänningskommitténs betänkande (s. 170), överensstämmelse uppnåtts med stadgandet angående hets mot folkgrupp i 11 kap. 7 § strafflagen. Konventionens uttryck »välgrundad fruktan för förföljelse» saknar visserligen den i lagförslaget gjorda begränsningen till »förföljelse, som riktar sig mot hans liv eller frihet eller eljest är av svår beskaffenhet». Vid konventionens upprättande diskuterades icke närmare vad som skulle inläggas i uttrycket förföljelse. Uppenbart är emellertid att härmed i konventionen åsyftas åtminstone en diskriminering av viss intensitet. De i motiven till det svenska lagförslaget angivna exemplen på förföljelse som skall kunna giva upphov till politiskt flyktingskap, eller förbud mot religionsutövning, förbud att använda vanliga skolor eller avsevärt lägre tilldelning av livsmedel än åt landets invånare i övrigt, torde sålunda i lika grad få anses lämpade att angiva en yttergräns för konventionens flyktingsbegrepp (prop. 1954: 41 s. 77). Icke heller synes frånvaron i lagförslaget av en bestämmning av begreppet hemland medföra, att en bristande överensstämmelse skall anses föreligga med konventionens flyktingsdefinition. I belysning av utlänningskommitténs nyss återgivna uttalande får nämligen konventionens beskrivning av det land, från vilket en person skall betraktas såsom flykting, anses täckt av uttrycket hemland.

Om sålunda den i konventionen i art. 1 under A mom. 2 intagna allmänna definitionen av begreppet flykting kan anses täckt av lagförslagens motsvarande begrepp politisk flykting, så lär detsamma även låta sig säga om de i samma artikel och littera av konventionen under *mom. 1* uppräknade flyktingarna med tidigare internationell status. I den mån de där åsyftade äldre internationella avtalen innehåller någon beskrivning av uttrycket »flykting», är denna mestadels icke så noggrant preciserad som den allmänna definitionen under *mom. 2*. Det torde likväl kunna förutsättas att ifrågakommande personers flykt eller ovillighet att återvända till hemlandet beträffande det överväldigande flertalet av dem haft sitt upphov i sådan fara eller förföljelse, som enligt lagförslaget konstituerar politiskt flyktingskap. Innebörden av 2 § i lagförslaget är vidare, att en person, som icke längre löper risk för politisk förföljelse i sitt hemland, icke längre kan göra anspråk på att betraktas såsom politisk flykting. Detta föranleder en jämförelse med konventionens bestämmelser i *art. 1 under C*, vilka bygger på en liknande tanke. Ehuru konventionen mera i detalj anger i vilka fall förföljelsituationen skall anses hava upphört, synes en granskning av dessa uppräknade fall giva vid handen, att det allmännare uttryckssättet i lagförslaget icke berövar någon hans tidigare egenskap av politisk flykting som icke jämväl enligt konventionen skulle upphöra att betraktas som flykting. Dock är att märka, att lagförslaget saknar motsvarighet till den i konventionen upptagna undantagsbestämmelsen, enligt vilken den som tillhör någon av flyktingkategorierna med tidigare internationell status och som icke längre hotas av förföljelse i hemlandet alltjämt kan göra anspråk på att betrak-

tas såsom flykting, under förutsättning att han kan åberopa på tidigare förföljelse grundade, tungt vägande skäl för vägran att begagna sig av sitt hemlands skydd eller att återvända dit. Mot denna bestämmelse såsom ingående i art. 1 i konventionen får förbehåll icke göras. Framhållas må emellertid, att antalet personer tillhörande ifrågavarande äldre flyktingkategorier, vilka anlänt till Sverige och sedermera icke antingen lämnat landet eller vunnit svenskt medborgarskap, torde vara mycket ringa. Vidare är att märka, att de rättigheter och förmåner vilka konventionen tillerkänner flyktingarna, såsom i det följande kommer att utvecklas, icke är andra eller större än som av den svenska lagstiftningen tillerkännes även sådana utlännningar, som enligt förslaget till ny utlänningslag icke skall bliva att anse såsom politiska flyktingar. Särskild uppmärksamhet måste emellertid i detta sammanhang ägnas frågan om möjligheten att utvisa eller avvisa icke önskvärd utlännning, som gör gällande anspråk på att betraktas såsom politisk flykting. I sådant hänseende innehåller förslaget till ny utlänningslag i 53 § ett stadgande av innehåll, att utlännning icke må vid verkställighet av avvissning, förpassning, förvisning eller utvisning befordras till land, där han löper risk att bliva utsatt för politisk förföljelse, och ej heller till land, där han icke åtnjuter trygghet mot att bliva sänd till land, i vilket han löper sådan risk. Härtill ansluter sig 54 § i förslaget, varest i ett första stycke föreskrives, att utan hinder av vad i 53 § stadgas utlännningen må kunna befordras till land som där sägs, om han genom synnerligen grov brottslighet ådagalagt, att hans kvarblivande här skulle innebära en allvarlig fara för allmän ordning och säkerhet, och den förföljelse som hotar honom i sådant land icke innebär fara för hans liv och ej heller eljest är av svår beskaffenhet samt han icke kan befordras till annat land. I samma paragrafs andra stycke föreskrives att, därest utlännning här eller annorstädes bedrivit verksamhet, som inneburit fara för rikets säkerhet, och anledning finnes antaga att han här skulle fortsätta dylik verksamhet, han må befordras till land, som i 53 § sägs, såframt han icke kan befordras till annat land.

Med de undantag som följer av 54 § har sålunda i 53 § stadgats ett skydd mot att sändas till ett land, varest vederbörande hotas av politisk förföljelse. Skyddet gäller emellertid icke endast för den som kan bliva utsatt för politisk förföljelse i sitt hemland och alltså enligt 2 § i förslaget betraktas såsom politisk flykting utan är tillämpligt beträffande varje utlännning, som hotas av förföljelse i det land, till vilket det ifrågasättes att sända honom. En mot 53 § i lagförslaget svarande skyddsregel återfinnes i konventionen i art. 33 mom. 1 och är konstruerad på enahanda sätt.

Icke heller ur nu förevarande synvinkel tillkommer därför någon självständig betydelse det förhållandet, att konventionen även omfattar ett antal personer, vilka icke längre hotas av någon förföljelse i sina lidigare hemländer. På grund av vad sålunda anförts finner jag, att den nu framhållna mindre oöverensstämmelsen mellan begreppet politisk flykting sådant det utformats i det svenska lagförslaget och konventionens flyktingsbegrepp icke utgör något hinder för Sveriges ratifikation av konventionen.

I enlighet med sakens natur innehåller det svenska lagförslaget ej någon sådan tidsgräns beträffande uppkomsten av flyktingskap, som i konventionen upptagits i art. 1 under A mom. 2. Den har uppenbarligen icke någon betydelse för frågan om Sveriges ratifikation av konventionen. Vad åter angår konventionens i art. 1 under B gjorda alternativa begränsning av begreppet flykting utifrån geografiska synpunkter, anser jag anledning saknas att frånkänna det fåtal flyktingar från utomeuropeiska länder, som sökt tillflykt här i riket, rätten att komma i åtnjutande av konventionsskyddet. Jag finner därför att Sverige, liksom tidigare Danmark och Norge, vid ratifikation av konventionen bör tillkännagiva, att med uttrycket »händelser som inträffat före den 1 januari 1951» för Sveriges del skall förstås »händelser som inträffat i Europa eller annorstädes före den 1 januari 1951».

Slutligen må nämnas, att begreppet flykting enligt konventionen definierats trängre än begreppet politisk flykting i det svenska lagförslaget, såtillvida som enligt stadgandet i konventionens art. 1 under F begreppet flykting icke innefattar person, som förövat brott mot freden, krigsförbrytelse, brott mot mänskligheten eller grovt icke-politiskt brott utanför tillflyktslandet innan vederbörande anlant dit eller som gjort sig skyldig till gärning stridande mot Förenta Nationernas syften och grundsatser. Någon motsvarande inskränkning i det svenska lagförslagets bestämning av begreppet politisk flykting har icke skett. På denna punkt har emellertid i den förut omnämnda propositionen nr 1954:41 föredragande departementschefen (s. 78) uttalat:

Jag har icke ansett lämpligt att såsom utlänningskommissionen föreslagit göra ett generellt undantag för utlänningar som begått brott mot freden, krigsförbrytelse eller brott mot mänskligheten. Påstående om sådant brott bör icke utesluta att utlänningen, då i övrigt förutsättningar föreligger, får frågan om sin vistelse i riket prövad enligt de grundsatser som gäller för politiska flyktingar. I vad mån därvid det uppgivna brottet bör medföra att utlänningen — trots att han alltså principiellt betraktas som politisk flykting — vägras asyl i riket, kommer att bero på reglerna om politiska verkställighetshinder (53—54 §§) och bestämmelserna om utlämning för brott.

Artiklarna 2 och 3 innefattande stadganden angående flyktingars allmänna skyldigheter och angående förbud mot skiljaktig behandling utsäger ej annat än vad som är vedertaget i svensk utlänningslagstiftning.

Angående den i art. 4 garanterade nationella behandlingen i fråga om religionsfrihet gäller, att flyktingars likställighet med svenska medborgare beträffande friheten att utöva sin religion följer av 1—4 §§ religionsfrihetslagen. Vad åter angår den i samma artikel av konventionen med religionsfriheten jämställda rätten för föräldrar att bestämma om sina barns religiösa uppfostran, har detta spörsmål på senare tid vid skilda tillfällen varit föremål för statsmakternas överväganden, senast i samband med riksdagens behandling av propositionen 1953:32 angående ratifikation av tilläggsprotokoll till Europarådets konvention angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. Läget i fråga om religionsunder-

visningen i de svenska skolorna är enligt denna proposition (s. 10), att befrielse från skyldigheten att delta i morgonandakten kan uppnås för barn som icke tillhör svenska kyrkan, men att befrielse från deltagande i kristendomsundervisningen endast kan beviljas för barn med annan trosbekännelse än svenska kyrkans, för vilka tillfredsställande religionsundervisning är anordnad. Den allmänna skolplikten, varom bestämmelser återfinnes i 35—39 §§ Kungl. Maj:ts förnyade stadga den 26 september 1921 angående folkundervisningen i riket (SFS 604), är lika för svenska och utländska barn, och icke heller göres någon skillnad efter medborgarskapet i fråga om barns skyldighet att delta i morgonandakten och religionsundervisningen i de svenska skolorna. Härav framgår, att svensk lagstiftning icke reser hinder mot ett godkännande av konventionens stadgande om nationell behandling i nämnda hänseenden.

Art. 5 har till syfte att förebygga, att en ratifikation av konventionen länder till inskränkning i de rättigheter och förmåner, som ett land beviljat flyktingar oberoende av konventionen. Denna tolkningsregel kan icke skäligen möta någon gensaga från svensk sida. Ytterligare en tolkningsregel inefattas i *art. 6*, som bestämmer innebörden av uttrycket »under samma förhållanden». Icke heller denna artikel ger anledning till några betänkligheter för Sveriges del.

Svensk rätt tillerkänner icke i något fall flyktingar en ställning som är sämre än den, som utlänningar i allmänhet åtnjuter i riket, och förbudet häremot i *art. 7 mom. 1* i konventionen har således full täckning i svensk rätt. När därefter i *mom. 2* av samma artikel upptagits en föreskrift av innebörd, att flykting efter tre års vistelse i landet skall vara undantagen från villkor om ömsesidighet, vilket för åtnjutande av viss förmån uppställts i svensk lag utan att vara förankrat i avtal med främmande stat, går emellertid detta stadgande längre än vad som för närvarande gäller i Sverige. Lagen den 17 juni 1938 angående rätt för Konungen att meddela förordnande om vissa förmåner åt statslösa m. fl. föreskriver visserligen att, därest Konungen under förutsättning av ömsesidighet äger förordna att viss förmån skall tillkomma medborgare i annat land, Konungen, i den mån skäl därtill föreligger, jämväl må förordna att sådan förmån skall tillkomma personer, vilka icke någonstades äger medborgarskap, eller, ehuru de äger medborgarskap, icke åtnjuter sitt hemlands beskydd. Vidare får de kategorier utlänningar till förmån för vilka 1938 års lag har tillkommit anses i stort sett sammanfalla med begreppet flykting enligt konventionen, dock med det undantaget att lagen icke kan tillämpas på sådana av konventionen omfattade utlänningar med medborgarskap i annat land, vilka numera kan men icke vill återvända till detta. Emellertid har 1938 års lag hitintills endast kommit till användning genom kungörelsen den 22 september 1944 angående vissa förmåner åt statslösa m. fl., vilken gäller förmånen av fri rättegång samt frihet från skyldighet att i rättegång vid svensk domstol mot inländsk man ställa borgen för kostnad och skada. I betraktande härav torde tiden ännu icke vara inne för att i form av en

generell dispens tillerkänna varje flykting med tre års vistelse i Sverige alla rättigheter och förmåner, som annan utlänning författningsenligt är berättigad åtnjuta med stöd av en ömsesidighetsklausul. Jag finner därför ett svenskt förbehåll mot art. 7 mom. 2 i konventionen påkallat. *Art. 7 mom. 3* förbjuder konventionsstat att beskära de rättigheter och förmåner, till vilka flyktingar oberoende av ömsesidighet var berättigade vid tidpunkten för konventionens ikraftträdande för ifrågavarande stat, och jag ser inga betänkligheter mot att Sverige förpliktar sig härtill. *Mom. 4* i samma artikel anbefaller en välvillig prövning av möjligheterna att utvidga flyktingarnas rättigheter och förmåner även i förut icke berörda fall, där reciprociteten är av betydelse. Mot Sveriges godkännande av en bestämmelse av denna svagare typ föreligger uppenbarligen intet hinder.

Vad därefter angår det i *art. 8* upptagna stadgandet om flyktings fritagande från undantagsåtgärder som befunnits böra vidtagas mot medborgare i hans hemland, kan vissa invändningar göras mot en absolut regel av sådan innebörd. Bl. a. skulle det mången gång förefalla omotiverat att fritaga en flykting från undantagsåtgärder, vilka drabbar hans redan tidigare i tillflyktslandet bosatta landsmän överhuvudtaget. Alldeles särskilt skulle denna synpunkt göra sig gällande beträffande en flykting, vilken intill tiden för sin flykt uppträtt solidariskt med regimen i hemlandet och kanske t. o. m. utgjort ett värdefullt stöd för denna. Å andra sidan är det tydligt att i många fall av annan typ starka skäl kan tala för att en flykting fritages från undantagsåtgärder riktade mot medborgare i hans hemland. I överensstämmelse härmed har också praxis vid tillämpningen av den svenska lagstiftningen rörande de s. k. tyskmedlen utformats, i vilket hänseende även må erinras om att Washingtonöverenskommelsen 1946 mellan Sverige och de allierade rörande dispositionen av de tyska tillgångarna i Sverige gjorde undantag för personer, vilkas fall förtjänade särskild behandling. I händelse en likartad lagstiftning i vårt land skulle bli aktuell i framtiden, är det att förutse att enahanda principer skall komma till tillämpning. *Art. 8* i konventionen uppställer icke en absolut regel om flyktingars fritagande från undantagsåtgärder utan förpliktar endast konventionsstat med annorlunda utformad lagstiftning att i därför ägnade fall medgiva undantag för flyktingar. Denna utformning av artikeln synes medgiva Sverige att i förekommande fall även i fortsättningen tillämpa samma principer som tidigare vid anordnandet av undantagsåtgärder mot någon viss främmande stats medborgare med avseende på deras egendom eller intressen. Med hänsyn emellertid till möjligheten av olika tolkningar av artikeln anser jag ett allmänt förbehåll böra göras från svensk sida. Vad åter angår *art. 9*, skänker denna täckning för sådana extraordinära ingripanden, som enligt 70 § i förslaget till ny utlänningslag vid krig eller krigsfara eller under andra utomordentliga förhållanden kan komma att vidtagas mot utlänningar.

Art. 10 om beräkning av vistelsetid för tvångsflyttade personer saknar aktualitet för vårt lands vidkommande. Även *art. 11*, som uppmanar konventionsstaterna att underlätta landsflyktiga sjömäns bosättning och

erhållande av resedokument, kan tydligen utan svårighet godkännas av Sverige.

En flyktings personrättsliga ställning skall enligt *art. 12 mom. 1* bestämmas av domicillandets lag. Denna regel står i strid mot den av den nuvarande svenska lagstiftningen omfattade nationalitetsprincipen. Denna har blivit fastslagen i lagen den 8 juli 1904 om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap, förmynderskap och adoption samt i lagen den 1 juni 1912 om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskaps rättsverkningar. För medborgare i de andra nordiska länderna har dock till följd av ett flertal internordiska konventioner domicilprincipen lagfästs i åtskilliga sär författningar. Tillika må framhållas, att genom en lagändring 1947 i 1904 års lag i 7 kap. 4 a § införts ett stadgande av innehåll att, därest undersåte i stat, vilken icke är ansluten till konventionen den 12 juli 1902 för lösande av konflikter mellan lagar i fråga om äktenskap, sedan minst två år har hemvist här i riket och vill inför svensk myndighet träda i äktenskap, hans rätt att ingå äktenskapet må prövas efter svensk lag, där han det begär. Därjämte synes på senare tid i svensk praxis en uppmjukning av nationalitetsprincipen även i andra avseenden ha gjort sig märkbar beträffande flyktingar, men omfattningen av denna tendens är ännu oklar. Vidare är att märka, att en förberedande undersökning rörande möjligheten att låta domicilprincipen få ökad användning i svensk internationell privaträtt sedan 1951 pågår inom justitiedepartementet. I avvaktan på resultatet av denna undersökning synes mig Sverige vara nödsakat göra förbehåll mot nu ifrågavarande stadgande i konventionen. Däremot torde något förbehåll icke erfordras beträffande de i *art. 12 mom. 2* upptagna bestämmelserna om skydd för förvärvade rättigheter uppkomna under flyktings tidigare personalstatut.

Utlänningars rätt att förvärva och innehava fast och lös egendom är förhållandevis kringskuren i svensk rätt. Någon åtskillnad i detta avseende göres icke mellan flyktingar och andra utlänningar, och konventionens regler i ämnet, vilka återfinnes i *art. 13* och enligt vilka en flykting i detta hänseende skall åtnjuta samma behandling som en utlänning i allmänhet, kan följaktligen utan vidare biträdas av Sverige.

En jämförelse mellan *art. 14* i konventionen, vari avhandlas skyddet för den industriella, konstnärliga och litterära äganderätten, och nu gällande svensk lag ger vid handen, att konventionsregeln om att en flykting skall åtnjuta samma skydd som medborgare i det land, varest han har sin vanliga vistelseort, utan svårighet kan godtagas av Sverige, såvitt angår den industriella äganderätten, d. v. s. rätten till uppfinning, mönster, modell, varumärke och firmanamn. Beträffande den konstnärliga och litterära äganderätten är läget emellertid ett annat. I lagarna om rätt till litterära och konstnärliga verk, om rätt till verk av bildande konst och om rätt till fotografiska bilder, alla tre av den 30 maj 1919, skyddas i främsta rummet verk av svensk medborgare och verk, vilket först utgivits här i riket. Vidare kan skyddet, under förutsättning av ömsesidighet, utsträckas till att omfatta verk av visst

annat lands medborgare ävensom verk, som först utgivits i samma land. Enligt särskilt förordnande av Konungen skall skydd enligt berörda lagar avse även utländsk medborgares verk, som först utgivits i främmande land tillhörande Bernunionen för skydd av litterära och konstnärliga verk eller i Amerikas Förenta Stater, ävensom utgivet verk av medborgare i något av dessa länder.

Lagens tillämplighet på ett verk är alltså beroende antingen av upphovsmannens medborgarskap eller platsen för första utgivningen men icke i något fall av upphovsmannens hemvist. Lagen skyddar sålunda icke verk av en här bosatt statslös författare eller medborgare i ett land utanför Bernunionen annat än Amerikas Förenta Stater i det fall att verket först utgivits i sådant land eller ej alls är utgivet. För närvarande förberedes av den s. k. auktorrättskommittén en revision av den svenska lagstiftningen om litterär och konstnärlig äganderätt. En ändring av de nu återgivna bestämmelserna torde, enligt vad jag inhämtat, komma att föreslås och detta även av andra skäl än av hänsyn till stadgandet i art. 14 i flyktingkonventionen. Det är därför icke uteslutet, att det svenska förbehåll mot denna artikel, som i betraktande av gällande svensk rätts ståndpunkt blir erforderligt, skulle kunna återkallas, sedan revisionen av auktorrättslagstiftningen genomförts.

Art. 15 om jämställande av flyktingar med utlänningar av mest gynnad nation i fråga om rätten att tillhöra sammanslutningar utan politiska eller vinstsyften samt fackföreningar föranleder ingen erinran ur svensk synpunkt. Detsamma är förhållandet med stadgandet i *art. 16 mom. 1* om fri tillgång för flykting till att föra talan inför domstol. *Art. 16 mom. 2 och 3* överensstämmer däremot icke till alla delar med svensk rätt. I mom. 2 föreskrives, att flykting i den konventionsstat, varest han har sin vanliga vistelseort, skall åtnjuta samma behandling som statens egna medborgare i vad gäller tillgång till domstolarna, däri inbegripet rättshjälp och befrielse från skyldighet att ställa säkerhet för rättegångskostnader (*cautio judicatum solvi*). Den häremot svarande, förut omnämnda kungörelsen den 22 september 1944 angående vissa förmåner åt statslösa m. fl. stadgar, att statslös eller därmed jämställd person skall, under förutsättning att han stadigvarande vistas här i riket och innehar svenskt främlingspass eller identitetscertifikat, vara likställd med svensk medborgare med avseende å förmån av fri rättegång enligt lagen den 19 juni 1919 om fri rättegång samt vara befriad från skyldighet att ställa säkerhet enligt lagen den 19 november 1886 angående skyldighet för utländsk man att i rättegång vid svensk domstol mot inländsk man ställa borgen för kostnad och skada, i båda fallen dock endast såvitt angår mål däri fråga ej är om ansvar för brottslig gärning. Kungörelsens begränsning till tvistemål och uppställandet av villkoret om innehav av viss legitimationshandling saknar täckning i konventionen. I konventionens *art. 16 mom. 3* stadgas, att i de hänseenden som omnämnes i mom. 2 flykting inom annan konventionsstat än den, vari flyktingen har sin vanliga vistelseort, skall åtnjuta samma behandling som tillkommer medborgare i sistnäm-

da stat. Med detta stadgande är att jämföra bestämmelserna i de tre kungörelserna den 18 april 1935 angående befrielse för vissa främmande undersåtar från skyldighet att i rättegång ställa säkerhet för kostnad och skada, angående tillämpning av lagen den 19 juni 1919 om fri rättegång beträffande undersåtar i vissa främmande stater, och angående tillämpning av vissa rörande internationell rättshjälp givna bestämmelser jämväl vad angår till Brittiska riket hörande länder och andra områden m. m. De i dessa kungörelser medgivna förmånerna, som i det överväldigande antalet fall endast kan göras gällande i tvistemål, tillkommer icke t. ex. utomlands bosatt statslös person eller annan utomlands bosatt flykting, som icke innehar medborgarskap i stat ansluten till 1905 års Haagkonvention angående vissa till civilprocessen hörande ämnen av internationell natur. I sistnämnda hänseenden föreligger följaktligen icke överensstämmelse med konventionen. Enligt vad jag inhämtat är chefen för justitiedepartementet emellertid beredd att överväga frågan om ändringar i samtliga nu ifrågakvarande författningar i syfte att bringa desamma i överensstämmelse med konventionen, varför något svenskt förbehåll på denna punkt icke torde bliva erforderligt.

Enligt nu gällande utlänningslag skall utlännning i princip innehåva arbetstillstånd för att här i riket kunna antaga eller innehåva anställning i annans tjänst. Undantag göres i utlänningskungörelsen bl. a. för dansk, finsk, isländsk och norsk medborgare samt för förutvarande medborgare i Estland, Lettland eller Litauen, som innehar svenskt främlingspass, varjämte utlänningskommissionen för viss tid eller tills vidare äger medgiva undantag jämväl för annan utlännning med svenskt främlingspass. Enligt vad som inhämtats från utlänningskommissionen och arbetsmarknadsstyrelsen, synes sistnämnda lättnad i första hand komma här vistande flyktingar tillgodo. Tages därjämte i betraktande att Sverige, såsom förut framhållits, vid ratifikation av konventionen torde böra göra ett allmänt förbehåll beträffande förmåner som tillerkännes medborgare i de andra nordiska länderna synes mig nu gällande svenska lagstiftning och praxis icke stå i vägen för ett godkännande av stadgandet i konventionens *art. 17 mom. 1* om att flyktingar skall vara jämställda med utlännningar av mest gynnad nation i fråga om rätten att antaga eller innehåva lönad anställning. I förslaget till ny utlänningslag är frågan om arbetstillstånd reglerad på ett något annorlunda sätt. I 15 § stadgas, att Konungen äger förordna att utlännning icke utan arbetstillstånd må här i riket innehåva anställning eller, i annan egenskap än handelsresande, utöva verksamhet som föranledes av anställning utomlands. Utlännningar, som erhållit bosättningstillstånd, skall emellertid vara undantagna från skyldigheten att innehåva arbetstillstånd. Icke heller detta föreslagna stadgande strider i och för sig mot *art. 17 mom. 1* i konventionen. Denna bestämmelse i konventionen bör emellertid beaktas vid utformningen av en blivande ny utlänningskungörelse.

Såsom i den inledande redogörelsen anförts under *art. 17 mom. 2*, måste däremot ett svenskt förbehåll göras mot detta stadgande, eftersom de där

uppräknade grunderna för befrielse från arbetstillstånd — tre års vistelse, make eller barn med medborgarskap i vistelselandet — icke kan bliva automatiskt avgörande vid myndigheternas bedömning av hithörande ärenden.

Beträffande bestämmelsen i *art. 17 mom. 3* må framhållas, att det givetvis icke kan hava avseende på innehav av pensionsberättigande anställning i offentlig tjänst.

Flykting har icke i Sverige en sämre ställning än utlänningar i allmänhet beträffande rätten till näringsutövning och rätten att utöva ett fritt yrke, varom bestämmelser innehålls i *artiklarna 18 och 19* i konventionen. Några längre gående förpliktelser i detta hänseende åläggas icke konventionsstaterna genom dessa artiklar. Något hinder för Sverige att godkänna desamma föreligger alltså icke.

Utlänningar har enligt i Sverige vedertagna regler heller icke haft mindre tilldelningar än svenska medborgare vid varuransoneringar. Föreskriften i konventionens *art. 20* om nationell behandling av flyktingar ger sålunda icke anledning till betänkligheter från svensk sida. Vad åter angår *art. 21*, som ålägger konventionsstaterna att jämställa flyktingar med utlänningar i allmänhet såvitt gäller bostadsreglering, går den svenska lagstiftningen längre än konventionen, i det att utlänningar i detta avseende jämställs med svenska medborgare.

Förut har framhållits, att utländska barn är i samma grad som svenska barn skyldiga att bevista folkskoleundervisningen, vilket motsvarar en konventionsstats åligganden enligt *art. 22 mom. 1* att sörja för att flyktingar kommer i åtnjutande av samma bottenkoleundervisning som de egna medborgarna. Beträffande annan undervisning än den i bottenkolan, i vilket hänseende *art. 22 mom. 2* i konventionen föreskriver behandling såsom utlänningar i allmänhet, utvisar en undersökning av gällande bestämmelser, att flykting icke i något hänseende här i riket åtnjuter en mindre gynnsam behandling än den som kommer utlänningar i allmänhet till del. I visst hänseende har till och med åt flyktingstudenter skapats särskilda förmåner. Jämlikt kungörelsen den 30 juni 1952 angående studielån med statlig kreditgaranti åt s. k. flyktingstudenter må nämligen till sådana under vissa närmare angivna förutsättningar utlämnas studielån för studier vid de högre undervisningsanstalterna.

Stadgandet i *art. 23* om att flykting i fråga om understöd eller bistånd från det allmänna skall vara likställd med statens egna medborgare sammanfaller med bestämmelserna i lagen den 14 juni 1918 om fattigvården med den enda skillnaden att utlänning, som erhåller fattigvård, i undantagsfall kan bliva hemsänd till sitt eget land. Denna undantagsbestämmelse kan enligt sakens natur icke komma att tillämpas på flyktingar. Ett uttryckligt förbud häremot har inryckts i 71 § förslaget till ny utlänningslag.

Art. 24, vilken handlar om arbetslagstiftning och socialförsäkring, föreskriver, att flyktingar skall jämställas med landets egna medborgare i fråga om en rad uppräknade socialförmåner. Denna grundsats är sedan länge genomförd i Sverige såvitt gäller arbetslagstiftningen, vilken beröres i *mom.*

1. a) i artikeln. Även beträffande den sociala välfärden, varom regler innefattas i *mom. 1. b)*, överensstämmer konventionen i väsentliga delar med svensk lagstiftning, enligt vad en genomgång av hithörande bestämmelser utvisar. Sålunda gäller i fråga om rätten till ersättning enligt lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete i princip samma bestämmelser vare sig den skadade är svensk medborgare eller icke. I lagens 27 § första och andra styckena stadgas likväl ett par undantag från huvudregeln. Dessa lagrum har följande lydelse:

»Är någon, som har rätt till sjukpenning eller livränta enligt denna lag, icke svensk medborgare, och är han ej i riket bosatt, äger försäkringsinrättningen att med hans samtycke, när som helst, i stället för sådan ersättning till honom utgiva ett kapital för en gång till belopp motsvarande högst femtio och minst tjugu procent av ersättningens kapitalvärde enligt de för inrättningen gällande beräkningsgrunder. Ersättningen må ock, utan den ersättningsberättigades samtycke, utbytas mot kapital till belopp av femtio procent av kapitalvärdet. Har utbyte av ersättning mot kapital ägt rum, är rätten till vidare ersättning på grund av olycksfallet förfallen.

Har olycksfallet medfört döden, och var den avlidne ej svensk medborgare och ej i riket bosatt, utgår begravningshjälp enligt 7 § allenast om olycksfallet inom tre månader medfört döden, samt livränta eller kapital enligt samma § till efterlevande, som ej är svensk medborgare, allenast om denne vid tiden för olycksfallet var bosatt här i riket.»

Beträffande ersättning för yrkessjukdom skall enligt 1 § tredje stycket lagen den 14 juni 1929 om försäkring för vissa yrkessjukdomar ovannämnda bestämmelser i olycksfallsförsäkringslagen äga motsvarande tillämpning. Jämlikt tredje stycket i 27 § olycksfallsförsäkringslagen äger Konungen, under förutsättning av ömsesidighet, medgiva undantag för medborgare i visst land från vad i paragrafen är föreskrivet. Med stöd härav har Konungen i anslutning till Genèvekonventionen den 5 juni 1925 angående lika behandling av in- och utländska arbetare i avseende å ersättning för olycksfall i arbete (Sveriges Överenskommelser med främmande makter 1926: 28) med ett stort antal främmande makter träffat överenskommelse härutinnan. I samband därmed har Konungen utfärdat särskilda kungörelser, i vilka förordnats, att bestämmelserna i 27 § första stycket, andra punkten, samt andra stycket i olycksfallsförsäkringslagen icke skall äga tillämpning i fråga om medborgare i det land kungörelsen avser. Till följd av dessa kungörelser kan således gentemot dessa länders medborgare vid olycksfall tvångsvis utbyte av stadgad ersättning mot kapital ej äga rum, varjämte de särskilda villkoren för dödsfallsersättning i 27 § andra stycket bortfaller. Motsvarande förmåner kan emellertid icke enligt nu gällande författningar tillerkännas flykting utan medborgarskap i något av de ifrågavarande länderna. I detta hänseende blir sålunda ett förbehåll mot art. 24 *mom. 1* erforderligt. Med hänsyn till att enligt 27 § andra stycket olycksfallsförsäkringslagen ersättningsrätten kan påverkas av att den efterlevande vid olyckstillfället var bosatt utanför Sverige, måste vidare förbehåll göras även mot art. 24 *mom. 2*, vareist stadgas förbud mot inskränkning i rätten till ersättning i anledning av

flyktings död till följd av olycksfall i arbete eller yrkessjukdom för det fall att förmånstagarens vistelseort är belägen utanför vederbörande konventionsstats område.

De nu ifrågavarande svenska förbehållen, vilka torde böra hänvisa såväl till olycksfallsförsäkringslagen som till lagen om försäkring för vissa yrkessjukdomar, kan emellertid förväntas komma att till sin räckvidd åtskilligt begränsas av att flyktingar, vilka utför arbete omfattat av den svenska olycksfallsförsäkringslagen i allmänhet vistas här under sådana omständigheter, att de får anses vara i riket bosatta.

Utlänning kan vidare icke heller bereda sig ersättning genom försäkring enligt förordningen den 11 juni 1918 angående en särskild för fiskare avsedd försäkring mot skada till följd av olycksfall. Även i detta hänseende torde därför erfordras ett förbehåll mot art. 24 mom. 1 i konventionen.

Jag vill emellertid erinra om att i propositionen 1954: 60 föreslagits, att 1916 års olycksfallsförsäkringslag, 1929 års yrkessjukdomsförsäkringslag och 1918 års fiskarförsäkringsförordning fr. o. m. den 1 januari 1955 skall avlösas av en lag om yrkesskadeförsäkring. Enligt förslaget skall yrkesskadeförsäkringslagen innehålla en paragraf (30 §), vars innehåll i sak överensstämmer med stadgandena i den förutnämnda 27 § olycksfallsförsäkringslagen. Därest riksdagen godkänner den föreslagna 30 § yrkesskadeförsäkringslagen, torde alltså de nyssnämnda svenska förbehållen böra hänvisa även till ifrågavarande lag.

Till medlem av erkänd sjukkasse må enligt 9 § förordningen den 26 juni 1931 om erkända sjukkassar icke antagas annan än den, som är bosatt inom kassans område. Något förbud för utländsk medborgare att tillhöra erkänd sjukkasse finnes icke. Förordningen skall emellertid upphöra att gälla den 1 januari 1955, då lagen den 3 januari 1947 om allmän sjukförsäkring träder i kraft. Den blivande obligatoriska sjukförsäkringen enligt denna lag skall omfatta — förutom här i riket bosatta svenska medborgare — varje utlänning, som är bosatt och mantalsskriven i riket. Sjukförsäkringen skall finansieras genom avgifter från medlemmarna i de allmänna sjukkassorna, bidrag från arbetsgivare och statsbidrag. Kravet på mantalsskrivning synes gå utöver vad art. 24 mom. 1 i konventionen uppställer såsom villkor för åtnjutande av socialförsäkringsförmån. Även detta förhållande påkallar därför ett svenskt förbehåll.

Moderskapspenning utgår enligt förordningen den 11 juni 1937 om moderskapspenning endast till kvinna, som författningsenligt skall vara mantalsskriven i riket och som är svensk medborgare. Då sådan penning i sin helhet utgår av statsmedel, kan den enligt art. 24 mom. 1. b) ii/ undantagas från konventionens tillämpningsområde. Även mödrahjälpen, varom föreskrifter finnes i en förordning samma dag och vilken även utgår till utländsk kvinna under förutsättning att hon är mantalsskriven i riket, bekostas i sin helhet av statsmedel. Till innevarande års riksdag torde komma att framläggas ett förslag om moderskapsförsäkring, ansluten till den obligatoriska sjukförsäkringen och avsedd att ersätta bl. a. moderskapspen-

ningen enligt 1937 års förordning. Göres förbehåll beträffande sjukförsäkringen, torde detta automatiskt komma att avse även moderskapsförsäkringen.

Beträffande folkpension, vare sig det är fråga om ålderspension, invalidpension, sjukbidrag eller änkepension, erfordras i regel svenskt medborgarskap och mantalsskrivning i riket för att vederbörande skall kunna komma i åtnjutande av berörda förmåner. Eftersom emellertid folkpension liksom ersättningar enligt lagen den 26 juli 1947 om bidrag till änkor och änklingar med barn utgår helt av statsmedel, erfordras icke heller beträffande dessa socialförmåner något förbehåll.

Utlänningar har för närvarande samma rätt till inträde i svensk erkänd arbetslöshetskassa som svenska medborgare, men arbetsmarknadsstyrelsen äger enligt 13 § förordningen den 15 juni 1934 om erkända arbetslöshetskassor föreskriva begränsningar i denna rätt. Ehuru några sådana begränsningar hittills icke vidtagits, anses det dock värdefullt att icke generellt fränhända sig denna rätt i fråga om flyktingar bl. a. med hänsyn till kassornas nära anknytning till fackföreningarna. Ett svenskt förbehåll mot art. 24 mom. 1 i konventionen är följaktligen påkallat även på denna punkt.

Allmänt barnbidrag, varom stadgas i lagen den 26 juli 1947 om allmänna barnbidrag, utgår till bl. a. här i riket bosatt barn, som icke är svensk medborgare, såframt barnet fostras av någon som är bosatt och mantalsskriven i riket. Även här gäller, att kravet på mantalsskrivning icke är helt täckt av konventionen, men då staten bär hela kostnaden för denna socialförmån, är en dylik åtskillnad i behandlingen av svenska och utländska medborgare medgiven enligt art. 24 mom. 1. b) ii) i konventionen. Samma är förhållandet beträffande de särskilda barnbidragen, om vilka stadgas i lagen den 26 juli 1947 om särskilda barnbidrag till änkors och invaliders m. fl. barn och vilka utgår endast till barn, som är svenska medborgare och stadigvarande vistas i landet. Stat och kommun svarar gemensamt för dessa bidrag. Bidragsförskott enligt lagen den 11 juni 1943 om förskottering av underhållsbidrag till barn (bidragsförskottslagen) kan endast tilldelas barn, som är svensk medborgare och stadigvarande vistas i riket; verksamheten bekostas emellertid i sin helhet av allmänna medel, varför även i denna del något förbehåll mot konventionen ej behöver göras. Fria resor för barn och husmödrar utgår till utlänningar enligt samma grunder som gäller för svenska medborgare.

De konventioner som Sverige ingått med främmande stater rörande social säkerhet har i allmänhet icke tagit sikte på andra än medborgare eller förutvarande medborgare i de fördragsslutande staterna. Jag är icke beredd att tillstyrka, att Sverige för närvarande påtager sig en utvidgning av sina förpliktelser gentemot utlänningar enligt nu gällande konventioner till att omfatta även flyktingar, som tidigare haft hemvist i stat, med vilken Sverige ingått avtal på socialförsäkringens område. Ett svenskt förbehåll blir sålunda av nöden även beträffande art. 24 mom. 3, enligt vilket konventionsstat förbinder sig att låta även flyktingar bliva delaktiga av förmåner om-

fattade av överenskommelser konventionsstater emellan rörande vidmakt-hållande av rättighet i fråga om socialförsäkring, som förvärvats eller håller på att förvärvas.

Beträffande *art. 25* angående bistånd av förvaltningsmyndigheterna finner jag, att Sverige på sätt redan tillkännagivits vid konferensen för upprättandet av konventionen icke kan undgå att göra ett förbehåll mot stadgandet i mom. 2 i denna artikel om skyldighet för myndighet i flyktingsvistelseland att i utländsk myndighets ställe utfärda eller låta utfärda handlingar och intyg rörande flyktingar. Förbehållet bör avse dokument, för vilka erforderligt underlag saknas här i landet.

Flykting skall enligt *art. 26* i fråga om sin rörelsefrihet inom det statsområde, på vilket han lovligen uppehåller sig, icke vara underkastad andra inskränkningar än dem, som kan tillämpas för utlänningar i allmänhet. Enligt gällande utlänningslagstiftning kan en utlännings rätt att välja vistelseort i riket begränsas genom förbehåll i uppehållstillståndet (jfr 42 § utlänningskungörelsen). Några inskränkande förutsättningar för tillgripandet av en sådan åtgärd är icke uppställda i lagen. Alla utlänningar kan således underkastas sådana begränsningar, ehuru stadgandet endast användes i individuella fall (bl. a. av säkerhetsskäl eller med hänsyn till bostadsmarknaden). Generella begränsningar i utlännings rätt att välja vistelseort finnes i kungörelsen den 12 januari 1939 angående särskilda villkor för utlänningsvistelse inom skyddsområde för fästning eller motsvarande försvarsanläggning samt för utlännings tillträde till etablissement vid försvarsväsendet m. m. Under krigstid eller därmed jämförliga förhållanden måste de generella begränsningarna bli mycket omfattande. Sådana generella begränsningar i utlännings rörelsefrihet står otvivelaktigt i överensstämmelse med konventionen. Däremot skulle det möjligen kunna ifrågasättas om de förstnämnda individuella begränsningarna är förenliga med konventionen. Eftersom emellertid möjligheter att förbinda uppehållstillstånd med inskränkning i rörelsefriheten i lika mån föreligger beträffande alla utlänningar, finner jag att dessa inskränkningar måste anses vara tillåtna enligt konventionen. Förslaget till utlänningslag avviker icke på detta område från den gällande rättens grundsatser, ehuru den förändringen genomförts att myndigheternas befogenhet att föreskriva begränsningar i utlännings rörelsefrihet regleras i själva utlänningslagen i stället för i en utlänningskungörelse. Angående *art. 26* i konventionen må slutligen anmärkas att, eftersom konventionen endast handlar om flyktingar som lovligen uppehåller sig i landet, något hinder i artikeln icke möter mot att en på irreguljärt sätt till landet ankommen flykting tages i förvar i avbidan på att hans förhållanden närmare undersökes och beslut om hans status kan träffas.

De identitetshandlingar, som *art. 27* ålägger konventionsstat att utfärda, torde för Sveriges vidkommande motsvaras av främlingspassen. *Art. 28* och den därtill anknutna bilagan överensstämmer till sitt innehåll — med vissa jämkningar för vilka redogörelse förut lämnats — med den av Sverige redan biträdda Londonöverenskommelsen rörande resedokument åt flykting-

ar. Av statens utlänningskommission, som företagit en granskning av artiklarna 27 och 28, har jag inhämtat, att densamma icke har någon erinran att göra mot konventionens innehåll i dessa delar.

Vad angår beskattningen av flyktingar, i vilket hänseende *art. 29* föreskriver nationell behandling, vilar den allmänna kommunala och statliga beskattningen i Sverige såvitt angår fysiska personer på domicilprincipens grundval och den skattskyldiges medborgarskap har ingen inverkan på beskattningens höjd eller omfattning. Arvsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt avkräves däremot svenska medborgare i större utsträckning än utläningar. Den avgift, som uttages av utläning enligt förordningen den 23 oktober 1908 angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter (den s. k. artistskatten), är en beskattningsform som för här icke bosatta utläningars vidkommande träder i stället för den ordinarie beskattningen. Då den dels uttages jämväl av i utlandet bosatta svenska medborgare, dels ock i de flesta fall innebär en lägre beskattning än vad som skulle ålagts den skattskyldige, om han beskattats såsom en i Sverige bosatt person, kan icke heller uttagandet av denna skatt anses stå i strid med stadgandet i *art. 29*, som är utformat sålunda att en flykting icke skall avkrävas andra eller högre avgifter, skatter eller pålagor än dem vilka upp- tagas av de egna medborgarna under motsvarande förhållanden.

Innebörden av *art. 30 mom. 1* angående flyktings rätt att återutföra tillgångar till land, dit han avser flytta i och för stadigvarande bosättning, får i belysning av vad som vid textens tillkomst uttalats anses omfatta endast sådana tillgångar, som en flykting medfört på sin flykt till ett första tillflyktsland. Tolkad på detta sätt står ifrågavarande stadgande i konventionen i överensstämmelse med svensk praxis.

I vad gäller *art. 30 mom. 2* må framhållas att enligt inhämtade uppgifter några erinringar ur de synpunkter, som bestämmelsen är avsedd att tillgodose, icke torde kunna göras vid nuvarande valutatilldelningspraxis. Om med hänsyn till ett skärpt valutaläge en mindre liberal praxis skulle bliva erforderlig, får detta emellertid icke anses stridande mot bestämmelsen.

Förbudet i *art. 31* att bestraffa flykting för det han utan tillstånd inrest till eller uppehåller sig inom fördragslutande stats område synes väl täckt av 66 § andra punkten i förslaget till utlänningslag och står för övrigt i full överensstämmelse med redan nu gällande lag och praxis.

De begränsningar i rätten att utvisa en flykting, vilka är stadgade i *art. 32 mom. 1* och innebär att utvisning icke må ske annat än på grund av skäl hänförliga till den nationella säkerheten eller den allmänna ordningen, synes mig på ett undantag när täckta av bestämmelserna i 26, 27 och 29 §§ i förslaget till utlänningslag, vilka handlar om förvisning genom domstols beslut såsom en följd av ådagalagd brottslighet och om utvisning på grund av ett eljest samhällsvådligt levnadssätt. Det undantag jag här åsyftar är bestämmelsen i 29 § under 4) om att utvisning må kunna ske jämväl i det fall att en utläning befinnes hava före ankomsten till riket i utlandet gjort sig skyldig till grov brottslighet och det kan befaras att han kommer att här i

riket fortsätta brottslig verksamhet. Emellertid är sådan person enligt föreskriften i art. 1 under F mom. b) i konventionen icke berättigad till skydd enligt denna. Vid angivna förhållande finner jag art. 32 mom. 1 förenlig med lagförslaget. Enligt mom. 2 av samma artikel skall flykting, vars utvisning ifrågasättes, vara berättigad att förebbringa bevisning för att rentvå sig ävensom föra talan inför vederbörlig myndighet i utvisningsärenden. I fall av förvisning kan en svarande självfallet göra denna rätt gällande inför domstolen. I vad åter gäller utvisningsärenden, så är art. 32 mom. 2 fullt ut täckt av 31 § i förslaget till ny utlänningslag, vari föreskrives, att förhör skall hållas, om utlännning begär det. Icke heller finnes från svensk sida något att erinra mot det i art. 32 mom. 3 intagna stadgandet om att flykting före verkställandet av utvisning skall erhålla skäligt rådrum för att ansöka om tillstånd att inresa till annat land.

Förbudet i art. 33 mom. 1 mot att utvisa eller avvisa en flykting till gränsen mot område, varest hans liv eller frihet skulle hotas på grund av politisk förföljelse, har sin motsvarighet i 53 § i förslaget till ny utlänningslag, som för övrigt uttryckligen skyddar utlännning även mot att sändas till land, där han icke åtnjuter trygghet mot att bliva sänd till land, i vilket han löper risk att bliva politiskt förföljd. Det i art. 33 mom. 1 i konventionen stadgade skyddet kan enligt mom. 2 i samma artikel icke åberopas av flykting, vilken det föreligger skälig anledning att betrakta som en fara för det lands säkerhet i vilket han uppehåller sig eller vilken, med hänsyn till att han genom lagakraftägande dom har dömts för synnerligen grovt brott, utgör en samhällsfara i sagda land. I 54 § i lagförslaget har förutsättningarna för motsvarande undantag från skyddet enligt art. 33 i konventionen angivits vara, förutom farlighet för rikets säkerhet, att utlännningen genom synnerligen grov brottslighet ådagalagt, att hans kvarblivande i riket skulle innebära en allvarlig fara för allmän ordning och säkerhet samt att den förföljelse som hotar honom i det land till vilket det är fråga om att sända honom icke innebär fara för hans liv och ej heller eljest är av särskilt svår beskaffenhet. Oaktat olikheten i uttryckssättet mellan detta stadgande och föreskriften i art. 33 mom. 2 i konventionen får de båda bestämmelserna anses hava samma sakliga innebörd, sålunda att konventionen medger utvisning i samma utsträckning som lagförslaget. Icke heller på denna punkt finner jag därför hinder möta mot Sveriges godkännande av konventionstexten.

Art. 34 innehåller icke annat än en rekommendation till de fördragsslutande staterna att underlätta flyktings naturalisation. Med hänsyn till att den svenska medborgarskapslagstiftningen för några år sedan varit föremål för en revision, torde skäl saknas att nu upptaga bestämmelserna om förutsättningarna för utlännings upptagande till svensk medborgare till förnyad granskning med anledning av ratifikationen av flyktingkonventionen.

Artiklarna 35—46, vilka är av teknisk natur, avviker icke från vad konventioner av detta slag vanligen innehåller i där berörda ämnen.

Under åberopande av det sålunda anförda får jag föreslå, att Förenta Nationernas här bilagda konvention av den 28 juli 1951 angående flyktingars rättsliga ställning måtte föreläggas riksdagen, och hemställer alltså

att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå riksdagen att godkänna, att Sverige ratificerar konventionen samt att därvid tillkännagives, att i art. 1 under B med uttrycket »händelser som inträffat före den 1 januari 1951» för Sveriges del skall förstås »händelser som inträffat i Europa eller annorstädes före den 1 januari 1951», ävensom att förbehåll göres dels av innebörd att tillämpningen av konventionens bestämmelser om att flykting skall tillerkännas den förmånligaste behandling som tillkommer främmande lands medborgare icke skall röna inverkan av förmåner som tillerkänts eller kan komma att tillerkännas medborgare i Danmark, Finland, Island eller Norge eller någotdera av dessa länder, dels ock mot art. 7 mom. 2, art. 8, art. 12 mom. 1, art. 14, art. 17 mom. 2, art. 24 mom. 1—3 och art. 25 uti konventionen av den innebörd som förut angivits.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Gunnar Ljungdahl.

Bilaga.

(Översättning.)

Convention Relating to
the Status of Refugees.
Geneva July 28 1951.

Convention relative au
statut des réfugiés.
Genève le 28 juillet 1951.

Konvention angående
flyktingars rättsliga
ställning.
Genève den 28 juli 1951.

Preamble.

The HIGH CONTRAC-
TING PARTIES,

CONSIDERING that the
Charter of the United
Nations and the Univer-
sal Declaration of Human
Rights approved on 10
December 1948 by the
General Assembly have
affirmed the principle
that human beings shall
enjoy fundamental rights
and freedoms without dis-
crimination,

CONSIDERING that the
United Nations has, on
various occasions, mani-
fested its profound con-
cern for refugees and ende-
avoured to assure re-
fugees the widest possible
exercise of these funda-
mental rights and free-
doms,

CONSIDERING that it is
desirable to revise and
consolidate previous in-
ternational agreements
relating to the status of
refugees and to extend the
scope of and the protec-
tion accorded by such
instruments by means of
a new agreement,

CONSIDERING that the
grant of asylum may place

Préambule.

Les HAUTES PARTIES
CONTRACTANTES,

CONSIDÉRANT que la
Charte des Nations Unies
et la Déclaration univer-
selle des droits de l'hom-
me approuvée le 10 dé-
cembre 1948 par l'As-
semblée générale ont af-
firmé le principe que les
êtres humains, sans dis-
tinction, doivent jouir des
droits de l'homme et des
libertés fondamentales,

CONSIDÉRANT que l'Or-
ganisation des Nations
Unies a, à plusieurs re-
prises, manifesté la pro-
fonde sollicitude qu'elle
éprouve pour les réfugiés
et qu'elle s'est préoccu-
pée d'assurer à ceux-ci
l'exercice le plus large
possible des droits de
l'homme et des libertés
fondamentales,

CONSIDÉRANT qu'il est
désirable de reviser et de
codifier les accords inter-
nationaux antérieurs rela-
tifs au statut des réfugiés
et d'étendre l'application
de ces instruments et la
protection qu'ils consti-
tuent pour les réfugiés au
moyen d'un nouvel ac-
cord,

CONSIDÉRANT qu'il peut
résulter de l'octroi du

Inledning.

De HÖGA FÖRDRAGS-
SLUTANDE PARTERNA
hava,

i betraktande av
att Förenta Nationernas
stadga och den av gene-
ralförsamlingen den 10
december 1948 antagna
universella förklaringen
om de mänskliga rättig-
heterna fastslagit grund-
satsen, att människorna
utan åtskillnad skola åtn-
juta de mänskliga rät-
tigheterna och de grund-
läggande friheterna,

i betraktande av
att Förenta Nationerna
vid upprepade tillfällen
givit uttryck för sitt stora
intresse för flyktingarna
och sökt tillförsäkra dessa
vidast möjliga åtnjutande
av nämnda rättigheter
och friheter,

i betraktande av
att det framstår såsom
önskvärt att revidera och
sammanfatta äldre inter-
nationella överenskom-
melser angående flyk-
tingars rättsliga ställning
samt att genom en ny
överenskommelse utvidga
de äldre överenskommel-
sernas tillämpningsom-
råde och det skydd, som
genom dem tillerkännes
flyktingarna,

i betraktande av
att beviljandet av asyl

unduly heavy burdens on certain countries, and that a satisfactory solution of a problem of which the United Nations has recognized the international scope and nature cannot therefore be achieved without international co-operation,

EXPRESSING the wish that all States, recognizing the social and humanitarian nature of the problem of refugees, will do everything within their power to prevent this problem from becoming a cause of tension between States,

NOTING that the United Nations High Commissioner for Refugees is charged with the task of supervising international conventions providing for the protection of refugees, and recognizing that the effective co-ordination of measures taken to deal with this problem will depend upon the co-operation of States with the High Commissioner,

HAVE AGREED as follows:

Chapter I
GENERAL PROVISIONS
ARTICLE 1
Definition of the Term "Refugee".
A. For the purposes of the present Convention,

droit d'asile des charges exceptionnellement lourdes pour certains pays et que la solution satisfaisante des problèmes dont l'Organisation des Nations Unies a reconnu la portée et le caractère internationaux, ne saurait, dans cette hypothèse, être obtenue sans une solidarité internationale,

EXPRIMANT le vœu que tous les Etats, reconnaissant le caractère social et humanitaire du problème des réfugiés, fassent tout ce qui est en leur pouvoir pour éviter que ce problème ne devienne une cause de tension entre Etats,

PRENANT ACTE de ce que le Haut Commissaire des Nations Unies pour les réfugiés a pour tâche de veiller à l'application des conventions internationales qui assurent la protection des réfugiés, et reconnaissant que la coordination effective des mesures prises pour résoudre ce problème dépendra de la coopération des Etats avec le Haut Commissaire,

SONT CONVENUES des dispositions ci-après:

Chapitre I
DISPOSITIONS GÉNÉRALES
ARTICLE PREMIER
Définition du terme «réfugié».
A. Aux fins de la présente Convention, le

kan medföra en utomordentligt tung börda för vissa länder och att en tillfredsställande lösning av hithörande problem, vilkas internationella räckvidd och natur erkänts av Förenta Nationerna, därför icke kan uppnås utan internationellt samarbete,

under uttalande av önskemålet, att alla stater under erkännande av flyktingproblemets sociala och humanitära beskaffenhet måtte göra allt som står i deras makt för att förhindra detta problem att bli en orsak till spänning mellan stater, samt

efter tagen kännedom om att Förenta Nationernas Högste Kommissarie för flyktingar erhållit i uppdrag att övervaka tillämpningen av de internationella konventioner, som bereda flyktingarna skydd, och i insikt om att en effektiv samordning av de åtgärder, som vidtagas för att lösa flyktingproblemet, kommer att vara avhängig av staternas samarbete med Högste Kommissarien, ÖVERENSKOMMIT som följer:

Kapitel I.
ALLMÄNNA BESTÄMMELSER.
ARTIKEL 1.
Definition av uttrycket »flykting».
A. I denna konvention avses med uttrycket

the term "refugee" shall apply to any person who:

(1) Has been considered a refugee under the Arrangements of 12 May 1926 and 30 June 1928 or under the Conventions of 28 October 1933 and 10 February 1938, the Protocol of 14 September 1939 or the Constitution of the International Refugee Organization;

Decisions of non-eligibility taken by the International Refugee Organization during the period of its activities shall not prevent the status of refugee being accorded to persons who fulfil the conditions of paragraph 2 of this section;

(2) As a result of events occurring before 1 January 1951 and owing to well-founded fear of being persecuted for reasons of race, religion, nationality, membership of a particular social group or political opinion, is outside the country of his nationality and is unable or, owing to such fear, is unwilling to avail himself of the protection of that country; or who, not having a nationality and being outside the country of his former habitual residence as a result of such events, is unable or, owing to such fear, is unwilling to return to it.

terme «réfugié» s'appliquera à toute personne:

1) Qui a été considérée comme réfugiée en application des Arrangements du 12 mai 1926 et du 30 juin 1928, ou en application des Conventions du 28 octobre 1933 et du 10 février 1938 et du Protocole du 14 septembre 1939, ou encore en application de la Constitution de l'Organisation internationale pour les réfugiés;

Les décisions de non-éligibilité prises par l'Organisation internationale pour les réfugiés pendant la durée de son mandat ne font pas obstacle à ce que la qualité de réfugié soit accordée à des personnes qui remplissent les conditions prévues au paragraphe 2 de la présente section;

2) Qui, par suite d'événements survenus avant le premier janvier 1951 et craignant avec raison d'être persécutée du fait de sa race, de sa religion, de sa nationalité, de son appartenance à un certain groupe social ou de ses opinions politiques, se trouve hors du pays dont elle a la nationalité et qui ne peut ou, du fait de cette crainte, ne veut se réclamer de la protection de ce pays; ou qui, si elle n'a pas de nationalité et se trouve hors du pays dans lequel elle avait sa résidence habituelle à la suite de tels événements, ne peut ou, en raison de ladite crainte, ne veut y retourner.

»flykting» följande personer, nämligen

1) den som blivit att anse såsom flykting jämlikt överenskommelserna av den 12 maj 1926 eller den 30 juni 1928, konventionerna av den 28 oktober 1933 eller den 10 februari 1938, protokollet av den 14 september 1939 eller Internationella Flyktingorganisationens stadga,

varvid märkes, att av Internationella Flyktingorganisationen under dess verksamhetstid fattade beslut om att vissa personer icke skola erkännas såsom flyktingar icke skola utgöra hinder för att ställning såsom flykting tillerkännes personer, vilka uppfylla de under 2) här nedan angivna villkoren;

2) den som till följd av händelser, som inträffat före den 1 januari 1951, och i anledning av välgrundad fruktan för förföljelse på grund av sin ras, religion, nationalitet, tillhörighet till viss samhällsgrupp eller politiska åskådning befinner sig utanför det land, vari han är medborgare, samt är ur stånd att eller på grund av sådan fruktan, som nyss sagts, icke önskar att begagna sig av sagda lands skydd, eller den som, utan att vara medborgare i något land, till följd av händelser som förut sagts befinner sig utanför det land, vari han tidigare haft sin vanliga vistelseort, samt är ur stånd att eller på grund

In the case of a person who has more than one nationality, the term "the country of his nationality" shall mean each of the countries of which he is a national, and a person shall not be deemed to be lacking the protection of the country of his nationality if, without any valid reason based on well-founded fear, he has not availed himself of the protection of one of the countries of which he is a national.

B. (1) For the purposes of this Convention, the words "events occurring before 1 January 1951" in article 1, section A, shall be understood to mean either

(a) "events occurring in Europe before 1 January 1951"; or

(b) "events occurring in Europe or elsewhere before 1 January 1951";

and each Contracting State shall make a declaration at the time of signature, ratification or accession, specifying which of these meanings it applies for the purpose of its obligations under this Convention.

(2) Any Contracting State which has adopted alternative (a) may at any time extend its obligations by adopting alternative (b) by means of a

Dans le cas d'une personne qui a plus d'une nationalité, l'expression «du pays dont elle a la nationalité» vise chacun des pays dont cette personne a la nationalité. Ne sera pas considérée comme privée de la protection du pays dont elle a la nationalité, toute personne qui, sans raison valable fondée sur une crainte justifiée, ne s'est pas réclamée de la protection de l'un des pays dont elle a la nationalité.

B. 1) Aux fins de la présente Convention, les mots «événements survenus avant le premier janvier 1951» figurant à l'article 1, section A, pourront être compris dans le sens de soit

a) «événements survenus avant le premier janvier 1951 en Europe»; soit

b) «événements survenus avant le premier janvier 1951 en Europe ou ailleurs»;

et chaque Etat Contractant fera, au moment de la signature, de la ratification ou de l'adhésion, une déclaration précisant la portée qu'il entend donner à cette expression au point de vue des obligations assumées par lui en vertu de la présente Convention.

2) Tout Etat Contractant qui a adopté la formule a) pourra à tout moment étendre ses obligations en adoptant la formule b) par notifica-

av sådan fruktan, som nyss sagts, icke önskar att återvända dit.

Beträffande den som är medborgare i mera än ett land avses med uttrycket »land vari han är medborgare» varje land, vari han är medborgare; ingen skall anses vara i avsaknad av det lands skydd, vari han är medborgare, därest han utan bärande skäl grundat på berättigad fruktan underlåtit att begagna sig av något av de länders skydd, i vilka han är medborgare.

B. 1) I denna konvention skall med det i artikel 1 A förekommande uttrycket »händelser som inträffat före den 1 januari 1951» kunna förstås antingen

a) »händelser som inträffat i Europa före den 1 januari 1951» eller

b) »händelser som inträffat i Europa eller annorstädes före den 1 januari 1951»,

och skall envar fördragsslutande stat vid undertecknandet eller ratifikationen av konventionen eller vid anslutningen till densamma avgiva en förklaring angående vilkendera av dessa båda betydelser som staten i fråga inlägger i förevarande uttryck med hänsyn till de förpliktelser, som den åtager sig i enlighet med konventionen.

2) Fördragsslutande stat, som valt alternativet a) ovan, äger när som helst medelst ett till Föränta Nationernas generalsekreterare riktat medde-

notification addressed to the Secretary-General of the United Nations.

C. This Convention shall cease to apply to any person falling under the terms of section A if:

(1) He has voluntarily re-availed himself of the protection of the country of his nationality; or

(2) Having lost his nationality, he has voluntarily reacquired it; or

(3) He has acquired a new nationality, and enjoys the protection of the country of his new nationality; or

(4) He has voluntarily re-established himself in the country which he left or outside which he remained owing to fear of persecution; or

(5) He can no longer, because the circumstances in connexion with which he has been recognized as a refugee have ceased to exist, continue to refuse to avail himself of the protection of the country of his nationality;

Provided that this paragraph shall not apply to a refugee falling under section A (1) of this article who is able to invoke compelling reasons arising out of previous persecution for refusing to avail himself of the protection of the country of nationality;

(6) Being a person who has no nationality he is,

tion adressée au Secrétaire général des Nations Unies.

C. Cette Convention cessera, dans les cas ci-après, d'être applicable à toute personne visée par les dispositions de la section A ci-dessus:

1) Si elle s'est volontairement réclamée à nouveau de la protection du pays dont elle a la nationalité; ou

2) Si, ayant perdu sa nationalité, elle l'a volontairement recouvrée; ou

3) Si elle a acquis une nouvelle nationalité et jouit de la protection du pays dont elle a acquis la nationalité; ou

4) Si elle est retournée volontairement s'établir dans le pays qu'elle a quitté ou hors duquel elle est demeurée de crainte d'être persécutée; ou

5) Si, les circonstances à la suite desquelles elle a été reconnue comme réfugiée ayant cessé d'exister, elle ne peut plus continuer à refuser de se réclamer de la protection du pays dont elle a la nationalité;

Etant entendu, toutefois, que les dispositions du présent paragraphe ne s'appliqueront pas à tout réfugié visé au paragraphe 1 de la section A du présent article qui peut invoquer, pour refuser de se réclamer de la protection du pays dont il a la nationalité, des raisons impérieuses tenant à des persécutions antérieures;

6) S'agissant d'une personne qui n'a pas de

lande utvidga sina förpliktelser genom att antaga alternativet b).

C. Denna konvention skall upphöra att vara tillämplig på den som omfattas av bestämmelserna under A ovan men som

1) av fri vilja på nytt begagnar sig av det lands skydd, vari han är medborgare; eller

2) efter att hava förlorat sitt medborgarskap, av fri vilja återförvärvar det samma; eller

3) förvärvar medborgarskap i ett nytt land och kommer i åtnjutande av detta lands skydd; eller

4) av fri vilja återvänder för att bosätta sig i det land, som han lämnat eller utanför vilket han fortsatt att uppehålla sig på grund av fruktan för förföljelse; eller

5) icke kan fortfara att vägra begagna sig av det lands skydd, vari han är medborgare, enär de omständigheter, till följd av vilka han blivit erkänd såsom flykting, icke längre föreligga,

dock att denna bestämmelse icke avser flykting hänförlig under A 1) ovan, som kan åberopa på tidigare förföljelse grundade, tungt vägande skälförvägran att begagna sig av det lands skydd, vari han är medborgare;

eller

6) utan att äga medborgarskap i något land

because the circumstances in connexion with which he has been recognized as a refugee have ceased to exist, able to return to the country of his former habitual residence;

Provided that this paragraph shall not apply to a refugee falling under section A (1) of this article who is able to invoke compelling reasons arising out of previous persecution for refusing to return to the country of his former habitual residence.

D. This Convention shall not apply to persons who are at present receiving from organs or agencies of the United Nations other than the United Nations High Commissioner for Refugees protection or assistance.

When such protection or assistance has ceased for any reason, without the position of such persons being definitively settled in accordance with the relevant resolutions adopted by the General Assembly of the United Nations, these persons shall *ipso facto* be entitled to the benefits of this Convention.

E. This Convention shall not apply to a person who is recognized by the competent authorities of the country in which he has taken residence as

nationalité, si, les circonstances à la suite desquelles elle a été reconnue comme réfugiée ayant cessé d'exister, elle est en mesure de retourner dans le pays dans lequel elle avait sa résidence habituelle;

Etant entendu, toutefois, que les dispositions du présent paragraphe ne s'appliqueront pas à tout réfugié visé au paragraphe 1 de la section A du présent article qui peut invoquer, pour refuser de retourner dans le pays dans lequel il avait sa résidence habituelle, des raisons impérieuses tenant à des persécutions antérieures.

D. Cette Convention ne sera pas applicable aux personnes qui bénéficient actuellement d'une protection ou d'une assistance de la part d'un organisme ou d'une institution des Nations Unies autre que le Haut Commissaire des Nations Unies pour les réfugiés.

Lorsque cette protection ou cette assistance aura cessé pour une raison quelconque, sans que le sort de ces personnes ait été définitivement réglé, conformément aux résolutions y relatives adoptées par l'Assemblée générale des Nations Unies, ces personnes bénéficieront de plein droit du régime de cette Convention.

E. Cette Convention ne sera pas applicable à une personne considérée par les autorités compétentes du pays dans lequel cette personne a établi

kan återvända till det land, vari han tidigare hade sin vanliga vistelseort, enär de omständigheter, till följd av vilka han blivit erkänd såsom flykting, icke längre föreligga,

dock att denna bestämmelse icke avser flykting hänförlig under A 1) ovan, som kan åberopa på tidigare förföljelse grundade, tungt vägande skäl för vägran att återvända till det land, vari han tidigare hade sin vanliga vistelseort.

D. Denna konvention är icke tillämplig på dem som för närvarande åtnjuta beskydd eller bistånd av andra Förenta Nationernas organ eller institutioner än Förenta Nationernas Høge Kommissarie för flyktingar.

Därest sådant beskydd eller bistånd, av vilken anledning det vara må, skulle upphöra utan att nu ifrågavarande persons ställning blivit slutgiltigt reglerad enligt tillämpliga, av Förenta Nationernas generalförsamling antagna resolutioner, skola vederbörande utan vidare äga åtnjuta de i denna konvention stadgade förmånerna.

E. Denna konvention äger icke tillämpning på den som av vederbörliga myndigheter i det land, vari han bosatt sig, erkännes hava de rättighe-

having the rights and obligations which are attached to the possession of the nationality of that country.

F. The provisions of this Convention shall not apply to any person with respect to whom there are serious reasons for considering that:

(a) he has committed a crime against peace, a war crime, or a crime against humanity, as defined in the international instruments drawn up to make provision in respect of such crimes;

(b) he has committed a serious non-political crime outside the country of refuge prior to his admission to that country as a refugee;

(c) he has been guilty of acts contrary to the purposes and principles of the United Nations.

ARTICLE 2

General Obligations.

Every refugee has duties to the country in which he finds himself, which require in particular that he conform to its laws and regulations as well as to measures taken for the maintenance of public order.

ARTICLE 3

Non-discrimination.

The Contracting States shall apply the provisions

sa résidence comme ayant les droits et les obligations attachés à la possession de la nationalité de ce pays.

F. Les dispositions de cette Convention ne seront pas applicables aux personnes dont on aura des raisons sérieuses de penser:

a) qu'elles ont commis un crime contre la paix, un crime de guerre ou un crime contre l'humanité, au sens des instruments internationaux élaborés pour prévoir des dispositions relatives à ces crimes;

b) qu'elles ont commis un crime grave de droit commun en dehors du pays d'accueil avant d'y être admises comme réfugiés;

c) qu'elles se sont rendues coupables d'agissements contraires aux buts et aux principes des Nations Unies.

ARTICLE 2

Obligations générales.

Tout réfugié a, à l'égard du pays où il se trouve, des devoirs qui comportent notamment l'obligation de se conformer aux lois et règlements ainsi qu'aux mesures prises pour le maintien de l'ordre public.

ARTICLE 3

Non-discrimination.

Les Etats Contractants appliqueront les disposi-

ter och skyldigheter, som äro förbundna med innehav av medborgarskap i sagda land.

F. Stadgandena i denna konvention äga icke tillämpning på den beträffande vilken föreligga allvarliga skäl antaga, att han

a) förövat brott mot freden, krigsförbrytelse eller brott mot mänskligheten, sådana dessa brott blivit definierade i de internationella överenskommelser, som tillkommit för att meddela bestämmelser angående sådana brott; eller

b) förövat grovt icke-politiskt brott utanför tillflyktslandet, innan han erhöill tillträde till det samma såsom flykting; eller

c) gjort sig skyldig till gärningar, stridande mot Förenta Nationernas syften och grundsatser.

ARTIKEL 2.

Allmänna skyldigheter.

Varje flykting har gentemot det land, varest han befinner sig, skyldigheter främst innebärande, att han skall ställa sig till efterrättelse gällande lagar och föreskrifter ävensom anstalter, som vidtagas för upprätthållande av den allmänna ordningen.

ARTIKEL 3.

Förbud mot skiljaktlig behandling.

De fördragsslutande staterna skola tillämpa

of this Convention to refugees without discrimination as to race, religion or country of origin.

tions de cette Convention aux réfugiés sans discrimination quant à la race, la religion ou le pays d'origine.

bestämmelserna i denna konvention på flyktingar utan åtskillnad med hänsyn till deras ras, religion eller ursprungsland.

ARTICLE 4
Religion.

The Contracting States shall accord to refugees within their territories treatment at least as favourable as that accorded to their nationals with respect to freedom to practice their religion and freedom as regards the religious education of their children.

ARTICLE 4
Religion.

Les Etats Contractants accorderont aux réfugiés sur leur territoire un traitement au moins aussi favorable que celui accordé aux nationaux en ce qui concerne la liberté de pratiquer leur religion et en ce qui concerne la liberté d'instruction religieuse de leurs enfants.

ARTIKEL 4.
Religion.

De fördragsslutande staterna skola tillerkänna flyktingar, som befinna sig inom deras territorier, en behandling som i fråga om flyktingarnas frihet att utöva sin religion och frihet att bestämma över sina barns religiösa uppfostran är minst lika förmånlig som den behandling, vilken tillkommer de egna medborgarna.

ARTICLE 5

Rights granted apart from this Convention.

Nothing in this Convention shall be deemed to impair any rights and benefits granted by a Contracting State to refugees apart from this Convention.

ARTICLE 5

Droits accordés indépendamment de cette Convention.

Aucune disposition de cette Convention ne porte atteinte aux autres droits et avantages accordés, indépendamment de cette Convention, aux réfugiés.

ARTIKEL 5.

Rättigheter beviljade oberoende av konventionen.

Ingen bestämmelse i denna konvention skall få föranleda inskränkning i rättigheter och förmåner, som fördragsslutande stat beviljat flyktingar oberoende av konventionen.

ARTICLE 6

The Term "in the same circumstances".

For the purpose of this Convention, the term "in the same circumstances" implies that any requirements (including requirements as to length and conditions of sojourn or residence) which the particular individual would have to fulfil for the enjoyment of the right in question, if he were not a refugee, must be fulfilled by him, with the excep-

ARTICLE 6

L'expression «dans les mêmes circonstances».

Aux fins de cette Convention, les termes «dans les mêmes circonstances» impliquent que toutes les conditions (et notamment celles qui ont trait à la durée et aux conditions de séjour ou de résidence) que l'intéressé devrait remplir, pour pouvoir exercer le droit en question, s'il n'était pas un réfugié, doivent être remplies par lui à l'exception

ARTIKEL 6.

Uttrycket »under samma förhållanden».

I denna konvention innebär uttrycket »under samma förhållanden», att alla de förutsättningar (och i synnerhet sådana, som hänföra sig till längden av och betingelserna för uppehåll och vistelse), vilka vederbörande skulle behöva uppfylla för att komma i åtnjutande av någon viss rättighet, om han icke vore flykting, måste uppfyllas av honom

tion of requirements which by their nature a refugee is incapable of fulfilling.

des conditions qui, en raison de leur nature, ne peuvent être remplies par un réfugié.

med undantag för förutsättningar, som till sin natur äro sådana, att en flykting icke kan uppfylla dem.

ARTICLE 7

Exemption from Reciprocity.

1. Except where this Convention contains more favourable provisions, a Contracting State shall accord to refugees the same treatment as is accorded to aliens generally.

2. After a period of three years' residence, all refugees shall enjoy exemption from legislative reciprocity in the territory of the Contracting States.

3. Each Contracting State shall continue to accord to refugees the rights and benefits to which they were already entitled, in the absence of reciprocity, at the date of entry into force of this Convention for that State.

4. The Contracting States shall consider favourably the possibility of according to refugees, in the absence of reciprocity, rights and benefits beyond those to which they are entitled according to paragraphs 2 and 3, and to extending exemption from reciprocity to refugees who do not fulfil the conditions provided for in paragraphs 2 and 3.

ARTICLE 7

Dispense de réciprocité.

1. Sous réserve des dispositions plus favorables prévues par cette Convention, tout Etat Contractant accordera aux réfugiés le régime qu'il accorde aux étrangers en général.

2. Après un délai de résidence de trois ans, tous les réfugiés bénéficieront, sur le territoire des Etats Contractants, de la dispense de réciprocité législative.

3. Tout Etat Contractant continuera à accorder aux réfugiés les droits et avantages auxquels ils pouvaient déjà prétendre, en l'absence de réciprocité, à la date d'entrée en vigueur de cette Convention pour ledit Etat.

4. Les Etats Contractants envisageront avec bienveillance la possibilité d'accorder aux réfugiés, en l'absence de réciprocité, des droits et des avantages outre ceux auxquels ils peuvent prétendre en vertu des paragraphes 2 et 3 ainsi que la possibilité de faire bénéficier de la dispense de réciprocité des réfugiés qui ne remplissent pas les conditions visées aux paragraphes 2 et 3.

ARTIKEL 7.

Undantag från villkor om ömsesidighet.

1. Så snart denna konvention icke innehåller mera förmånliga bestämmelser, skall fördragsslutande stat tillerkänna flyktingar samma ställning som staten i fråga tillerkänner utlänningar i allmänhet.

2. Efter tre års vistelse skall flykting inom fördragsslutande stats område vara undantagen från villkor om ömsesidighet i lagstiftningen, som må hava uppställts för att utlänning skall åga åtnjuta viss förmån.

3. Fördragsslutandestat skall fortfara att bevilja flyktingar rättigheter och förmåner, till vilka de oberoende av ömsesidighet redan voro berättigade vid tidpunkten för denna konventions ikraftträdande för ifrågavarande stat.

4. De fördragsslutande staterna skola välvilligt pröva möjligheten att även i frånvaron av ömsesidighet tillerkänna flyktingar rättigheter och förmåner utöver dem, på vilka de kunna göra anspråk jämlikt moment 2. och 3. i denna artikel, ävensom möjligheten att eftergiva kravet på ömsesidighet för flyktingar som icke uppfylla de i moment 2. och 3. i denna artikel föreskrivna villkoren.

5. The provisions of paragraphs 2 and 3 apply both to the rights and benefits referred to in articles 13, 18, 19, 21 and 22 of this Convention and to rights and benefits for which this Convention does not provide.

ARTICLE 8

Exemption from Exceptional Measures.

With regard to exceptional measures which may be taken against the person, property or interests of nationals of a foreign State, the Contracting States shall not apply such measures to a refugee who is formally a national of the said State solely on account of such nationality. Contracting States which, under their legislation, are prevented from applying the general principle expressed in this article, shall, in appropriate cases, grant exemptions in favour of such refugees.

ARTICLE 9

Provisional Measures.

Nothing in this Convention shall prevent a Contracting State, in time of war or other grave and exceptional circumstances, from taking provisionally measures which it considers to be essential to the national security in the case of a particular person, pending a deter-

5. Les dispositions des paragraphes 2 et 3 ci-dessus s'appliquent aussi bien aux droits et avantages visés aux articles 13, 18, 19, 21 et 22 de cette Convention qu'aux droits et avantages qui ne sont pas prévus par elle.

ARTICLE 8

Dispense de mesures exceptionnelles.

En ce qui concerne les mesures exceptionnelles qui peuvent être prises contre la personne, les biens ou les intérêts des ressortissants d'un Etat déterminé, les Etats Contractants n'appliqueront pas ces mesures à un réfugié ressortissant formellement dudit Etat uniquement en raison de sa nationalité. Les Etats Contractants qui, de par leur législation, ne peuvent appliquer le principe général consacré dans cet article accorderont dans des cas appropriés des dispenses en faveur de tels réfugiés.

ARTICLE 9

Mesures provisoires.

Aucune des dispositions de la présente Convention n'a pour effet d'empêcher un Etat Contractant, en temps de guerre ou dans d'autres circonstances graves et exceptionnelles, de prendre provisoirement, à l'égard d'une personne déterminée, les mesures que cet Etat

5. Bestämmelserna i moment 2. och 3. i denna artikel äga tillämpning såväl på rättigheter och förmåner som avses i artiklarna 13, 18, 19, 21 och 22 i denna konvention som på rättigheter och förmåner om vilka föreskrifter icke meddelas i denna konvention.

ARTIKEL 8.

Befrielse från undantagsåtgärder.

I fråga om undantagsåtgärder som må vidtagas mot någon viss främmande stats medborgare med avseende på deras personer, egendom eller intressen, gäller att fördragsslutande stat icke äger gentemot flykting som formellt är medborgare i den ifrågavarande främmande staten tillämpa sådana åtgärder allenast på grund av detta flyktingens medborgarskap. Fördragsslutande stat, som på grund av den egna lagstiftningen är förhindrad att tillämpa den i denna artikel fastslagna allmänna grundsatsen, skall i därför ägnade fall medgiva undantag för flyktingar, som nu sagts.

ARTIKEL 9.

Tillfälliga åtgärder.

Bestämmelserna i denna konvention utgöra icke hinder för fördragsslutande stat att i krigstid eller under andra allvarliga och utomordentliga förhållanden gentemot någon bestämd person provisoriskt vidtaga åtgärder, som staten ifråga finner oundgängligen er-

mination by the Contracting State that that person is in fact a refugee and that the continuance of such measures is necessary in his case in the interests of national security.

ARTICLE 10

Continuity of Residence.

1. Where a refugee has been forcibly displaced during the Second World War and removed to the territory of a Contracting State, and is resident there, the period of such enforced sojourn shall be considered to have been lawful residence within that territory.

2. Where a refugee has been forcibly displaced during the Second World War from the territory of a Contracting State and has, prior to the date of entry into force of this Convention, returned there for the purpose of taking up residence, the period of residence before and after such enforced displacement shall be regarded as one uninterrupted period for any purposes for which uninterrupted residence is required.

ARTICLE 11

Refugee Seamen.

In the case of refugees regularly serving as crew members on board a ship flying the flag of a Contracting State, that State shall give sympathetic consideration to their es-

estime indispensables à la sécurité nationale, en attendant qu'il soit établi par ledit Etat Contractant que cette personne est effectivement un réfugié et que le maintien desdites mesures est nécessaire à son égard dans l'intérêt de sa sécurité nationale.

ARTICLE 10

Continuité de résidence.

1. Lorsqu'un réfugié a été déporté au cours de la deuxième guerre mondiale et transporté sur le territoire de l'un des Etats Contractants et y réside, la durée de ce séjour forcé comptera comme résidence régulière sur ce territoire.

2. Lorsqu'un réfugié a été déporté du territoire d'un Etat Contractant au cours de la deuxième guerre mondiale et y est retourné avant l'entrée en vigueur de cette Convention pour y établir sa résidence, la période qui précède et celle qui suit cette déportation seront considérées, à toutes les fins pour lesquelles une résidence ininterrompue est nécessaire, comme ne constituant qu'une seule période ininterrompue.

ARTICLE 11

Gens de mer réfugiés.

Dans le cas de réfugiés régulièrement employés comme membres de l'équipage à bord d'un navire battant pavillon d'un Etat Contractant, cet Etat examinera avec

forderliga för den nationella säkerheten, i avvaktan på utredning genom statens försorg, huruvida vederbörande verkligen är flykting samt huruvida i hans fall upprätthållandet av åtgärderna är nödvändigt i den nationella säkerhetens intresse.

ARTIKEL 10.

Sammanhängande vistelse.

Har flykting under andra världskriget tvångsflyttats och bortförts till fördragsslutande stats område och vistas han där, skall tiden för denna honom påtvungna vistelse räknas som tid, varunder han lovligt vistats inom denna stats område.

2. Har flykting under andra världskriget tvångsflyttats från fördragsslutande stats område och innan dagen för denna konventions ikraftträdande återvänt dit i syfte att där taga sin vistelseort, skall vistelsetiden före och efter tvångsflyttningen räknas såsom en sammanhängande tid i alla hänseenden beträffande vilka en oavbruten vistelse erfordras.

ARTIKEL 11.

Flyktingar som äro sjömän.

I fråga om flykting vilken regelmässigt är anställd som besättningsmedlem ombord på fartyg förande fördragsslutande stats flagga, skall denna stat välvilligt prö-

tablishment on its territory and the issue of travel documents to them or their temporary admission to its territory particularly with a view to facilitating their establishment in another country.

bienveillance la possibilité d'autoriser lesdits réfugiés à s'établir sur son territoire et de leur délivrer des titres de voyage ou de les admettre à titre temporaire sur son territoire, afin, notamment, de faciliter leur établissement dans un autre pays.

va möjligheterna att tillåta flyktingen att bosätta sig inom statens område och förse honom med resedokument eller att giva honom tillfälligt tillstånd att uppehålla sig inom statens område, särskilt till underlättande av hans bosättning i ett annat land.

Chapter II

JURIDICAL STATUS

ARTICLE 12

Personal Status.

1. The personal status of a refugee shall be governed by the law of the country of his domicile or, if he has no domicile, by the law of the country of his residence.

2. Rights previously acquired by a refugee and dependent on personal status, more particularly rights attaching to marriage, shall be respected by a Contracting State, subject to compliance, if this be necessary, with the formalities required by the law of that State, provided that the right in question is one which would have been recognized by the law of that State had he not become a refugee.

Chapitre II

CONDITION JURIDIQUE

ARTICLE 12

Statut personnel.

1. Le statut personnel de tout réfugié sera régi par la loi du pays de son domicile ou, à défaut de domicile, par la loi du pays de sa résidence.

2. Les droits, précédemment acquis par le réfugié et découlant du statut personnel, et notamment ceux qui résultent du mariage, seront respectés par tout Etat Contractant, sous réserve, le cas échéant, de l'accomplissement des formalités prévues par la législation dudit Etat, étant entendu, toutefois, que le droit en cause doit être de ceux qui auraient été reconnus par la législation dudit Etat si l'intéressé n'était devenu un réfugié.

Kapitel II.

RÄTTSLIG STÄLLNING.

ARTIKEL 12.

Personrättslig ställning.

1. En flyktings personrättsliga ställning skall bestämmas av lagen i det land där han har sitt hemvist eller, om han saknar hemvist, av lagen i det land där han har sin vistelseort.

2. Rättigheter, som en flykting tidigare förvärvat och som härflyta från hans personrättsliga ställning, i främsta rummet sådana som uppkomma genom äktenskap, skola erkännas av fördragsslutande stat, dock med möjlighet att i förekommande fall göra förbehåll om fullgörande av formaliteter föreskrivna i statens lag. Vad nu sagts gäller likväl endast under förutsättning att fråga är om rättighet av ett slag som skulle hava erkänts av statens lag, därest vederbörande icke hade blivit flykting.

ARTICLE 13

Movable and Immovable Property.

The Contracting States shall accord to a refugee treatment as favourable as possible and, in any event, not less favourable than that accorded to aliens generally in the same circumstances, as regards the acquisition of movable and immovable property and other rights pertaining thereto, and to leases and other contracts relating to movable and immovable property.

ARTICLE 14

Artistic Rights and Industrial Property.

In respect of the protection of industrial property, such as inventions, designs or models, trade marks, trade names, and of rights in literary, artistic and scientific works, a refugee shall be accorded in the country in which he has his habitual residence the same protection as is accorded to nationals of that country. In the territory of any other Contracting State, he shall be accorded the same protection as is accorded in that territory to nationals of the country in which he has his habitual residence.

ARTICLE 15

Right of Association.

As regards non-political and non-profitmaking as-

ARTICLE 13

Propriété mobilière et immobilière.

Les Etats Contractants accorderont à tout réfugié un traitement aussi favorable que possible et de toute façon un traitement qui ne soit pas moins favorable que celui qui est accordé, dans les mêmes circonstances, aux étrangers en général en ce qui concerne l'acquisition de la propriété mobilière et immobilière et autres droits s'y rapportant, le louage et les autres contrats relatifs à la propriété mobilière et immobilière.

ARTICLE 14

Propriété intellectuelle et industrielle.

En matière de protection de la propriété industrielle, notamment d'inventions, dessins, modèles, marques de fabrique, nom commercial, et en matière de protection de la propriété littéraire, artistique et scientifique, tout réfugié bénéficiera dans le pays où il a sa résidence habituelle de la protection qui est accordée aux nationaux dudit pays. Dans le territoire de l'un quelconque des autres Etats Contractants, il bénéficiera de la protection qui est accordée dans ledit territoire aux nationaux du pays dans lequel il a sa résidence habituelle.

ARTICLE 15

Droits d'association.

Les Etats Contractants accorderont aux réfugiés

ARTIKEL 13.

Lös och fast egendom.

I fråga om förvärv av äganderätt och andra rättigheter till lös och fast egendom ävensom i fråga om hyreskontrakt och andra avtal rörande lös och fast egendom, skall fördragsslutande stat tillerkänna flykting en så förmånlig behandling som möjligt och i alla händelser icke mindre förmånlig än den, som kommer utlänningar i allmänhet till del under motsvarande förhållanden.

ARTIKEL 14.

Konstnärlig och industriell äganderätt.

Beträffande skyddet för industriell äganderätt och särskilt för rätt till uppfinning, mönster, modell, varumärke och firmanamn ävensom beträffande skyddet för litterär, konstnärlig och vetenskaplig äganderätt skall flykting i det land, varest han har sin vanliga vistelseort, tillerkännas samma skydd som landets egna medborgare. Inom annan fördragsslutande stats område skall han åtnjuta samma skydd som där tillerkännes medborgare i det land, varest han har sin vanliga vistelseort.

ARTIKEL 15.

Föreningsrätt.

I förhållandet till sammanlutningar utan poli-

sociations and trade unions the Contracting States shall accord to refugees lawfully staying in their territory the most favourable treatment accorded to nationals of a foreign country, in the same circumstances.

qui résident régulièrement sur leur territoire, en ce qui concerne les associations à but non politique et non lucratif et les syndicats professionnels, le traitement le plus favorable accordé aux ressortissants d'un pays étranger, dans les mêmes circonstances.

tiska eller vinstsyften och till fackföreningar skall fördragsslutande stat tillerkänna flyktingar, som lovligen uppehålla sig inom statens område, den förmånligaste behandling som tillkommer främmande lands medborgare under motsvarande förhållanden.

ARTICLE 16
Access to Courts.

1. A refugee shall have free access to the courts of law on the territory of all Contracting States.

2. A refugee shall enjoy in the Contracting State in which he has his habitual residence the same treatment as a national in matters pertaining to access to the Courts, including legal assistance and exemption from *cautio judicatum solvi*.

3. A refugee shall be accorded in the matters referred to in paragraph 2 in countries other than that in which he has his habitual residence the treatment granted to a national of the country of his habitual residence.

ARTICLE 16
Droit d'ester en justice.

1. Tout réfugié aura, sur le territoire des Etats Contractants, libre et facile accès devant les tribunaux.

2. Dans l'Etat Contractant où il a sa résidence habituelle, tout réfugié jouira du même traitement qu'un ressortissant en ce qui concerne l'accès aux tribunaux, y compris l'assistance judiciaire et l'exemption de la caution *judicatum solvi*.

3. Dans les Etats Contractants autres que celui où il a sa résidence habituelle, et en ce qui concerne les questions visées au paragraphe 2, tout réfugié jouira du même traitement qu'un national du pays dans lequel il a sa résidence habituelle.

ARTIKEL 16.
Rätt att föra talan inför rätta.

1. Flykting skall inom fördragsslutande statsområde hava fri tillgång till att föra talan inför domstol.

2. Flykting skall i den fördragsslutande stat, varest han har sin vanliga vistelseort, åtnjuta samma behandling som statens egna medborgare i vad gäller tillgång till domstolarna, däri inbegripet rättshjälp och befrielse från skyldighet att ställa säkerhet för rättegångskostnader (*cautio judicatum solvi*).

3. I de hänseenden som omnämns i moment 2. skall en flykting inom annan fördragsslutande stat än den, varest han har sin vanliga vistelseort, åtnjuta samma behandling som tillkommer medborgare i den stat, varest flyktingen har sin vanliga vistelseort.

Chapter III

GAINFUL EMPLOYMENT

ARTICLE 17

Wage-earning Employment.

1. The Contracting States shall accord to refugees lawfully staying in their territory the most favourable treatment accorded to nationals of a foreign country in the same circumstances, as regards the right to engage in wage-earning employment.

2. In any case, restrictive measures imposed on aliens or the employment of aliens for the protection of the national labour market shall not be applied to a refugee who was already exempt from them at the date of entry into force of this Convention for the Contracting State concerned, or who fulfils one of the following conditions:

(a) He has completed three years' residence in the country.

(b) He has a spouse possessing the nationality of the country of residence. A refugee may not invoke the benefit of this provision if he has abandoned his spouse;

(c) He has one or more children possessing the nationality of the country of residence.

Chapitre III

EMPLOIS LUCRATIFS

ARTICLE 17

Professions salariées.

1. Les Etats Contractants accorderont à tout réfugié résidant régulièrement sur leur territoire le traitement le plus favorable accordé, dans les mêmes circonstances, aux ressortissants d'un pays étranger en ce qui concerne l'exercice d'une activité professionnelle salariée.

2. En tout cas, les mesures restrictives imposées aux étrangers ou à l'emploi d'étrangers pour la protection du marché national du travail ne seront pas applicables aux réfugiés qui en étaient déjà dispensés à la date de l'entrée en vigueur de cette Convention pour l'Etat Contractant intéressé, ou qui remplissent l'une des conditions suivantes:

a) compter trois ans de résidence dans le pays;

b) avoir pour conjoint une personne possédant la nationalité du pays de résidence. Un réfugié ne pourrait invoquer le bénéfice de cette disposition au cas où il aurait abandonné son conjoint;

c) avoir un ou plusieurs enfants possédant la nationalité du pays de résidence.

Kapitel III.

FÖRVÄRVSARBETE.

ARTIKEL 17.

Lönad anställning.

1. Fördragsslutandestat skall tillerkänna flykting, som lovligen uppehåller sig inom statens område, den förmånligaste behandling som under motsvarande förhållanden tillkommer främmande lands medborgare i fråga om rätten att antaga och innehava lönad anställning.

2. I varje fall skola inskränkande åtgärder som gentemot utlänningar eller beträffande utlänningsars arbetsanställning vidtagits till skydd för den inhemska arbetsmarknaden, icke tillämpas med avseende på flykting, vilken redan vid tiden för denna konventions ikraftträdande för den ifrågavarande fördragsslutande staten var undantagen från desamma, eller vilken uppfyller något av följande villkor:

a) att flyktingen vistats i landet tre år;

b) att flyktingens make är medborgare i det land vari flyktingen vistas, dock att den genom denna bestämmelse medgivna förmånen icke må göras gällande av flykting som övergivit sin make;

c) att flyktingen har ett eller flera barn med medborgarskap i det land vari flyktingen vistas.

3. The Contracting States shall give sympathetic consideration to assimilating the rights of all refugees with regard to wage-earning employment to those of nationals, and in particular of those refugees who have entered their territory pursuant to programmes of labour recruitment or under immigration schemes.

3. Les Etats Contractants envisageront avec bienveillance l'adoption de mesures tendant à assimiler les droits de tous les réfugiés en ce qui concerne l'exercice des professions salariées à ceux de leurs nationaux et ce, notamment pour les réfugiés qui sont entrés sur leur territoire en application d'un programme de recrutement de la main-d'œuvre ou d'un plan d'immigration.

3. Fördragsslutandestat skall välvilligt pröva möjligheten att i fråga om rätten att antaga och innehåva lönad anställning likställa flykting med statens egna medborgare och detta i synnerhet beträffande flykting, som inkommit på statens område inom ramen för planerad anskaffning av arbetskraft eller immigration.

ARTICLE 18

Self-employment.

The Contracting States shall accord to a refugee lawfully in their territory treatment as favourable as possible and, in any event, not less favourable than that accorded to aliens generally in the same circumstances, as regards the right to engage on his own account in agriculture, industry, handicrafts and commerce and to establish commercial and industrial companies.

ARTICLE 18

Professions non salariées.

Les Etats Contractants accorderont aux réfugiés se trouvant régulièrement sur leur territoire le traitement aussi favorable que possible et en tout cas un traitement non moins favorable que celui accordé dans les mêmes circonstances aux étrangers en général, en ce qui concerne l'exercice d'une profession non salariée dans l'agriculture, l'industrie, l'artisanat et le commerce, ainsi que la création de sociétés commerciales et industrielles.

ARTIKEL 18.

Näringsutövning.

I fråga om rätten att såsom självständig företagare bedriva verksamhet inom lantbruk, industri, hantverk eller handel ävensom rätten att bilda bolag för handels- eller industrirörelse skall fördragsslutande stat tillerkänna flykting, som lovligen vistas inom dess område, en så förmånlig behandling som möjligt och i alla händelser icke mindre förmånlig än den som under motsvarande förhållanden tillkommer utlänningar i allmänhet.

ARTICLE 19

Liberal Professions.

1. Each Contracting State shall accord to refugees lawfully staying in their territory who hold diplomas recognized by the competent authorities of that State, and who are desirous of practising a liberal profession, treatment as favourable as possible and, in any event, not less favourable than

ARTICLE 19

Professions libérales.

1. Tout Etat Contractant accordera aux réfugiés résidant régulièrement sur leur territoire, qui sont titulaires de diplômes reconnus par les autorités compétentes dudit Etat et qui sont désireux d'exercer une profession libérale, un traitement aussi favorable que possible et en tout cas un

ARTIKEL 19.

Fria yrken.

1. Fördragsslutande stat skall tillerkänna flykting, som lovligen vistas inom stats område samt innehar av vederbörande myndigheter i samma stat erkända betyg och önskar utöva ett fritt yrke, en så förmånlig behandling som möjligt och i alla händelser icke mindre förmånlig än den som under mot-

that accorded to aliens generally in the same circumstances.

2. The Contracting States shall use their best endeavours consistently with their laws and constitutions to secure the settlement of such refugees in the territories, other than the metropolitan territory, for whose international relations they are responsible.

traitement non moins favorable que celui accordé, dans les mêmes circonstances, aux étrangers en général.

2. Les Etats Contractants feront tout ce qui est en leur pouvoir, conformément à leurs lois et constitutions, pour assurer l'installation de tels réfugiés dans les territoires, autres que le territoire métropolitain, dont ils assument la responsabilité des relations internationales.

svarande förhållanden tillkommer utlänningar i allmänhet.

2. Fördragsslutande stat skall inom ramen för sina lagar och författningar göra allt som står i dess makt för att säkra i denna artikel avsedda flyktingars bosättning inom områden utanför huvudlandet, för vilkas internationella förbindelser staten i fråga är ansvarig.

Chapter IV

WELFARE

ARTICLE 20

Rationing.

Where a rationing system exists, which applies to the population at large and regulates the general distribution of products in short supply, refugees shall be accorded the same treatment as nationals.

ARTICLE 21

Housing.

As regards housing, the Contracting States, in so far as the matter is regulated by laws or regulations or is subject to the control of public authorities, shall accord to refugees lawfully staying in their territory treatment as favourable as possible and, in any event, not less favourable than that accorded to aliens generally in the same cir-

Chapitre IV

BIEN-ÊTRE

ARTICLE 20

Rationnement.

Dans le cas où il existe un système de rationnement auquel est soumise la population dans son ensemble et qui réglemente la répartition générale de produits dont il y a pénurie, les réfugiés seront traités comme les nationaux.

ARTICLE 21

Logement.

En ce qui concerne le logement, les Etats Contractants accorderont, dans la mesure où cette question tombe sous le coup des lois et règlements ou est soumise au contrôle des autorités publiques, aux réfugiés résidant régulièrement sur leur territoire un traitement aussi favorable que possible; ce traitement ne saurait être, en tout cas, moins

Kapitel IV.

SOCIALA FÖRMÅNER.

ARTIKEL 20.

Ransonering.

I händelse av ransonering gällande för befolkningen i dess helhet och reglerande den allmänna fördelningen av varor på vilka råder brist skola flyktingar behandlas lika med ifrågavarande stats egna medborgare.

ARTIKEL 21.

Bostäder.

Vad beträffar bostäder skall fördragsslutande stat, i den mån detta ämne är reglerat i lag eller författning eller är underkastat offentlig myndighets kontroll, tillerkänna flykting, som lovligen vistas inom statsområdet, en så förmånlig behandling som möjligt och i alla händelser icke mindre förmånlig än den som under motsva-

cumstances.

favorable que celui qui est accordé, dans les mêmes circonstances, aux étrangers en général.

rande förhållanden tillkommer utlänningar i allmänhet.

ARTICLE 22

Public Education.

1. The Contracting States shall accord to refugees the same treatment as is accorded to nationals with respect to elementary education.

2. The Contracting States shall accord to refugees treatment as favourable as possible, and, in any event, not less favourable than that accorded to aliens generally in the same circumstances, with respect to education other than elementary education and, in particular, as regards access to studies, the recognition of foreign school certificates, diplomas and degrees, the remission of fees and charges and the award of scholarships.

ARTICLE 22

Education publique.

1. Les Etats Contractants accorderont aux réfugiés le même traitement qu'aux nationaux en ce qui concerne l'enseignement primaire.

2. Les Etats Contractants accorderont aux réfugiés un traitement aussi favorable que possible, et en tout cas non moins favorable que celui qui est accordé aux étrangers en général dans les mêmes circonstances quant aux catégories d'enseignement autre que l'enseignement primaire et notamment en ce qui concerne l'accès aux études, la reconnaissance de certificats d'études, de diplômes et de titres universitaires délivrés à l'étranger, la remise des droits et taxes et l'attribution de bourses d'études.

ARTIKEL 22.

Offentlig undervisning.

1. Fördragsslutande stat skall tillerkänna flykting samma behandling som statens egna medborgare i fråga om undervisningen i bottenskolan.

2. Beträffande annan undervisning än den i bottenskolan, och i synnerhet såvitt gäller tillträde till studier, erkännandet av utländska skolbetyg, diplom och universitetsexamina, nedsättning av avgifter samt tilldelning av stipendier, skall fördragsslutande stat tillerkänna flykting en så förmånlig behandling som möjligt och i alla händelser icke mindre förmånlig än den, som under motsvarande förhållanden tillkommer utlänningar i allmänhet.

ARTICLE 23

Public Relief.

The Contracting States shall accord to refugees lawfully staying in their territory the same treatment with respect to public relief and assistance as is accorded to their nationals.

ARTICLE 23

Assistance publique.

Les Etats Contractants accorderont aux réfugiés résidant régulièrement sur leur territoire le même traitement en matière d'assistance et de secours publics qu'à leurs nationaux.

ARTIKEL 23.

Understöd av det allmänna.

Fördragsslutande stat skall tillerkänna flykting, som lovligen vistas inom statsområdet, samma behandling som statens egna medborgare i fråga om understöd och bistånd från det allmänna.

ARTICLE 24

Labour Legislation and Social Security.

1. The Contracting States shall accord to ref-

ARTICLE 24

Législation du travail et sécurité sociale.

1. Les Etats Contractants accorderont aux ré-

ARTIKEL 24.

Arbetslagstiftning och socialförsäkring.

1. Fördragsslutande stat skall tillerkänna flyk-

ugees lawfully staying in their territory the same treatment as is accorded to nationals in respect of the following matters:

(a) In so far as such matters are governed by laws or regulations or are subject to the control of administrative authorities: remuneration, including family allowances where these form part of remuneration, hours of work, overtime arrangements, holidays with pay, restrictions on home work, minimum age of employment, apprenticeship and training, women's work and the work of young persons, and the enjoyment of the benefits of collective bargaining;

(b) Social security (legal provisions in respect of employment injury, occupational diseases, maternity, sickness, disability, old age, death, unemployment, family responsibilities and any other contingency which, according to national laws or regulations, is covered by a social security scheme), subject to the following limitations:

(i) There may be appropriate arrangements for the maintenance of acquired rights and rights in course of acquisition;

(ii) National laws or regulations of the country of residence may prescribe special arrangements concerning benefits or portions of benefits which are payable wholly out of

fugiés résidant régulièrement sur leur territoire le même traitement qu'aux nationaux en ce qui concerne les matières suivantes:

a) Dans la mesure où ces questions sont réglementées par la législation ou dépendent des autorités administratives: la rémunération, y compris les allocations familiales lorsque ces allocations font partie de la rémunération, la durée du travail, les heures supplémentaires, les congés payés, les restrictions au travail à domicile, l'âge d'admission à l'emploi, l'apprentissage et la formation professionnelle, le travail des femmes et des adolescents et la jouissance des avantages offerts par les conventions collectives;

b) La sécurité sociale (les dispositions légales relatives aux accidents du travail, aux maladies professionnelles, à la maternité, à la maladie, à l'invalidité, à la vieillesse et au décès, au chômage, aux charges de famille, ainsi qu'à tout autre risque qui, conformément à la législation nationale, est couvert par un système de sécurité sociale), sous réserve:

i) Des arrangements appropriés visant le maintien des droits acquis et des droits en cours d'acquisition;

ii) Des dispositions particulières prescrites par la législation nationale du pays de résidence et visant les prestations ou fractions de prestations payables exclusivement

ting, som lovligen vistas inom statsområdet, samma behandling som statens egna medborgare beträffande:

a) avlöning, inbegripande familjetillägg, då sådant utgör del av lön, arbetstidens längd, övertid, betald semester, inskränkning av hemarbete, minimiålder för arbetsanställning, lärlingskap och yrkesutbildning, kvinnors och unga personers arbete samt åtnjutandet av förmåner enligt kollektivavtal, allt i den mån dessa ämnen äro reglerade i lag eller författning eller äro lagda under förvaltningsmyndighets kontroll;

b) socialförsäkring (lagstadgade bestämmelser rörande olycksfall i arbete, yrkessjukdomar, moderskap, sjukdom, invaliditet, ålderdom, dödsfall, arbetslöshet, familjeförsörjningsskyldighet ävensom varje annan situation, som enligt ifrågavarande stats lag är täckt av socialförsäkring), dock med förbehåll för:

i) bestämmelser till skydd för redan förvärvade rättigheter och rättigheter, som hålla på att förvärfvas, och

ii) särskilda föreskrifter i det lands lag vari flyktingen vistas, vilka avse förmåner eller delar av förmåner, som uteslutande bekostas av allmänna medel, eller vilka gälla

public funds, and concerning allowances paid to persons who do not fulfil the contribution conditions prescribed for the award of a normal pension.

2. The right to compensation for the death of a refugee resulting from employment injury or from occupational disease shall not be affected by the fact that the residence of the beneficiary is outside the territory of the Contracting State.

3. The Contracting States shall extend to refugees the benefits of agreements concluded between them, or which may be concluded between them in the future, concerning the maintenance of acquired rights and rights in the process of acquisition in regard to social security, subject only to the conditions which apply to nationals of the States signatory to the agreements in question.

4. The Contracting States will give sympathetic consideration to extending to refugees so far as possible the benefits of similar agreements which may at any time be in force between such Contracting States and non-contracting States.

sur les fonds publics, ainsi que les allocations versées aux personnes qui ne réunissent pas les conditions de cotisation exigées pour l'attribution d'une pension normale.

2. Les droits à prestation ouverts par le décès d'un réfugié survenu du fait d'un accident du travail ou d'une maladie professionnelle ne seront pas affectés par le fait que l'ayant droit réside en dehors du territoire de l'Etat Contractant.

3. Les Etats Contractants étendront aux réfugiés le bénéfice des accords qu'ils ont conclus ou viendront à conclure entre eux, concernant le maintien des droits acquis ou en cours d'acquisition en matière de sécurité sociale, pour autant que les réfugiés réunissent les conditions prévues pour les nationaux des Pays signataires des accords en question.

4. Les Etats Contractants examineront avec bienveillance la possibilité d'étendre, dans toute la mesure du possible, aux réfugiés, le bénéfice d'accords similaires qui sont ou seront en vigueur entre ces Etats Contractants et des Etats non contractants.

bidrag till personer som icke ifråga om erläggande av avgifter uppfylla förutsättningarna för erhållande av full pension.

2. Rätt till ersättning i anledning av flyktings död till följd av olycksfall i arbete eller yrkessjukdom skall icke lida någon inskränkning för det fall att förmånstagarens vistelseort är belägen utanför vederbörande fördragsslutande stats område.

3. Förmåner stadgade i överenskommelser, som ingåtts eller framdeles kunna komma att ingås mellan de fördragsslutande staterna rörande vidmakt-hållande av rättighet i fråga om socialförsäkringsom förvärvats eller håller på att förvärvas, skola av de fördragsslutande staterna utsträckas till flyktingar, under förutsättning att dessa uppfylla de villkor, som föreskrivits för medborgarna i de stater vilka undertecknat överenskommelserna i fråga.

4. De fördragsslutande staterna skola välvilligt pröva möjligheterna att i vidaste mån till flyktingar utsträcka förmåner stadgade i liknande överenskommelser, som äro i kraft eller kunna komma att träda i kraft mellan de fördragsslutande staterna och andra stater.

Chapter V

ADMINISTRATIVE
MEASURES

ARTICLE 25

Administrative Assistance.

1. When the exercise of a right by a refugee would normally require the assistance of authorities of a foreign country to whom he cannot have recourse, the Contracting States in whose territory he is residing shall arrange that such assistance be afforded to him by their own authorities or by an international authority.

2. The authority or authorities mentioned in paragraph 1 shall deliver or cause to be delivered under their supervision to refugees such documents or certifications as would normally be delivered to aliens by or through their national authorities.

3. Documents or certifications so delivered shall stand in the stead of the official instruments delivered to aliens by or through their national authorities, and shall be given credence in the absence of proof to the contrary.

4. Subject to such exceptional treatment as may be granted to indigent persons, fees may be charged for the services mentioned herein, but such fees shall be moderate and commensurate with those charged to

Chapitre V

MESURES ADMINIS-
TRATIVES

ARTICLE 25

Aide administrative.

1. Lorsque l'exercice d'un droit par un réfugié nécessiterait normalement le concours d'autorités étrangères auxquelles il ne peut recourir, les Etats Contractants sur le territoire desquels il réside veilleront à ce que ce concours lui soit fourni soit par leurs propres autorités, soit par une autorité internationale.

2. La ou les autorités visées au paragraphe 1 délivreront ou feront délivrer, sous leur contrôle, aux réfugiés, les documents ou certificats qui normalement seraient délivrés à un étranger par ses autorités nationales ou par leur intermédiaire.

3. Les documents ou certificats ainsi délivrés remplaceront les actes officiels délivrés à des étrangers par leurs autorités nationales ou par leur intermédiaire, et feront foi jusqu'à preuve du contraire.

4. Sous réserve des exceptions qui pourraient être admises en faveur des indigents, les services mentionnés dans le présent article pourront être rétribués; mais ces rétributions seront modérées et en rapport avec les

Kapitel V.

ADMINISTRATIVA
ÅTGÄRDER.

ARTIKEL 25.

Bistånd av förvaltningsmyndigheterna.

1. För det fall att flykting enligt vanliga regler icke skulle kunna utöva någon viss rättighet utan bistånd av utländsk myndighet till vilken han icke kan hänvända sig, skall fördragsslutande stat, på vars område flyktingen vistas, sörja för att motsvarande bistånd lämnas honom av statens egna myndigheter eller av internationell myndighet.

2. Myndighet som avses i moment 1. skall för flykting utfärda eller under sitt överinseende låta utfärda sådana handlingar och intyg som i vanliga fall skulle för utlänning utfärdas av hans hemlands myndigheter eller genom dessas förmedling.

3. Handlingar och intyg, utfärdade på sätt nyss sagts, skola ersätta officiella aktstycken, som för utlänningar utfärdats av deras hemlands myndigheter eller genom dessas förmedling, och skola tillerkännas vitsord, intill dess att motbevisning förbringas.

4. Utan förfång för undantag, som kunna vara stadgade till förmån för medellösa personer, må avgifter upptagas för tjänsteåtgärder, som avses i denna artikel, dock att avgifterna skola vara skäligen och motsvara av-

nationals for similar services.

5. The provisions of this article shall be without prejudice to articles 27 and 28.

ARTICLE 26

Freedom of Movement.

Each Contracting State shall accord to refugees lawfully in its territory the right to choose their place of residence and to move freely within its territory, subject to any regulations applicable to aliens generally in the same circumstances.

ARTICLE 27

Identity Papers.

The Contracting States shall issue identity papers to any refugee in their territory who does not possess a valid travel document.

ARTICLE 28

Travel Documents.

1. The Contracting States shall issue to refugees lawfully staying in their territory travel documents for the purpose of travel outside their territory, unless compelling reasons of national security or public order otherwise require, and the provisions of the Schedule to this Convention shall apply with respect to such documents. The Con-

ceptions opérées sur les nationaux à l'occasion de services analogues.

5. Les dispositions de cet article n'affectent en rien les articles 27 et 28.

ARTICLE 26

Liberté de circulation.

Tout Etat Contractant accordera aux réfugiés se trouvant régulièrement sur son territoire le droit d'y choisir leur lieu de résidence et d'y circuler librement sous les réserves instituées par la réglementation applicable aux étrangers en général dans les mêmes circonstances.

ARTICLE 27

Pièces d'identité.

Les Etats Contractants délivreront des pièces d'identité à tout réfugié se trouvant sur leur territoire et qui ne possède pas un titre de voyage valable.

ARTICLE 28

Titres de voyage.

1. Les Etats Contractants délivreront aux réfugiés résidant régulièrement sur leur territoire, des titres de voyage destinés à leur permettre de voyager hors de ce territoire à moins que des raisons impérieuses de sécurité nationale ou d'ordre public ne s'y opposent; les dispositions de l'Annexe à cette Convention s'appliqueront à ces do-

gifter, som avkrävas ifrågavarande stats egna medborgare för liknande åtgärder.

5. Bestämmelserna i denna artikel skola icke föranleda avvikelser från vad som stadgas i artiklarna 27 och 28.

ARTIKEL 26.

Rörelsefrihet.

Fördragsslutande stat skall tillerkänna flykting, som lovligen uppehåller sig inom statsområdet, rätt att inom detta välja vistelseort och att röra sig fritt, dock att inskränkningar, som må vara stadgade för utlänningar i allmänhet under motsvarande förhållanden, skola kunna tillämpas.

ARTIKEL 27.

Identitetshandlingar.

Fördragsslutande stat skall utfärda identitetshandlingar till flykting, som befinner sig inom statsområdet och som icke är i besittning av giltigt resedokument.

ARTIKEL 28.

Resedokument.

1. Fördragsslutande stat skall för flykting, som lovligen vistas inom statsområdet, utfärda resedokument för resor utanför statsområdet, såvida icke tungt vägande skäl hänförliga till den nationella säkerheten eller den allmänna ordningen tala däremot; på nu nämnda dokument skola föreskrifterna i bilagan till denna konvention äga tillämpning

ting States may issue such a travel document to any other refugee in their territory; they shall in particular give sympathetic consideration to the issue of such a travel document to refugees in their territory who are unable to obtain a travel document from the country of their lawful residence.

2. Travel documents issued to refugees under previous international agreements by parties thereto shall be recognized and treated by the Contracting States in the same way as if they had been issued pursuant to this article.

ARTICLE 29

Fiscal Charges.

1. The Contracting States shall not impose upon refugees duties, charges or taxes, of any description whatsoever, other or higher than those which are or may be levied on their nationals in similar situations.

2. Nothing in the above paragraph shall prevent the application to refugees of the laws and regulations concerning charges in respect of the issue to aliens of administrative documents including identity papers.

cuments. Les Etats Contractants pourront délivrer un tel titre de voyage à tout autre réfugié se trouvant sur leur territoire; ils accorderont une attention particulière aux cas de réfugiés se trouvant sur leur territoire et qui ne sont pas en mesure d'obtenir un titre de voyage du pays de leur résidence régulière.

2. Les documents de voyage délivrés aux termes d'accords internationaux antérieurs par les Parties à ces accords seront reconnus par les Etats Contractants, et traités comme s'ils avaient été délivrés aux réfugiés en vertu du présent article.

ARTICLE 29

Charges fiscales.

1. Les Etats Contractants n'assujettiront pas les réfugiés à des droits, taxes, impôts, sous quelque dénomination que ce soit, autres ou plus élevés que ceux qui sont ou qui seront perçus sur leurs nationaux dans des situations analogues.

2. Les dispositions du paragraphe précédent ne s'opposent pas à l'application aux réfugiés des dispositions des lois et règlements concernant les taxes afférentes à la délivrance aux étrangers de documents administratifs, pièces d'identité y comprises.

Fördragsslutande stat må utfärda sådant resedokument även till annan flykting än förut sagts, som befinner sig inom statsområdet; särskilt skall fördragsslutande stat i denna del välvilligt behandla flykting, som befinner sig inom statsområdet och som är ur stånd att erhålla resedokument från det land, varest flyktingen har lov att vistas.

2. Resedokument, som enligt äldre internationella överenskommelser av parter i sådana utställts för flyktingar, skola erkännas av de fördragsslutande staterna och betraktas som om de hade utställts enligt nu förevarande artikel.

ARTIKEL 29.

Beskattning.

1. Fördragsslutande stat skall icke avkräva flykting andra eller högre avgifter, skatter eller pålagor, under vilken benämning det vara må, än de vilka upptagas eller komma att upptagas av statens egna medborgare under motsvarande förhållanden.

2. Vad i moment 1. stadgas utgör icke hinder för tillämpning i fråga om flyktingar av föreskrifter i lagar eller förordningar angående avgifter för utfärdande genom myndigheterna av handlingar för utlännningar, identitetshandlingar inbegripna.

ARTICLE 30

Transfer of Assets.

1. A Contracting State shall, in conformity with its laws and regulations, permit refugees to transfer assets which they have brought into its territory, to another country where they have been admitted for the purposes of resettlement.

2. A Contracting State shall give sympathetic consideration to the application of refugees for permission to transfer assets wherever they may be and which are necessary for their resettlement in another country to which they have been admitted.

ARTICLE 31

Refugees unlawfully in the Country of Refuge.

1. The Contracting States shall not impose penalties, on account of their illegal entry or presence, on refugees who, coming directly from a territory where their life or freedom was threatened in the sense of article 1, enter or are present in their territory without authorization, provided they present themselves without delay to the authorities and show good cause for their illegal entry or presence.

2. The Contracting States shall not apply to the movements of such ref-

ARTICLE 30

Transfert des avoirs.

1. Tout Etat Contractant permettra aux réfugiés, conformément aux lois et règlements de leur pays, de transférer les avoirs qu'ils ont fait entrer sur son territoire, dans le territoire d'un autre pays où ils ont été admis afin de s'y réinstaller.

2. Tout Etat Contractant accordera sa bienveillante attention aux demandes présentées par des réfugiés qui désirent obtenir l'autorisation de transférer tous autres avoirs nécessaires à leur réinstallation dans un autre pays où ils ont été admis afin de s'y réinstaller.

ARTICLE 31

Réfugiés en situation irrégulière dans le pays d'accueil.

1. Les Etats Contractants n'appliqueront pas de sanctions pénales, du fait de leur entrée ou de leur séjour irréguliers, aux réfugiés qui, arrivant directement du territoire où leur vie ou leur liberté était menacée au sens prévu par l'article premier, entrent ou se trouvent sur leur territoire sans autorisation, sous la réserve qu'ils se présentent sans délai aux autorités et leur exposent des raisons reconnues valables de leur entrée ou présence irrégulières.

2. Les Etats Contractants n'appliqueront aux déplacements de ces ré-

ARTIKEL 30.

Överförande av tillgångar.

1. Fördragsslutande stat skall, i den ordning dess lagar och förordningar medgiva, tillåta flykting att överföra tillgångar, som han infört till statsområdet, till annat land, i vilket han erhållit tillstånd att inresa för att där bosätta sig.

2. Fördragsslutande stat skall välvilligt pröva flyktings ansökan om tillstånd att överföra tillgångar, varhelst dessa må befinna sig, vilka äro erforderliga för flyktingens bosättning i annat land, i vilket han erhållit tillstånd att inresa för bosättning.

ARTIKEL 31.

Flyktingar som olovligen uppehålla sig i tillflyktslandet.

1. Fördragsslutande stat skall icke för olovlig inresa eller olovligt uppehåll bestraffa flykting, som anlant direkt från område varest hans liv eller frihet var i fara på sätt i artikel 1 avses och som utan tillstånd inrest eller uppehåller sig inom den fördragsslutande statens område, under förutsättning att flyktingen utan dröjsmål anmäler sig hos myndigheterna och visar godtagbara skäl för sin olovliga inresa eller sitt olovliga uppehåll.

2. Fördragsslutande stat skall icke ålägga flykting som nu sagts andra

ugees restrictions other than those which are necessary and such restrictions shall only be applied until their status in the country is regularized or they obtain admission into another country. The Contracting States shall allow such refugees a reasonable period and all the necessary facilities to obtain admission into another country.

fugiés d'autres restrictions que celles qui sont nécessaires; ces restrictions seront appliquées seulement en attendant que le statut de ces réfugiés dans le pays d'accueil ait été régularisé ou qu'ils aient réussi à se faire admettre dans un autre pays. En vue de cette dernière admission les Etats Contractants accorderont à ces réfugiés un délai raisonnable ainsi que toutes facilités nécessaires.

inskränkningsar i hans rörelsefrihet än som äro nödvändiga, och inskränkningarna må upprätthållas endast till dess flyktingens ställning i landet har blivit reglerad eller han erhåller tillstånd att inresa i annat land. Fördragsslutande stat skall bevilja flykting som nu avses skäligen rådrum och alla nödvändiga lättnader för att erhålla tillstånd att inresa i annat land.

ARTICLE 32

Expulsion.

1. The Contracting States shall not expel a refugee lawfully in their territory save on grounds of national security or public order.

2. The expulsion of such a refugee shall be only in pursuance of a decision reached in accordance with due process of law. Except where compelling reasons of national security otherwise require, the refugee shall be allowed to submit evidence to clear himself, and to appeal to and be represented for the purpose before a competent authority or a person or persons specially designated by the competent authority.

3. The Contracting States shall allow such a refugee a reasonable period within which to seek legal admission into another country. The Contracting States reserve the

ARTICLE 32

Expulsion.

1. Les Etats Contractants n'expulseront un réfugié se trouvant régulièrement sur leur territoire que pour des raisons de sécurité nationale ou d'ordre public.

2. L'expulsion de ce réfugié n'aura lieu qu'en exécution d'une décision rendue conformément à la procédure prévue par la loi. Le réfugié devra, sauf si des raisons impérieuses de sécurité nationale s'y opposent, être admis à fournir des preuves tendant à le disculper, à présenter un recours et à se faire représenter à cet effet devant une autorité compétente ou devant une ou plusieurs personnes spécialement désignées par l'autorité compétente.

3. Les Etats Contractants accorderont à un tel réfugié un délai raisonnable pour lui permettre de chercher à se faire admettre régulièrement dans un autre pays. Les Etats

ARTIKEL 32.

Utvisning.

1. Fördragsslutande stat må icke utvisa flykting, som lovligen uppehåller sig inom statsområdet, annat än på grund av skäl hänförliga till den nationella säkerheten eller den allmänna ordningen.

2. Utvisning av flyktingen må endast äga rum i form av verkställighet av ett i laga ordning tillkommet beslut. Såvida icke tvingande skäl hänförliga till den nationella säkerheten tala däremot, skall det tillåtas flyktingen att föreläggas bevisning för att rentvå sig ävensom att föreläggas talan inför och för sådant ändamål företräddas inför vederbörlig myndighet eller inför en eller flera personer, som blivit särskilt förordnade av myndigheten.

3. Fördragsslutande stat skall bevilja flykting som nu åsyftas skäligen rådrum, inom vilket han må söka erhålla vederbörligt tillstånd att inresa till annat land. Under

right to apply during that period such internal measures as they may deem necessary.

Contractants peuvent appliquer, pendant ce délai, telle mesure d'ordre interne qu'il jugeront opportune.

denna frist äger den fördragsslutande staten gentemot flyktingen vidtaga sådana inre åtgärder, som den finner erforderliga.

ARTICLE 33

Prohibition of Expulsion or Return ("Refoulement").

1. No Contracting State shall expel or return ("refouler") a refugee in any manner whatsoever to the frontiers of territories where his life or freedom would be threatened on account of his race, religion, nationality, membership of a particular social group or political opinion.

2. The benefit of the present provision may not, however, be claimed by a refugee whom there are reasonable grounds for regarding as a danger to the security of the country in which he is, or who, having been convicted by a final judgment of a particularly serious crime, constitutes a danger to the community of that country.

ARTICLE 33

Défense d'expulsion et de refoulement.

1. Aucun des Etats Contractants n'expulsera ou ne refoulera, de quelque manière que ce soit, un réfugié sur les frontières des territoires où sa vie ou sa liberté serait menacée en raison de sa race, de sa religion, de sa nationalité, de son appartenance à un certain groupe social ou de ses opinions politiques.

2. Le bénéfice de la présente disposition ne pourra toutefois être invoqué par un réfugié qu'il y aura des raisons sérieuses de considérer comme un danger pour la sécurité du pays où il se trouve ou qui, ayant été l'objet d'une condamnation définitive pour un crime ou délit particulièrement grave, constitue une menace pour la communauté dudit pays.

ARTIKEL 33.

Förbud mot utvisning och avvissning.

1. Fördragsslutande stat må icke, på vilket sätt det vara må, utvisa eller avvisa flykting till gränsen mot område var-est hans liv eller frihet skulle hotas på grund av hans ras, religion, nationalitet, tillhörighet till viss samhällsgrupp eller politiska åskådning.

2. Denna bestämmelse må likväl icke åberopas av flykting, vilken det föreligger skälig anledning att betrakta som en fara för det lands säkerhet i vilket han uppehåller sig eller vilken, med hänsyn till att han genom laga-kraftägande dom har dömts för synnerligen grovt brott, utgör en samhällsfara i sagda land.

ARTICLE 34

Naturalization.

The Contracting States shall as far as possible facilitate the assimilation and naturalization of refugees. They shall in particular make every effort to expedite naturalization proceedings and to reduce as far as possible the charges and costs of such proceedings.

ARTICLE 34

Naturalisation.

Les Etats Contractants faciliteront, dans toute la mesure du possible, l'assimilation et la naturalisation des réfugiés. Ils s'efforceront notamment d'accélérer la procédure de naturalisation et de réduire, dans toute la mesure du possible, les taxes et les frais de cette procédure.

ARTIKEL 34.

Naturalisation.

Fördragsslutande stat skall så mycket som möjligt underlätta flyktingarnas införlivande med samhället och deras naturalisation. Särskilt skall fördragsslutande stat bemöda sig om att påskynda naturalisationsförfarandet och att så mycket som möjligt nedbringa avgifterna och kostnaderna för detta.

Chapter VI

EXECUTORY AND
TRANSITORY PRO-
VISIONS

ARTICLE 35

Co-operation of the National
Authorities with the United
Nations.

1. The Contracting States undertake to co-operate with the Office of the United Nations High Commissioner for Refugees, or any other agency of the United Nations which may succeed it, in the exercise of its functions, and shall in particular facilitate its duty of supervising the application of the provisions of this Convention.

2. In order to enable the Office of the High Commissioner or any other agency of the United Nations which may succeed it, to make reports to the competent organs of the United Nations, the Contracting States undertake to provide them in the appropriate form with information and statistical data requested concerning:

- (a) the condition of refugees,
- (b) the implementation of this Convention, and
- (c) laws, regulations and decrees which are, or may hereafter be, in force relating to refugees.

Chapitre VI

DISPOSITIONS EXÉ-
CUTOIRES ET TRANSI-
TOIRES

ARTICLE 35

Coopération des autorités
nationales avec les Nations
Unies.

1. Les Etats Contractants s'engagent à coopérer avec le Haut Commissariat des Nations Unies pour les réfugiés, ou toute autre institution des Nations Unies qui lui succéderait, dans l'exercice de ses fonctions et en particulier à faciliter sa tâche de surveillance de l'application des dispositions de cette Convention.

2. Afin de permettre au Haut Commissariat ou à toute autre institution des Nations Unies qui lui succéderait de présenter des rapports aux organes compétents des Nations Unies, les Etats Contractants s'engagent à leur fournir dans la forme appropriée les informations et les données statistiques demandées relatives:

- a) au statut des réfugiés,
- b) à la mise en œuvre de cette Convention, et
- c) aux lois, règlements et décrets, qui sont ou entreront en vigueur en ce qui concerne les réfugiés.

Kapitel VI.

VERKSTÄLLIGHETS-
OCH ÖVERGÅNGSBE-
STÄMMELSER.

ARTIKEL 35.

Samarbete mellan inländska
myndigheter och Förenta
Nationerna.

1. Fördragsslutande stat åtager sig att samarbeta med Förenta Nationernas Höga Kommissariat för flyktingar, eller annat Förenta Nationernas organ som kan komma att efterträda detsamma vid fullgörandet av ifrågasvarande organs uppgifter, och skall särskilt underlätta dess uppgift att vaka över efterlevnaden av bestämmelserna i denna konvention.

2. För att Höga Kommissariatet eller annat Förenta Nationernas organ, som kan komma att efterträda detsamma, skall bli i tillfälle att avgiva rapporter till Förenta Nationernas vederbörliga andra organ, åtager sig fördragsslutande stat att på begäran i lämplig form tillhandahålla de förra organen upplysningar och statistiska uppgifter beträffande:

- a) flyktingars rättsliga ställning;
- b) genomförandet av denna konvention;
- c) lagar, förordningar och övriga föreskrifter, som äro eller framdeles kunna komma att bli gällande beträffande flyktingar.

ARTICLE 36

Information on National Legislation.

The Contracting States shall communicate to the Secretary-General of the United Nations the laws and regulations which they may adopt to ensure the application of this Convention.

ARTICLE 36

Renseignements portant sur les lois et règlements nationaux.

Les Etats Contractants communiqueront au Secrétaire général des Nations Unies le texte des lois et des règlements qu'ils pourront promulguer pour assurer l'application de cette Convention.

ARTIKEL 36.

Underrättelse om inländsk lagstiftning.

Fördragsslutande stat skall till Förenta Nationernas generalsekreterare insända texten till lagar och förordningar, som den kan komma att utfärda för att säkerställa denna konventions efterlevnad.

ARTICLE 37

Relation to Previous Conventions.

Without prejudice to article 28, paragraph 2, of this Convention, this Convention replaces, as between parties to it, the Arrangements of 5 July 1922, 31 May 1924, 12 May 1926, 30 June 1928 and 30 July 1935, the Conventions of 28 October 1933 and 10 February 1938, the Protocol of 14 September 1939 and the Agreement of 15 October 1946.

ARTICLE 37

Relations avec les conventions antérieures.

Sans préjudice des dispositions du paragraphe 2 de l'article 28, cette Convention remplace, entre les Parties à la Convention, les accords des 5 juillet 1922, 31 mai 1924, 12 mai 1926, 30 juin 1928 et 30 juillet 1935, ainsi que les Conventions des 28 octobre 1933, 10 février 1938, le Protocole du 14 septembre 1939 et l'Accord du 15 octobre 1946.

ARTIKEL 37.

Förhållandet till tidigare konventioner.

Med förbehåll för stadgandet i artikel 28 moment 2. skall denna konvention i förhållandet mellan konventionens parter träda i stället för överenskommelserna av den 5 juli 1922, den 31 maj 1924, den 12 maj 1926, den 30 juni 1928 och den 30 juli 1935, liksom konventionerna av den 28 oktober 1933 och den 10 februari 1938, protokollet av den 14 september 1939 och överenskommelsen av den 15 oktober 1946.

Chapter VII

FINAL CLAUSES

ARTICLE 38

Settlement of Disputes.

Any dispute between parties to this Convention relating to its interpretation or application, which cannot be settled by other means, shall be referred to the International Court of Justice at

Chapitre VII

CLAUSES FINALES

ARTICLE 38

Règlement des différends.

Tout différend entre les Parties à cette Convention relatif à son interprétation ou à son application, qui n'aura pu être réglé par d'autres moyens, sera soumis à la Cour internationale de Justice

Kapitel VII.

SLUTBESTÄMMELSER.

ARTIKEL 38.

Biläggande av tvister.

Tvist mellan konventionsparter rörande denna konventions tolkning eller tillämpning, som icke kunnat biläggas på annat sätt, skall på begäran av part i tvisten underställas den internationella

the request of any one of the parties to the dispute.

à la demande de l'une des Parties au différend.

domstolen.

ARTICLE 39

Signature, Ratification and Accession.

1. This Convention shall be opened for signature at Geneva on 28 July 1951 and shall thereafter be deposited with the Secretary-General of the United Nations. It shall be open for signature at the European Office of the United Nations from 28 July to 31 August 1951 and shall be re-opened for signature at the Headquarters of the United Nations from 17 September 1951 to 31 December 1952.

2. This Convention shall be open for signature on behalf of all States Members of the United Nations, and also on behalf of any other State invited to attend the Conference of Plenipotentiaries on the Status of Refugees and Stateless Persons or to which an invitation to sign will have been addressed by the General Assembly. It shall be ratified and the instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

3. This Convention shall be open from 28 July 1951 for accession by the States referred to in paragraph 2 of this article. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Secretary-General of the United Nations.

ARTICLE 39

Signature, ratification et adhésion.

1. Cette Convention sera ouverte à la signature à Genève le 28 juillet 1951 et, après cette date, déposée auprès du Secrétaire général des Nations Unies. Elle sera ouverte à la signature à l'Office européen des Nations Unies du 28 juillet au 31 août 1951, puis ouverte à nouveau à la signature au Siège de l'Organisation des Nations Unies du 17 septembre 1951 au 31 décembre 1952.

2. Cette Convention sera ouverte à la signature de tous les Etats Membres de l'Organisation des Nations Unies ainsi que de tout autre Etat non membre invité à la Conférence de plénipotentiaires sur le statut des réfugiés et des apatrides ou de tout Etat auquel l'Assemblée générale aura adressé une invitation à signer. Elle devra être ratifiée et les instruments de ratification seront déposés auprès du Secrétaire général des Nations Unies.

3. Les Etats visés au paragraphe 2 du présent article pourront adhérer à cette Convention à dater du 28 juillet 1951. L'adhésion se fera par le dépôt d'un instrument d'adhésion auprès du Secrétaire général des Nations Unies.

ARTIKEL 39.

Undertecknande, ratifikation och anslutning.

1. Denna konvention skall framläggas för undertecknande i Genève den 28 juli 1951 och skall därefter deponeras hos Förenta Nationernas generalsekreterare. Den skall hållas öppen för undertecknande vid Förenta Nationernas Europasäte från den 28 juli till den 31 augusti 1951 och skall därefter på nytt stå öppen för undertecknande vid Förenta Nationernas huvudsäte från den 17 september 1951 till den 31 december 1952.

2. Konventionen skall stå öppen för undertecknande av alla stater som äro medlemmar av Förenta Nationerna, ävensom för varje annan stat som erhållit inbjudan att delta i den diplomatiska konferensen angående flyktingars och statslösa personers rättsliga ställning eller till vilken en inbjudan att underteckna må hava riktats av generalförsamlingen. Konventionen skall ratificeras och ratifikationsinstrumenten skola deponeras hos Förenta Nationernas generalsekreterare.

3. Konventionen skall från den 28 juli 1951 stå öppen för anslutning av stater, som avses i moment 2. Anslutning skall äga rum genom deponering av ett anslutningsinstrument hos Förenta Nationernas generalsekreterare.

ARTICLE 40

Territorial Application
Clause.

1. Any State may, at the time of signature, ratification or accession, declare that this Convention shall extend to all or any of the territories for the international relations of which it is responsible. Such a declaration shall take effect when the Convention enters into force for the State concerned.

2. At any time thereafter any such extension shall be made by notification addressed to the Secretary-General of the United Nations and shall take effect as from the ninetieth day after the day of receipt by the Secretary-General of the United Nations of this notification, or as from the date of entry into force of the Convention for the State concerned, whichever is the later.

3. With respect to those territories to which this Convention is not extended at the time of signature, ratification or accession, each State concerned shall consider the possibility of taking the necessary steps in order to extend the application of this Convention to such territories, subject, where necessary for constitutional reasons, to the consent of the Governments of such territories.

ARTICLE 40

Clause d'application terri-
toriale.

1. Tout Etat pourra, au moment de la signature, ratification ou adhésion, déclarer que cette Convention s'étendra à l'ensemble des territoires qu'il représente sur le plan international, ou à l'un ou plusieurs d'entre eux. Une telle déclaration produira ses effets au moment de l'entrée en vigueur de la Convention pour ledit Etat.

2. A tout moment ultérieur cette extension se fera par notification adressée au Secrétaire général des Nations Unies et produira ses effets à partir du quatre-vingt-dixième jour qui suivra la date à laquelle le Secrétaire général des Nations Unies aura reçu la notification ou à la date d'entrée en vigueur de la Convention pour ledit Etat si cette dernière date est postérieure.

3. En ce qui concerne les territoires auxquels cette Convention ne s'appliquerait pas à la date de la signature, ratification ou adhésion, chaque Etat intéressé examinera la possibilité de prendre aussitôt que possible toutes mesures nécessaires afin d'aboutir à l'application de cette Convention auxdits territoires sous réserve, le cas échéant, de l'assentiment des gouvernements de ces territoires qui serait requis pour des raisons constitutionnelles.

ARTIKEL 40.

Klausul om territoriell till-
lämplighet.

1. Stat må vid under-tecknande eller ratifikation av konventionen eller vid anslutning till densamma förklara, att denna skall utsträckas att gälla för alla de områden för vilkas internationella förbindelser staten i fråga är ansvarig, eller till ett eller flera av dem. Förklaringen blir verkande, då konventionen träder i kraft för sagda stat.

2. Vid vilken senare tidpunkt som helst kan en sådan utsträckning av konventionens tillämplighet göras genom underrättelse till Förenta Nationernas generalsekreterare och skall erhålla verkan från nittionde dagen efter den då Förenta Nationernas generalsekreterare mottog underrättelsen, eller från dagen för konventionens ikraftträdande för den ifrågavarande staten, därest denna dag infaller senare.

3. Beträffande området, till vilka konventionen icke utsträckts vid tidpunkten för undertecknandet, ratifikationen eller anslutningen, skall vederbörande stat överväga möjligheten att snarast vidtaga erforderliga åtgärder för att utsträcka konventionens tillämplighet till områdena i fråga, dock beroende av samtycke från områdenas regeringar, där sådant av konstitutionella skäl erfordras.

ARTICLE 41

Federal Clause.

In the case of a Federal or non-unitary State, the following provisions shall apply:

(a) With respect to those articles of this Convention that come within the legislative jurisdiction of the federal legislative authority, the obligations of the Federal Government shall to this extent be the same as those of Parties which are not Federal States;

(b) With respect to those articles of this Convention that come within the legislative jurisdiction of constituent States, provinces or cantons which are not, under the constitutional system of the federation, bound to take legislative action, the Federal Government shall bring such articles with a favourable recommendation to the notice of the appropriate authorities of states, provinces or cantons at the earliest possible moment.

(c) A Federal State Party to this Convention shall, at the request of any other Contracting State transmitted through the Secretary-General of the United Nations, supply a statement of the law and practice of the Federation and its constituent units in regard to any particular provision of the Convention showing the extent to which effect has been given to that provision by legislative or other action.

ARTICLE 41

Clause fédérale.

Dans le cas d'un Etat fédératif ou non unitaire, les dispositions ci-après s'appliqueront:

a) En ce qui concerne les articles de cette Convention dont la mise en œuvre relève de l'action législative du pouvoir législatif fédéral, les obligations du Gouvernement fédéral seront, dans cette mesure, les mêmes que celles des Parties qui ne sont pas des Etats fédératifs;

b) En ce qui concerne les articles de cette Convention dont l'application relève de l'action législative de chacun des états, provinces ou cantons constituants, qui ne sont pas, en vertu du système constitutionnel de la fédération, tenus de prendre des mesures législatives, le Gouvernement fédéral portera le plus tôt possible, et avec son avis favorable, lesdits articles à la connaissance des autorités compétentes des états, provinces ou cantons.

c) Un Etat fédératif Partie à cette Convention communiquera, à la demande de tout autre Etat Contractant qui lui aura été transmise par le Secrétaire général des Nations Unies, un exposé de la législation et des pratiques en vigueur dans la Fédération et ses unités constituantes en ce qui concerne telle ou telle disposition de la Convention, indiquant la mesure dans laquelle effet a été donné, par une action législative ou autre, à ladite disposition.

ARTIKEL 41.

Klausul om förbundsstater.

I fråga om förbundsstat eller stat som icke är en enhetsstat skola följande bestämmelser äga tillämpning:

a) Beträffande artiklar i denna konvention vilkas genomförande faller inom området för förbundsstatens lagstiftningsmakt gäller, att i denna utsträckning förbundsregeringens förpliktelser äro desamma som konventionsparters vilka icke äro federala stater;

b) Beträffande artiklar i konventionen vilkas tillämpning är beroende av lagstiftningsåtgärder inom delstater, provinser eller kantoner vilka icke enligt förbundsstatens författning äro skyldiga att vidtaga sådana lagstiftningsåtgärder, åligger det förbundsregeringen att så snart som möjligt och med en tillstyrkande anbefallning tillkännagiva de ifrågavarande artiklarna för vederbörande myndigheter i delstaterna, provinserna eller kantonerna.

c) Förbundsstat som är ansluten till denna konvention skall på annan fördragsslutande stats av Förenta Nationernas generalsekreterare förmedlade begäran beträffande bestämmelser i konventionen tillhandahålla en redogörelse för lagstiftnings och praxis inom förbundsstaten och de rättsliga enheter som bilda densamma, vilken redogörelse skall utvisa i vilken utsträckning bestämmelsen i fråga genom lagstiftning eller på annat sätt har blivit genomförd.

ARTICLE 42

Reservations.

1. At the time of signature, ratification or accession, any State may make reservations to articles of the Convention other than to articles 1, 3, 4, 16 (1), 33, 36—46 inclusive.

2. Any State making a reservation in accordance with paragraph 1 of this article may at any time withdraw the reservation by a communication to that effect addressed to the Secretary-General of the United Nations.

ARTICLE 43

Entry into force.

1. This Convention shall come into force on the ninetieth day following the day of deposit of the sixth instrument of ratification or accession.

2. For each State ratifying or acceding to the Convention after the deposit of the sixth instrument of ratification or accession, the Convention shall enter into force on the ninetieth day following the date of deposit by such State of its instrument of ratification or accession.

ARTICLE 44

Denunciation.

1. Any Contracting State may denounce this Convention at any time by a notification addressed to the Secretary-General of the United Nations.

ARTICLE 42

Réserves.

1. Au moment de la signature, de la ratification ou de l'adhésion, tout Etat pourra formuler des réserves aux articles de la Convention autres que les articles 1, 3, 4, 16 (1), 33, 36 à 46 inclus.

2. Tout Etat Contractant ayant formulé une réserve conformément au paragraphe 1 de cet article pourra à tout moment la retirer par une communication à cet effet adressée au Secrétaire général des Nations Unies.

ARTICLE 43

Entrée en vigueur.

1. Cette Convention entrera en vigueur le quatre-vingt-dixième jour qui suivra la date du dépôt du sixième instrument de ratification ou d'adhésion.

2. Pour chacun des Etats qui ratifieront la Convention ou y adhéreront après le dépôt du sixième instrument de ratification ou d'adhésion, elle entrera en vigueur le quatre-vingt-dixième jour qui suivra la date du dépôt par cet Etat de son instrument de ratification ou d'adhésion.

ARTICLE 44

Dénonciation.

1. Tout Etat Contractant pourra dénoncer la Convention à tout moment par notification adressée au Secrétaire général des Nations Unies.

ARTIKEL 42.

Förbehåll.

1. Vid tidpunkten för undertecknande eller ratifikation av konventionen eller för anslutning till densamma må stat göra förbehåll mot artiklar i konventionen med undantag för artiklarna 1, 3, 4 och 16 moment 1., 33 och 36—46.

2. Stat, som gjort förbehåll enligt moment 1., må när som helst återkalla förbehållet genom meddelande därom till Förenta Nationernas generalsekreterare.

ARTIKEL 43.

Ikraftträdande.

1. Denna konvention skall träda i kraft på nittionde dagen efter dagen för deponerandet av det sjätte ratifikations- eller anslutningsinstrumentet.

2. För stat, som ratificerar eller ansluter sig till konventionen efter deponerandet av det sjätte ratifikations- eller anslutningsinstrumentet, skall konventionen träda i kraft på nittionde dagen efter dagen för deponerandet av ifrågavarande stats ratifikations- eller anslutningsinstrument.

ARTIKEL 44.

Uppsägning.

1. Fördragslutande stat må när som helst uppsäga denna konvention genom underrättelse till Förenta Nationernas generalsekreterare.

2. Such denunciation shall take effect for the Contracting State concerned one year from the date upon which it is received by the Secretary-General of the United Nations.

3. Any State which has made a declaration or notification under article 40 may, at any time thereafter, by a notification to the Secretary-General of the United Nations, declare that the Convention shall cease to extend to such territory one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.

2. La dénonciation prendra effet pour l'Etat intéressé un an après la date à laquelle elle aura été reçue par la Secrétaire général des Nations Unies.

3. Tout Etat qui a fait une déclaration ou une notification conformément à l'article 40 pourra notifier ultérieurement au Secrétaire général des Nations Unies que la Convention cessera de s'appliquer à tout territoire désigné dans la notification. La Convention cessera alors de s'appliquer au territoire en question un an après la date à laquelle le Secrétaire général aura reçu cette notification.

2. Verkan av uppsägningen inträder för ifrågasvarande stat ett år efter den dag då uppsägningen mottogs av Förenta Nationernas generalsekreterare.

3. Stat, som avgivit förklaring eller lämnat underrättelse enligt artikel 40, må när som helst därefter genom underrättelse till Förenta Nationernas generalsekreterare förklara, att konventionen skall upphöra att vara tillämplig på område som avses i artikel 40 ett år efter den dag då generalsekreteraren mottog underrättelsen.

ARTICLE 45

Revision.

1. Any Contracting State may request revision of this Convention at any time by a notification addressed to the Secretary-General of the United Nations.

2. The General Assembly of the United Nations shall recommend the steps, if any, to be taken in respect of such request.

ARTICLE 45

Revision.

1. Tout Etat Contractant pourra en tout temps, par voie de notification adressée au Secrétaire général des Nations Unies, demander la revision de cette Convention.

2. L'Assemblée générale des Nations Unies recommandera les mesures à prendre, le cas échéant, au sujet de cette demande.

ARTIKEL 45.

Revision.

1. Fördragsslutande stat må när som helst begära revision av denna konvention genom framställning till Förenta Nationernas generalsekreterare.

2. Förenta Nationernas generalförsamling skall i förekommande fall rekommendera vilka åtgärder som eventuellt skola vidtagas med anledning av en sådan begäran.

ARTICLE 46

Notifications by the Secretary-General of the United Nations.

The Secretary-General of the United Nations shall inform all Members

ARTICLE 46

Notifications par le Secrétaire général des Nations Unies.

Le Secrétaire général des Nations Unies notifiera à tous les Etats

ARTIKEL 46.

Underrättelser från Förenta Nationernas generalsekreterare.

Förenta Nationernas generalsekreterare skall underrätta alla stater som

of the United Nations and non-member States referred to in article 39:

(a) Of declarations and notifications in accordance with section B of article 1;

(b) Of signatures, ratifications and accessions in accordance with article 39;

(c) Of declarations and notifications in accordance with article 40;

(d) Of reservations and withdrawals in accordance with article 42;

(e) Of the date on which this Convention will come into force in accordance with article 43;

(f) Of denunciations and notifications in accordance with article 44;

(g) Of requests for revision in accordance with article 45.

IN FAITH WHEREOF the undersigned, duly authorized, have signed this Convention on behalf of their respective Governments,

DONE at Geneva, this twenty-eighth day of July, one thousand nine hundred and fiftyone, in a single copy, of which the English and French texts are equally authentic and which shall remain deposited in the archives of the United Nations, and certified true copies of which shall be delivered to all Members of the United Nations and to the non-member States referred to in article 39.

Membres des Nations Unies et aux Etats non membres visés à l'article 39:

a) Les déclarations et les notifications visées à la section B de l'article premier;

b) Les signatures, ratifications et adhésions visées à l'article 39;

c) Les déclarations et les notifications visées à l'article 40;

d) Les réserves formulées ou retirées visées à l'article 42;

e) La date à laquelle cette Convention entrera en vigueur, en application de l'article 43;

f) Les dénonciations et les notifications visées à l'article 44;

g) Les demandes de revision visées à l'article 45.

EN FOI DE QUOI, les soussignés, dûment autorisés, ont signé, au nom de leurs Gouvernements respectifs, la présente Convention,

FAIT à Genève, le 28 juillet mil neuf cent cinquante et un, en un seul exemplaire dont les textes anglais et français font également foi et qui sera déposé dans les archives de l'Organisation des Nations Unies et dont les copies certifiées conformes seront remises à tous les Etats Membres des Nations Unies et aux Etats non membres visés à l'article 39.

äro medlemmar av Förenta Nationerna ävensom övriga i artikel 39 avsedda stater om

a) förklaringar och meddelanden enligt artikel 1 B;

b) undertecknanden, ratifikationer och anslutningar enligt artikel 39;

c) förklaringar och underrättelser enligt artikel 40;

d) förbehåll och återkallande av förbehåll enligt artikel 42;

e) dagen då denna konvention enligt artikel 43 träder i kraft;

f) uppsägningar och underrättelser enligt artikel 44;

g) framställningar om revision enligt artikel 45.

Till bekräftande härav hava undertecknade, vederbörligen befullmäktigade ombud, undertecknat denna konvention på sina regeringars vägnar,

s o m s k e d d e i Genève den 28 juli 1951 i ett exemplar, vars engelska och franska texter skola äga lika vitsord och vilket skall förbli va deponerat i Förenta Nationernas arkiv, medan bestyrkta avskrifter skola översändas till alla medlemmar av Förenta Nationerna och till övriga i artikel 39 avsedda stater.

Schedule.

Annexe.

Bilaga till bilaga.

Paragraph 1.

1. The travel document referred to in article 28 of this Convention shall be similar to the specimen annexed hereto.

2. The document shall be made out in at least two languages, one of which shall be English or French.

Paragraph 2.

Subject to the regulations obtaining in the country of issue, children may be included in the travel document of a parent or, in exceptional circumstances, of another adult refugee.

Paragraph 3.

The fees charged for issue of the document shall not exceed the lowest scale of charges for national passports.

Paragraph 4.

Save in special or exceptional cases, the document shall be made valid for the largest possible number of countries.

Paragraph 5.

The document shall have a validity of either one or two years, at the discretion of the issuing authority.

Paragraph 6.

1. The renewal or extension of the validity of the document is a matter for the authority which

Paragraphe 1.

1. Le titre de voyage visé par l'article 28 de cette Convention sera conforme au modèle joint en annexe.

2. Ce titre sera rédigé en deux langues au moins: l'une des deux sera la langue anglaise ou la langue française.

Paragraphe 2.

Sous réserve des règlements du pays de délivrance, les enfants pourront être mentionnés dans le titre d'un parent, ou, dans des circonstances exceptionnelles, d'un autre réfugié adulte.

Paragraphe 3.

Les droits à percevoir pour la délivrance du titre ne dépasseront pas le tarif le plus bas appliqué aux passeports nationaux.

Paragraphe 4.

Sous réserve de cas spéciaux ou exceptionnels, le titre sera délivré pour le plus grand nombre possible de pays.

Paragraphe 5.

La durée de validité du titre sera d'une année ou de deux années, au choix de l'autorité qui le délivre.

Paragraphe 6.

1. Le renouvellement ou la prolongation de validité du titre est du ressort de l'autorité qui

§ 1.

1. Uti artikel 28 i denna konvention omförmått resedokument skall vara likalydande med härvid fogade formulär.

2. Dokumentet skall vara avfattat på minst två språk, varav det ena skall vara engelska eller franska.

§ 2.

Med förbehåll för gällande bestämmelser i det land som utfärdat dokumentet må barn införas i ett för endera av barnets föräldrar utfärdat resedokument eller, där särskilda skäl föreligga, i resedokument utfärdat för annan vuxen flyktling.

§ 3.

Avgift för dokumentets utfärdande skall icke överstiga den för hemlandspass fastställda lägsta avgiften.

§ 4.

Utom i särskilt bestämda fall eller i undantagsfall skall dokumentet vara giltigt för största möjliga antal länder.

§ 5.

Dokumentet skall hava en giltighetstid antingen av ett eller av två år efter den utfärdande myndighetens prövning.

§ 6.

1. Förnyande eller förlängning av dokumentets giltighet tillkommer den myndighet, som utfärdat

issued it, so long as the holder has not established lawful residence in another territory and resides lawfully in the territory of the said authority. The issue of a new document is, under the same conditions, a matter for the authority which issued the former document.

2. Diplomatic or consular authorities, specially authorized for the purpose, shall be empowered to extend, for a period not exceeding six months, the validity of travel documents issued by their Governments.

3. The Contracting States shall give sympathetic consideration to renewing or extending the validity of travel documents or issuing new documents to refugees no longer lawfully resident in their territory who are unable to obtain a travel document from the country of their lawful residence.

Paragraph 7.

The Contracting States shall recognize the validity of the documents issued in accordance with the provisions of article 28 of this Convention.

Paragraph 8.

The competent authorities of the country to which the refugee desires to proceed shall, if they are prepared to admit him

l'a délivré, aussi longtemps que le titulaire ne s'est pas établi régulièrement dans un autre territoire et réside régulièrement sur le territoire de ladite autorité. L'établissement d'un nouveau titre est, dans les mêmes conditions, du ressort de l'autorité qui a délivré l'ancien titre.

2. Les représentants diplomatiques ou consulaires, spécialement habilités à cet effet, auront qualité pour prolonger, pour une période qui ne dépassera pas six mois, la validité des titres de voyage délivrés par leurs gouvernements respectifs.

3. Les Etats Contractants examineront avec bienveillance la possibilité de renouveler ou de prolonger la validité des titres de voyage ou d'en délivrer de nouveaux à des réfugiés qui ne sont plus des résidents réguliers dans leur territoire dans les cas où ces réfugiés ne sont pas en mesure d'obtenir un titre de voyage du pays de leur résidence régulière.

Paragraphe 7.

Les Etats Contractants reconnaîtront la validité des titres délivrés conformément aux dispositions de l'article 28 de cette Convention.

Paragraphe 8.

Les autorités compétentes du pays dans lequel le réfugié désire se rendre apposeront, si elles sont disposées à l'admettre, un

detsamma, så länge innehavaren icke lovligen bosatt sig på främmande territorium och så länge han lovligen uppehåller sig inom sagda myndighets område. Under enahanda betingelser ankommer utfärdandet av nytt dokument på den myndighet, som utfärdat det föregående dokumentet.

2. Diplomatiska eller konsulära representanter, som därtill särskilt bemyndigats, skola äga behörighet att för en tidrymd icke överstigande sex månader förlänga giltighetstiden för resedokument, vilka utfärdats av deras respektive regeringar.

3. De fördragsslutande staterna skola välvilligt pröva möjligheterna att förnya eller utsträcka ett resedokuments giltighetstid eller att utfärda nytt sådant för flyktning, vilken icke längre lovligen uppehåller sig inom vederbörande stats område, därest flykten är ur stånd att erhålla ett resedokument från det land, inom vilket han har lov att vistas.

§ 7.

De fördragsslutande staterna skola erkänna giltigheten av sådana dokument, som utfärdats i enlighet med föreskrifterna i artikel 28 i denna konvention.

§ 8.

Vederbörande myndigheter i land, dit en flyktning ämnar begiva sig, skola, därest de äro beredda att låta honom in-

and if a visa is required, affix a visa on the document of which he is the holder.

visa sur le titre dont il est détenteur, si un tel visa est nécessaire.

resa och visering är erforderlig, förse hans dokument med bevis om visering.

Paragraph 9.

1. The Contracting States undertake to issue transit visas to refugees who have obtained visas for a territory of final destination.

2. The issue of such visas may be refused on grounds which would justify refusal of a visa to any alien.

Paragraphe 9.

1. Les Etats Contractants s'engagent à délivrer des visas de transit aux réfugiés ayant obtenu le visa d'un territoire de destination finale.

2. La délivrance de ce visa pourra être refusée pour les motifs pouvant justifier le refus de visa à tout étranger.

§ 9.

1. De fördragsslutande staterna åtaga sig att meddela genomresevisering för flykting, som erhållit visering för det slutliga bestämmelselandet.

2. Sådan visering må vägras på samma grunder som skulle rättfärdiga avslag på en viseringsansökan för varje annan utlänning.

Paragraph 10.

The fees for the issue of exit, entry or transit visas shall not exceed the lowest scale of charges for visas on foreign passports.

Paragraphe 10.

Les droits afférents à la délivrance de visas de sortie, d'admission ou de transit ne dépasseront pas le tarif le plus bas appliqué aux visas de passeports étrangers.

§ 10.

Avgift för meddelande av utrese-, inrese- och genomresevisering skall icke överstiga den för visering av utländska pass fastställda lägsta avgiften.

Paragraph 11.

When a refugee has lawfully taken up residence in the territory of another Contracting State, the responsibility for the issue of a new document, under the terms and conditions of article 28, shall be that of the competent authority of that territory, to which the refugee shall be entitled to apply.

Paragraphe 11.

Dans le cas d'un réfugié changeant de résidence et s'établissant régulièrement dans le territoire d'un autre Etat Contractant, la responsabilité de délivrer un nouveau titre incombera désormais, aux termes et aux conditions de l'article 28, à l'autorité compétente dudit territoire, à laquelle le réfugié aura le droit de présenter sa demande.

§ 11.

När flykting har bytt vistelseort och lovligen bosatt sig inom annan fördragsslutande stats område, skall ansvaret för utfärdande av nytt dokument i överensstämmelse med stadgandena och förutsättningarna i artikel 28 åvila vederbörande myndighet inom sagda område, till vilken flyktingen skall vara berättigad hänvända sig.

Paragraph 12.

The authority issuing a new document shall withdraw the old document and shall return it to the country of issue if it is stated in the document that it should be so returned; otherwise it shall

Paragraphe 12.

L'autorité qui délivre un nouveau titre est tenue de retirer l'ancien titre et d'en faire retour au pays qui l'a délivré si l'ancien document spécifie qu'il doit être retourné au pays qui l'a délivré; en cas con-

§ 12.

Myndighet, som utfärdar nytt dokument, skall infordra det tidigare dokumentet och återställa det till det land, vilket utfärdat detsamma, där est i dokumentet angives att det bör sålunda åter-

withdraw and cancel the document.

Paragraph 13.

1. Each Contracting State undertakes that the holder of a travel document issued by it in accordance with article 28 of this Convention shall be readmitted to its territory at any time during the period of its validity.

2. Subject to the provisions of the preceding sub-paragraph, a Contracting State may require the holder of the document to comply with such formalities as may be prescribed in regard to exit from or return to its territory.

3. The Contracting States reserve the right, in exceptional cases, or in cases where the refugee's stay is authorized for a specific period, when issuing the document, to limit the period during which the refugee may return to a period of not less than three months.

Paragraph 14.

Subject only to the terms of paragraph 13, the provisions of this Schedule in no way affect the laws and regulations governing the conditions of admission to, transit through, residence and

traire, l'autorité qui délivre le titre nouveau retirera et annulera l'ancien.

Paragraphe 13.

1. Chacun des Etats Contractants s'engage à permettre au titulaire d'un titre de voyage qui lui aura été délivré par ledit Etat en application de l'article 28 de cette Convention, de revenir sur son territoire à n'importe quel moment pendant la période de validité de ce titre.

2. Sous réserve des dispositions de l'alinéa précédent, un Etat Contractant peut exiger que le titulaire de ce titre se soumette à toutes les formalités qui peuvent être imposées à ceux qui sortent du pays ou à ceux qui rentrent.

3. Les Etats Contractants se réservent la faculté, dans des cas exceptionnels, ou dans les cas où le permis de séjour du réfugié est valable pour une période déterminée, de limiter, au moment de la délivrance dudit titre, la période pendant laquelle le réfugié pourra rentrer, cette période ne pouvant être inférieure à trois mois.

Paragraphe 14.

Sous la seule réserve des stipulations du paragraphe 13, les dispositions de la présente annexe n'affectent en rien les lois et règlements régissant, dans les territoires des Etats Contractants, les

ställas; i annat fall skall myndigheten infordra och makulera det.

§ 13.

1. Envar fördragsslutande stat åtager sig att tillåta den, för vilken resedokument utfärdats av staten i fråga i enlighet med artikel 28 i denna konvention, att återvända till dess område när helst han så önskar under dokumentets giltighetstid.

2. Med förbehåll för vad i föregående moment sägs må fördragsslutande stat kunna kräva, att den, för vilken resedokument utfärdats, iakttaga de formföreskrifter, vilka kunna stadgas för personer, som utresa ur eller återvända till dess område.

3. De fördragsslutande staterna förbehålla sig rätten att undantagsvis eller i de fall, där flyktings uppehållstillstånd är begränsat till viss tid, i samband med utfärdandet av ett dokument inskränka den frist, inom vilken en flyktning skall äga återvända, till en tidrymd icke understigande tre månader.

§ 14.

Med förbehåll blott för vad som stadgats i § 13 skola föreskrifterna i denna bilaga icke i något hänseende inverka på de lagar och bestämmelser, som fastställa villkoren för inresa till, genomresa

establishment in, and departure from, the territories of the Contracting States.

Paragraph 15.

Neither the issue of the document nor the entries made thereon determine or affect the status of the holder, particularly as regards nationality.

Paragraph 16.

The issue of the document does not in any way entitle the holder to the protection of the diplomatic or consular authorities of the country of issue, and does not confer on these authorities a right of protection.

conditions d'admission, de transit, de séjour, d'établissement et de sortie.

Paragraphe 15.

La délivrance du titre, pas plus que les mentions y apposées, ne déterminent ni n'affectent le statut du détenteur, notamment en ce qui concerne la nationalité.

Paragraphe 16.

La délivrance du titre ne donne au détenteur aucun droit à la protection des représentants diplomatiques et consulaires du pays de délivrance, et ne confère pas à ces représentants un droit de protection.

av, uppehåll och bosättning på samt avresa från de fördragsslutande staternas område.

§ 15.

Varken utfärdandet av dokument eller däri verkställda anteckningar bestämmer eller påverkar innehavarens rättsliga ställning och i synnerhet icke frågan om medborgarskapet.

§ 16.

Utfärdandet av dokument giver icke innehavaren någon som helst rätt till beskydd av diplomatiska eller konsulära representanter för det land, som utfärdat det samma, och medför icke för dessa representanter rätt att utöva skydd.

Annex.

Specimen Travel Document

The document will be in booklet form (approximately 15 × 10 centimetres).

It is recommended that it be so printed that any erasure or alteration by chemical or other means can be readily detected, and that the words "Convention of 28 July 1951," be printed in continuous repetition on each page, in the language of the issuing country.



(Cover of booklet)

Annexe.

Modèle du Titre de Voyage

Le titre aura la forme d'un carnet (15 cm. × 10 cm. environ).

Il est recommandé qu'il soit imprimé de telle façon que les ratures ou altérations par des moyens chimiques ou autres puissent se remarquer facilement, et que les mots «Convention du 28 juillet 1951» soient imprimés en répétition continue sur chacune des pages, dans la langue du pays qui délivre le titre.



Couverture du carnet

Travel Document

(Convention of 28 July 1951)

No.

(1)

Travel Document

(Convention of 28 July 1951)

This document expires on
unless its validity is extended or renewed.
Name
Forename(s)
Accompanied by child (children).

1. This document is issued solely with a view to providing the holder with a travel document which can serve in lieu of a national passport. It is without prejudice to and in no way affects the holder's nationality.

2. The holder is authorized to return to ... [state here the country whose authorities are issuing the document] on or before unless some later date is hereafter specified. [The period during which the holder is allowed to return must not be less than three months.]

3. Should the holder take up residence in a country other than that which issued the present document, he must, if he wishes to travel again, apply to the competent authorities of his country of residence for a new document. [The old travel document shall be with-

Titre de Voyage

(Convention du 28 juillet 1951)

No.

(1)

Titre de Voyage

(Convention du 28 juillet 1951)

Ce document expire le
..... sauf prorogation de validité.
Nom
Prénom(s)
Accompagné de enfant(s).

1. Ce titre est délivré uniquement en vue de fournir au titulaire un document de voyage pouvant tenir lieu de passeport national. Il ne préjuge pas de la nationalité du titulaire et est sans effet sur celle-ci.

2. Le titulaire est autorisé à retourner en [indication du pays dont les autorités délivrent le titre] jusqu'au sauf mention ci-après d'une date ultérieure. [La période pendant laquelle le titulaire est autorisé à retourner ne doit pas être inférieure à trois mois.]

3. En cas d'établissement dans un autre pays que celui où le présent titre a été délivré, le titulaire doit, s'il veut se déplacer à nouveau, faire la demande d'un nouveau titre aux autorités compétentes du pays de sa résidence. [L'ancien titre de voyage sera remis à l'autorité

*Bihang.***Formulär till resedokument.**

Dokumentet skall hava formen av ett häfte (omkring 15 cm × 10 cm).

Det anbefalles att detsamma tryckes på det sättet, att radering eller ändring med kemiska eller andra medel med lätthet kan upptäckas, och att orden »Konvention den 28 juli 1951» tryckas fortlöpande på varje sida på det utställande landets språk.



(Häftets pärm)

Resedokument.

(Konvention den 28 juli 1951)

Nr

(1)

Resedokument.

(Konvention den 28 juli 1951)

Detta dokumentets giltighet utlöper den
..... med mindre dess giltighet utsträcker
sig eller förnyas.

Tillnamn
Förnamn
Åtföljd av barn.

1. Detta dokument utfärdas uteslutande i syfte att förse innehavaren med ett resedokument, som kan brukas i stället för ett hemlandspass. Det tager icke ställning till och är utan inverkan på innehavarens medborgarskap.

2. Innehavaren är berättigad att återvända till [angiv här det land, vars myndigheter utfärdat dokumentet] intill den, därest icke anteckning om senare dag följer nedan. [Den tidrymd, under vilken innehavaren är berättigad att återvända, må icke understiga tre månader.]

3. I händelse av bosättning i annat land än det, där förevarande dokument har utfärdats, bör innehavaren, om han på nytt vill begiva sig utomlands, begära nytt dokument hos behörig myndighet i vistelselandet. [Det föregående resedokumentet skall infördras av den

drawn by the authority issuing the new document and returned to the authority which issued it.]¹

qui délivre le nouveau titre pour être renvoyé à l'autorité qui l'a délivré.]¹

(This document contains _____ pages, exclusive of cover.)

(Ce titre contient _____ pages, non compris la couverture.)

(2)

(2)

Place and date of birth
Occupation
Present residence
*Maiden name and forename(s) of wife
*Name and forename(s) of husband

Lieu et date de naissance
Profession
Résidence actuelle
*Nom (avant le mariage) et prénom(s) de l'épouse
*Nom et prénom(s) du mari

Description.

Signalement.

Height
Hair
Colour of eyes
Nose
Shape of face
Complexion
Special peculiarities

Taille
Cheveux
Couleur des yeux
Nez
Forme du visage
Teint
Signes particuliers

Children accompanying holder.

Enfants accompagnant le titulaire.

Name. Forename(s). Place and date of birth. Sex.

Nom. Prénom(s). Lieu et date de naissance. Sexe.

.....
.....
.....

.....
.....
.....

* Strike out whichever does not apply.

* Biffer la mention inutile.

(This document contains _____ pages, exclusive of cover.)

(Ce titre contient _____ pages, non compris la couverture.)

(3)

(3)

Photograph of holder and stamp of issuing authority. Finger-prints of holder (if required).

Photographie du titulaire et cachet de l'autorité qui délivre le titre.
Empreintes digitales du titulaire (facultatif)

Signature of holder

Signature du titulaire

(This document contains _____ pages, exclusive of cover.)

(Ce titre contient _____ pages, non compris la couverture.)

(4)

(4)

1. This document is valid for the following countries:

1. Ce titre est délivré pour les pays suivants:

.....
.....
.....

.....
.....
.....

¹ The sentence in brackets to be inserted by Governments which so desire.

¹ La phrase entre crochets peut être insérée par les gouvernements qui le désirent.

myndighet, som utfärdar det nya dokumentet, för att återställas till den utfärdande myndigheten.]]

(Detta dokument innehåller sidor, omslaget oräknat.)

(2)

Födelseort och födelsedag
 Yrke
 Nuvarande vistelseort
 Hustruns namn såsom ogift och hustruns förnamn*
 Mannens tillnamn och förnamn*

Signalement.

Längd
 Hår
 Ögonfärg
 Näsa
 Ansiktsform
 Hudfärg
 Särskilda kännetecken

Barn som åtfölja innehavaren.

Till-	Förnamn.	Födelseort och	Kön.
namn.		-dag.	

.....

* Stryk det icke tillämpliga.

(Detta dokument innehåller sidor, omslaget oräknat.)

(3)

Fotografi av innehavaren jämte utfärdande myndighets stämpel.

Innehavarens fingeravtryck
 (endast om erforderligt).

Innehavarens namnteckning

(Detta dokument innehåller sidor, omslaget oräknat.)

(4)

1. Detta dokument gäller för följande länder:

.....

¹ Denna parentes må insättas av stat som så önskar.

2. Document or documents on the basis of which the present document is issued:

2. Document ou documents sur la base duquel ou desquels le présent titre est délivré:

.....
.....
.....

.....
.....
.....

Issued at
Date

Délivré à
Date

Signature and stamp of authority issuing the document:

Signature et cachet de l'autorité qui délivre le titre:

Fee paid:
(This document contains pages, exclusive of cover.)

Taxe perçue:
(Ce titre contient pages, non compris la couverture.)

(5)

(5)

Extension or renewal of validity.

Prorogation de validité.

Fee paid: From
To
Done at Date

Taxe perçue: du
au
Fait à le

Signature and stamp of authority extending or renewing the validity of the document:

Signature et cachet de l'autorité qui proroge la validité du titre:

Extension or renewal of validity.

Prorogation de validité.

Fee paid: From
To
Done at Date

Taxe perçue: du
au
Fait à le

Signature and stamp of authority extending or renewing the validity of the document:

Signature et cachet de l'autorité qui proroge la validité du titre:

(This document contains pages, exclusive of cover.)

(Ce titre contient pages, non compris la couverture.)

(6)

(6)

Extension or renewal of validity.

Prorogation de validité.

Fee paid: From
To
Done at Date

Taxe perçue: du
au
Fait à le

Signature and stamp of authority extending or renewing the validity of the document:

Signature et cachet de l'autorité qui proroge la validité du titre:

2. Handling, med stöd varav förevarande dokument utfärdats:

.....
.....
.....

Utfärdat i
Den

Utfärdande myndighets
underskrift och stämpel:

Erlagd avgift:

(Detta dokument innehåller sidor, omslaget
oräknat.)

(5)

Förnyelse eller förlängning av giltighetstiden.

Erlagd avgift: Från

 Till

Beslutat i den

Beslutande myndighets
underskrift och stämpel:

Förnyelse eller förlängning av giltighetstiden.

Erlagd avgift: Från

 Till

Beslutat i den

Beslutande myndighets
underskrift och stämpel:

(Detta dokument innehåller sidor, omslaget
oräknat.)

(6)

Förnyelse eller förlängning av giltighetstiden.

Erlagd avgift: Från

 Till

Beslutat i den

Beslutande myndighets
underskrift och stämpel:

Extension or renewal of validity.		Prorogation de validité.	
Fee paid:	From	Taxe perçue:	du
	To		au
Done at	Date	Fait �	le
	Signature and stamp of authority extending or renewing the validity of the document:		Signature et cachet de l'autorité qui proroge la validité du titre:

(This document contains	pages, exclusive of	(Ce titre contient	pages, non compris la
cover.)		couverture.)	

(7—32)

(7—32)

Visas.

Visas.

The name of the holder of the document
must be repeated in each visa.

Reproduire dans chaque visa le nom du
titulaire.

(This document contains	pages, exclusive of	(Ce titre contient	pages, non compris la
cover.)		couverture.)	

Förnyelse eller förlängning av giltighetstiden.

Erlagd avgift: Från
 Till
Beslutat i den

Beslutande myndighets
underskrift och stämpel:

(Detta dokument innehåller sidor, omslaget
 oräknat.)

(7—)

Viseringar.

Namnet på den, för vilken dokumentet ut-
färdats, skall upprepas i varje visering.

(Detta dokument innehåller sidor, omslaget
 oräknat.)